

ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ

1886

ΤΕΥΧΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΠΑΡΑ ΚΑΡΟΛΩ ΜΠΕΚ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1886

Τῆς συντάξεως καὶ ἐκδόσεως τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος ἐπιμελεῖται τριμελής ἐπιτροπὴ τοῦ συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

Αἰτήσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν Ἐφημερίδα ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Ἐπιμελητὴν τοῦ Μουσείου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ΑΘ. Σ. ΚΟΥΜΑΝΟΥΓΙΑΝΗ.

Ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι ἐκδίδονται ἄρθρα ἀρχαιολογικῆς ὕλης παντὸς εἶδους καὶ πάσης ἐποχῆς, κατὰ προτίμησιν ὅμως Ἑλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ μνημεῖα τῆς τέχνης ἀνεκδότα μετὰ περιγραφῆς αὐτῶν καὶ ἐρμηνείας συντόμου καὶ εἰδήσεις ἀρχαιολογικαὶ φέρουσαι ὡς οἷόν τε ἐπίσημον χαρακτῆρα.

Τοῖς γράφουσιν ἄρθρα εἰς τὴν Ἐφημερίδα χορηγεῖται ἀμοιβὴ ἑκατὸν δραχμῶν ἀντὶ ἐκάστου τυπογραφικοῦ φύλλου. Οἱ πίνακες καὶ τὰ ἐν τῷ κειμένῳ ἀπεικονίσματα λογίζονται ὡς κείμενον.

Τῆς Ἐφημερίδος ἐκδίδεται κατὰ τριμηνίαν ἐν τεύχῳ σχήματος τετάρτου περιέχον τρία τοῦλάχιστον τυπογραφικὰ φύλλα καὶ τρεῖς πίνακας.

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος δραχμαὶ δεκαεῖξ.

Συνδρομητὰὶ ἐγγράφονται ἐν τῷ παρὰ τὴν ὁδὸν Ἐρμού βιβλιοπωλείῳ τοῦ κ. ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΠΕΚ.

Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερίς ἀνταλλάσσεται πρὸς πᾶν καθαρῶς ἀρχαιολογικὸν περιοδικόν.

Διὰ τὰ τυπογραφικὰ καὶ ἄλλα παροράματα εὐθύνεται ὁ ἐκάστοτε παρέχων τὸ εἰς ἐκδοσὴν ἄρθρον ὑφ' ὃ καὶ ὑπογράφεται.

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΕΠΙ ΚΕΡΑΜΕΙΩΝ ΘΡΑΥΣΜΑΤΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

(Πίναξ 8).

Ἐξ ὅτου ὁ Benndorf ἐδημοσίευσέ τινα τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει Ἀθηνῶν εὐρεθέντων τιμιωτάτων λειψάνων τῆς ἑλληνικῆς κεραμευτικῆς, ὁ θησαυρὸς οὗτος σπουδαίως ηὐξήθη διὰ τῶν ἐκάστοτε γινόμενων ἀνασκαφῶν. Καὶ τινὰ μὲν τούτων ἐπαξίως ἐγένοντο ἤδη γνωστά, ἰδίᾳ δ' ἐσχάτως ἐν τῇ ἐφημερίδι ταύτῃ, ἀλλὰ ἔτι, εἰ καὶ πολλὰ σπουδῆς ἄξια, ἔμειναν πάντῃ ἀγνωστα, ἐν μέρει διότι μέχρι πρότινος ἐφυλάσσοντο εἰς τόπους τῆς Ἀκροπόλεως ἥμισυτα προσιτοῦς ἢ καὶ παντάπασιν ἀπροσίτους τοῖς πολλοῖς. Ὅθεν ἐλπίζω ὅτι οὐχὶ ἀχάριστον ἔργον ποιῶ, ἐπαφελούμενος τὴν εὐκαιρίαν, ἣν παρέσχε μοι ἡ Σύναξις τῆς ἐφημερίδος ταύτης, ὅπως συναγάγω ἐπὶ τὸ αὐτὸ τινὰ τῶν κεραμείων τούτων θραυσμάτων ὑπὸ μίαν κοινὴν ἔσοψιν, ἰδιαίτερον ὅπως ἐνδιαφέροντος, ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 8 πίνακι, ὅπου πάντα εἶναι ἀπεικονισμένα κατὰ τὸ πραγματικὸν αὐτῶν μέγεθος, καὶ συνοδεύσω αὐτὰ δι' ὀλίγων παρατηρήσεων, ἃς εὐχομαι ἄλλοι ἐμοῦ ἐμπειροτέροινα συμπληρώσωσι καὶ διορθώσωσι. Τὰ θραύσματα πάντα, πλην ἑνός, φυλάττονται ἐν τῷ τῆς Ἀκροπόλεως Μουσείῳ. Περιττὸν δὲ εἶναι νὰ βεβαιώσω ὅτι πολλοὺ γέ καὶ δεῖ νὰ περιλαμβάνη πάσας τὰς ἐπὶ ἀνεκδότων ὁσφράκων τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνᾶς παραστάσεις ἡ παρούσα κατὰ ἱστορικὴν τάξιν συναγωγή.

Προσφυῶς πᾶν ἡ σειρά αὕτη τῶν παραστάσεων ἄρχεται ἀπὸ εἰκόνας τῆς γεννήσεως τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ δὴ ἀναμφιβόλως τῆς ἀρχαιοτάτης τῶν περιωθειῶν ἡμῶν καί, ὅσον ἐγὼ γινώσκω, τῆς πρώτης ἐν Ἀθῆναις εὐρεθείσης. Ἡ παράστασις φέρεται ἐπὶ τεμαχίου πίνακος (πᾶχ. 0.007), δυστυχῶς λίαν μικροῦ καὶ πάντοθεν ἀποτετμημένου (πίν. 8 ἀρ. 1), ἐκ πηλοῦ κτερίνου ἀνοικτοῦ χρώματος, ἱκανῶς δὲ καθαρίου καὶ ὀλιγίστους κόκκους ἄμμου περιέχοντος καὶ εὐρεθέντος ἐν ταῖς νῦν μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας ὑπὸ τῆς Ἀρχ. Ἐταιρίας γινόμεναις ἀνασκαφαῖς πρὸς δυσμάς τοῦ Ἐρεθθίου. Ἀνήκει δὲ ἡ παράστασις αὕτη εἰς τὸν πρῶτον τύπον τῶν ὑπὸ R. Schneider συνηγμένων εἰκόνων γεννήσεως τῆς

Ἀθηνᾶς (1), καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα οὐδὲν στοιχείον νέον παρέχεται ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ πρὸς δεξιὰ ἐστραμμένου καὶ ἀναμφιβόλως ἐπὶ θρόνου καθήμενου Διὸς παρίσταται σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν ἐξεληθούσα ἡ θεά, ὠπλισμένη καὶ πάλλουσα τὸ δόρυ, ὡς δεικνύει ἡ διεύθυνσις τῆς δεξιᾶς χειρὸς, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἔχη ἤδη προτεταμένον ἑνωρῶς τὸν ἕτερον τῶν ποδῶν, ὡς ἐν ταῖς πλείεσταις τῶν ὁμοίων παραστάσεων φέρεται (πρὸς Schneider σ. 18). Πλησίον αὐτῆς πρὸς ἀριστερὰ βλέπομεν τὰς προτεταμένας χεῖρας τῆς γοητευτικῶς χειρονομουμένης Εἰλειθυίας, περὶ δὲ τοῦ κάτωθεν τῆς δεξιᾶς χειρὸς φαινομένου μέλανος ἀντικειμένου δὲν δύναμαι ἀσφαλῶς νὰ εἶπω ἂν ἀνήκει εἰς τὰ ἐνδύματά της, ἢ, ὅπερ πιθανώτερον, εἰς τὴν ἀνάκλισιν τοῦ θρόνου τοῦ Διός.

Πολλὴν ὅμως ἔχει τὴν σπουδαιότητα ἡ ἡμέτερα παράστασις διὰ τὴν τεχνολογίαν αὐτῆς. Ἐν ᾧ δηλονότι αἱ ἀρχαιοτάται τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν γραφῶν (2) ἀπαντῶσιν ἐπὶ ἀγγείων μελανομόρφων τῆς ἀνεπτυγμένης τέχνης καὶ ἄτινα δὲν δύναται ἢ νὰ ᾧσι ἀρκετὰ νεώτερα τοῦ ἐν Φλωρεντία ἀγγείου τοῦ Κλιτίου καὶ Ἐργοτίμου, τὸ ἡμέτερον ὄσφρακον ἀνήκει εἰς τὸ ἀρχαιότερον ἐκεῖνο στάδιον τῆς ἀναπτύξεως τῆς τέχνης, ὅπερ νῦν ἰδίᾳ κατέστη ἡμῖν γνωστὸν ἐκ τῶν πολλῶν πινάκων τῶν εὐρεθέντων ἐν Κορίνθῳ ἐπὶ ἱεροῦ τινος τοῦ Ποσειδῶνος (3). Καὶ τῶν μὲν ἡγεχαρμένων περιγραμμάτων ἡ χρῆσις εἶναι ἤδη παρ' αὐτῶν οὐ σμικρὰ, οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ὅμως εὐρηται

(1) R. Schneider, die Geburt der Athena. Abhandlungen des archäol. epigraphischen Seminars der Univers. Wien I, σ. 8 κ. ε., σ. 16 κ. ε.

(2) Ἀναφερόμεν ἑνταῦθα ἐπὶ ὑπ' ἀρ. 1 καὶ 3 τοῦ παρὰ Schneider σ. 9 καταλόγου, τὸ ἐν Βερολίῳ (Furtwängler ἀρ. 1704. Mondell' Inst. IX κ. 55) καὶ τὸ τοῦ Brett. Μουσείου ἀρ. 564 (Mondell' Inst. III, π. 44, Elite céram. I, π. 65 A). Μεγαλειτέρην τοῦ δόοντος νομίζω ὅτι βεβαίωσεν ὁ Löscheke ἐν Arch. Zeitung 1876 σ. 112 τὴν ὁμοίτητα τοῦ τελευταίου τούτου πρὸς τὸ ἐν Φλωρεντίᾳ ἀγγεῖον τοῦ Κλιτίου. Πρὸς καὶ Klein, Euphrónios σ. 35, τῆς νεωτέρας ἐκδόσεως σ. 73.

(3) Πρὸς Furtwängler Vasensammlung in Berlin I σ. 47 κ. ε.

ίχνος έπιπολαίου λευκού χρώματος. Οι βραχιόνες της Ἀθηνᾶς είναι γεγραμμένοι διά του ὄρφνου και εις τὸ μέλαν ἀποκλίνοντος γανώματος, τοῦθ' ὅπερ σπά- νιον (1), αἱ δὲ γεῖρες τῆς Εἰλειθυίας ὡς ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις τῶν ἐκ Μήλου και Κορίνθου ἀγγείων και ἐν τισι τῶν ἀττικῶν—συνήθως ἐπὶ τῶν γυναικείων σωμάτων—διὰ γραμμῶν χρώματος θαέος ἐπὶ ἐδάφους ἔχοντος αὐτὸ τὸ φυσικὸν χρῶμα τοῦ πηλοῦ (2) «Ihongrundig» ὡς λέγει ὁ Semper. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἶναι ἐξεργασμένη ἡ τε διακόσμησις τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς ἀσπίδος, ἣτις ἀπαντᾷ ὁμοίως ἐπὶ τινος ἀρυστάλλου τῆς ἀρχαιοτέρας κορινθιακῆς τέχνης (3) και ὡς ἐπίσημον τῆς ἀσπίδος, και τὰ ποικίλματα τοῦ κάτω μέρους τῶν ἐνδυμάτων τῆς Ἀθηνᾶς και ταῦτα ἀπαντᾷ οὐ μόνον ἐπὶ ἀγγείων τοῦ Διπύλου και τῆς Μήλου, ἀλλὰ και ἐπὶ ἀγγείων τῆς ἀρχαιοτέρας κορινθιακῆς τέχνης, ὅπου ἐπίσης ἀπαντᾷ και τὸ τῷ σώματι, κατὰ τὸ φαινόμενον, στενωῶς περιφρού- μενον και βραχὺ ἐνδύμα, ὅπερ ἐνταῦθα εἶναι ἐρυθρόν (4). Ὁ λιμὸς και τὸ πρόσωπον τοῦ Διὸς εἶναι ἐρυθρά, ἐκτός τοῦ περὶ τὸν ἐγκεφαλαγμένον ὀφθαλμὸν μέρους, ὅπερ κατὰ κανόνα ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν ἀνδρικῶν μορφῶν (5), ἰδίᾳ τοῦ Ποσειδῶνος, τῶν κορινθιακῶν πινάκων, σπανίως δὲ μόνον, καθ' ὅσον ἐγὼ γινώσκω, ἐν ὑστερωτέροις χρόνοις (6). Τὸ ἐρυθρόν στήθος τοῦ Διὸς πρέπει βεβαίως νὰ φαντασθῶμεν ὡς περιβαλλόμενον ὑπὸ χιτῶνος, οὐ τινος ἢ ἀνω ᾧα κατέστη ἀγνώριστος ἕνεκα φθορᾶς.

Ἡ γενομένη ἀνωτέρω παραβολὴ ὅα παρεῖχεν ἡμῖν βεβαίως τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσωμεν τὸ ἡμέτερον τεμάχιον ὡς προῖον αὐτόχρημα κορινθιακῆς ἐργασίας, ἐὰν δὲν ἠναντιοῦτο ἡ ἐπιγραφή. Οὕτω δὲ και τὸ μικρὸν τοῦτο μνημεῖον, πρὸς τοῖς ἄλλοις

μέχρι τοῦδε γνωστοῖς, συμβάλλει εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι μεταξύ τῆς ἐποχῆς τῶν ἀγγείων τοῦ Διπύλου και τοῦ ἀγγείου τοῦ Κλιτίου, ἦτο περίπου κατὰ τὸ δεύτερον ἡμῖσι τῆς ἐβδόμης ἑκατονταετη- ρίδος, ἤσκειτο και ἐν Ἀθῆναις ἡ τέχνη κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἐκεῖνον κορινθιακὸν ρυθμὸν. Τίνα δὲ σχέ- σιν ἔχει ἡ παράστασις αὕτη πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ὁ ἀρχαιοτάτος τύπος τῆς ἀπεικονίσεως τῆς γεννή- σεως τῆς Ἀθηνᾶς προῆλθεν ἐκ Κορίνθου και ἐκεῖ- θεν μόλις ἐν χρόνοις ἱκανῶς ὑστερωτέροις μετηνέ- χθη εἰς Ἀθῆνας (1), ταῦτα καταλείπω νῦν ἄλλοις νὰ διευκρινήσασιν.

Εἰς τὸ δεύτερον ἡμῖσι τῆς περιόδου τοῦ ἀρχαι- κωτέρου ρυθμοῦ ὡς και οἱ χάριν παραβολῆς μνη- μονευθέντες ἀμφορεῖς μετὰ παραστάσεων γεννή- σεως Ἀθηνᾶς, ἀνήκει τὸ ὑπ' ἀρ. 2 ἀπεικονισμένον εὐμέγεθες τεμάχιον, ὅπερ περιεβλὸν ἐξ ἀγορᾶς εἰς κτήσιν τῆς Ἀρχ. Ἐταιρίας τῷ 1882 εὐρίσκειται νῦν εἰς τὸ ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ Μουσείῳ (2). Ὑπάρ- χουσι δὲ περὶ τούτου τεκμήρια ὅτι προέρχεται ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο γινομένων ἐν Ἀκροπόλει ἀνασκαφῶν πρὸ τῆς ἀνατολικῆς προσόψεως τοῦ Παρθενῶνος. Τὸ τεμάχιον τοῦτο εἶναι λείψανον με- γάλου δίσκου, ὅστις ἰσως εἶχε ποτε πλαστικῶς δε- δηλωμένον περιθώριον, νῦν ἀποκεκρουσμένον. Ἐκ τούτου ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἀνήκει εἰς δι- σκοειδῆ πίνακα, οἷοι οἱ ἐν ὑστερωτέροις χρόνοις ὑπὸ τοῦ ἀγγειογράφου Ἐπικτήτου ἰδίως ζωγραφούμε- νοι (3), ἐὰν δὲν καθίστα πιθανωτέραν ἄλλην ἐξή- γησιν ἡ ὑπ' ἀρ. 2* διδομένη καταγραφή τοῦ τεμα- χίου. Ἐν ᾧ δηλονότι ἡ γραπτὴ ἐπιφάνεια κυρτοῦ- ται ἠρέμα πρὸς τὸ κέντρον οὕτως ὥστε τὸ πᾶχος τοῦ δίσκου, ὃν ἐν τῷ μέσῳ 0.015, βγαίνει ἐλατ- τούμενον πρὸς τὴν περιφέρειαν μέχρι 0.008, ἡ ὀπισθία ἐπιφάνεια, ἣτις εἶναι ἐν γένει ἐπίπεδος, ἔχει, ἐν μέσῳ μελαίνων και ἐρυθρῶν συγκεντρικῶν κύ- λων γεγραμμένων ἐπὶ τοῦ πηλοῦ ἔχοντος χρῶμα ἐρυθρὸν ἀνοιχτόν, ἐξόχως ἰν τινα 0.006 πλατεῖαν και 0.002 παχέαν, ἀρισταμένην δὲ κατὰ 0.043 ἀπὸ τῆς περιφέρειας. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἄγεται τις

(1) Πρὸς π. χ. Furtwängler *l. c.* ἀρ. 486. 491.

(2) Ὁ Fr. Winter ἐν Arch. Zeitung. 1885 σ. 188 σημ. 2 συνί- γχει πολλά παραδείγματα πρὸς τοῦτο. Σπανιότεροι δὲ εἶναι γραφαὶ ἀγγείων, ἐν αἷς μετὰ ἀνδρικῶν σωματίων ἔχουσι αὐτὸ τὸ χρῶμα τοῦ πηλοῦ, ὡς π. χ. Βερολίνου ἀρ. 385. 496, Ἀθηνῶν ἀρ. 194 Collignon (Benndorf, Griech. und sicil. Vasenbilder n. 54. 1).

(3) Βερολίνου ἀρ. 1074.

(4) Πρὸς π. χ. Βερολίνου ἀρ. 479. 1009. Ὡς πρὸς τὴν διὰ τετρα- γωνικῶν σχημάτων διακόσμησιν τῶν ἐνδυμάτων πρὸς ἀρ. 796.

(5) Π. χ. Βερολίνου ἀρ. 347. 368. 370. 371. 574-376. 383. 386 (ἐλλοστὸς πῶς εἶναι τὸ ὑπ' ἀρ. 387) 450. 454. 477. 486. 494. 498. 499. Ὡσαύτως και ἡ μορφή τοῦ Προμηθέως ἐπὶ τοῦ ἐξ Φαλῆρου τεμαχίου (Benndorf, Vasenbilder n. 54. 2), αἱ Ἀρπυῖαι ἐπὶ τῆς ἐξ Αἰγίνης λαμπῆς (Βερολίνου ἀρ. 1682) και ἄλλα.

(6) Π. χ. Βερολίνου ἀρ. 2056.

(1) Πρὸς ἰδίᾳ Loeschke, Arch. Zeitung 1876 σ. 111 κ. ε. 114 κ. ε. Ἡναντίον δὲ τούτου Klein, Euphroniae σ. 35 σημ. 2, τῆς νεωτέ- ρας ἐκδόσεως σ. 74 σημ. 2.

(2) Ἀρ. 284 τοῦ Ἐπιγραφικοῦ τῶν πηλ. τεμαχίων.

(3) Brunn, Gesch. der griech. Künstler II σ. 672. Klein, griech. Vasen mit Meistersignaturen σ. 9.

νά εικάσῃ ὅτι τὸ τεμάχιον θὰ ἀνήκειν εἰς πῶμα μεγάλης πυξίδος. Τὸ σκευὸς ἦτο βεβαίως ἀφιερωμένον τῇ Ἀθηνᾷ, τὰ δὲ γράμματα... α μ' ἀνέθηκε δύνανται ν' ἀναχθῶσιν εἰς τοὺς ἀμέσως μετὰ τὸ μέσον τοῦ ἔκτου αἰῶνος χρόνου. Ἡ γραφὴ εἶναι ἐξεργασμένη διὰ τῶν συνήθων χρωμάτων, τὸ λευκὸν ὅμως δὲν διατηρεῖται τόσον ζωηρὸν ὅσον δείκνυται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀπεικονίσει, διακρίνεται δὲ κυρίως μόνον ὅταν παρατηρηθῇ ἐκ τοῦ πλαιγίου πρὸς τὸ προσπίπτον φῶς. Αἱ ἐγκεκαρχμέναι γραμμαὶ ἐλέγχουσι χεῖρα βαρεῖαν μὲν καὶ χειρωνακτικὴν, ἀλλ' εὐσταθῆ.

Τὴν προσοχὴν τὰ μάλιστα ἐλκύει ἐν τῇ παραστάσει ταύτῃ τὸ σωζόμενον μέρος μεγάλης στρογγύλης ἀσπίδος περιβαλλομένης ὑπ' ὄφρων ὑπερφυῶν. Ἐπὶ ἀγγείων, καθ' ὅσον ἐνθυμοῦμαι, ὁμοίον τι ἀπαντᾷ ἄπαξ μόνον ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ τοῦ ἀρχαιότερου ρυθμοῦ ἀμοφρέως μετ' ἐπιγραφῶν ἰωνικῶν (1), φέροντος δὲ γραφῆν Διὸς μαχομένου πρὸς γίγαντας καὶ προτεινόντος μεγάλην ἀσπίδα, ἥτις, ὡς καὶ ἐνταῦθα, κοσμεῖται διὰ τοῦ συχνότατα ἀπαντῶντος καὶ ἐκ τμημάτων κύκλου συγκειμένου ἀστέρος — ὃν ἐνίοτε « τροχὸν κυλινδουόμενον » ὀνομάζουσιν — καὶ φέρει ἐπὶ τοῦ πρὸς τὸν ἐναντίον ἐστραμμένου μέρους ὄφρει πολλὴ πυκνότερα διατεθειμένους. Τὴν ἀσπίδα ταύτην δικαιούμεθα ἀναμφιδόλως νὰ ὀνομάσωμεν Λιγίδα, συμφωνεῖ δέ, ὡς νομίζω, πολὺ μάλλον τὸ σχῆμα τοῦτο αὐτῆς πρὸς τὰς παρ' Ὀμήρῳ περιγραφάς, ἢ τὸ βραδύτερον ὡς σχῆμα τῆς αἰγίδος δεκτὸν γενόμενον. Ὡσαύτως καὶ τὴν Ἀθηνᾶν εὐρίσκομεν φέρουσαν τοιαύτην αἰγίδα π. χ. ἐπὶ νομισμάτων τῆς Μήλου (2). Ὅτι δὲ ἡ Θεὰ καὶ ἐνταῦθα παρίστατο, φαίνεται ἐκ τῶν ἐλαχίστων μὲν ἀλλὰ βεβαίων ἰχνῶν χρωματισμοῦ λευκοῦ, ἅπερ παρατηροῦνται ἐπὶ τοῦ σωζομένου μέρους τοῦ ποδὸς τῆς μορφῆς κάτωθεν τῆς ὄψας τοῦ χιτῶνος. Τὸ ἔνδυμα φέρει τὴν φολιωτὴν ἐκείνην διακόσμησιν, ἥτις ἐν τοῖς ἀρχαιότεροις, οὐχ' ἦρτον δὲ καὶ ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις οὐχὶ σπανίως ἀπαντᾷ (3). Ἡ οὐρὰς σχῆμα ἔχουσα προεκβολὴ τῆς ὄψας

τοῦ χιτῶνος εἶναι τὸ ἐπίσυρμα· γνωστὸν δὲ εἶναι ὅτι συνήθως αἱ γυναῖκες παρίστανται ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις μνημείοις ἐλκεσέπειλοι ὡς αἱ παρ' Ὀμήρῳ. Καὶ τὸ ἐπίσυρμα τοῦτο δείκνυει ἡμῖν ὅτι ἡ μορφή ἦτο ἐστραμμένη πρὸς ἀριστερά, ὡς τοῦτο, παρὰ τὸ ἔθος τῆς ἀρχαίῃς τέχνης (1), οὐχὶ σπανίως ἀπαντᾷ ἐπὶ παραστάσεων τῆς Ἀθηνᾶς καὶ ἄλλων μορφῶν φερουσῶν ἀσπίδα ἵνα ἐνταυτῶ καὶ τὸ ἔμβλημα τῆς ἀσπίδος ἐπιδειχθῇ καὶ τὴν ζωγράφῃσιν τοῦ κορμοῦ τῆς μορφῆς ὁ τεχνίτης ἀποφύγῃ. Ἐκ τούτου δὲ ἐξάγεται ἐπίσης ὅτι τὸ ἐξ ὄφρων κράσπεδον περιέθεε κύκλω τὴν ἀσπίδα. Καθόλου ὀφείλομεν νὰ φαντασθῶμεν τὴν θεὰν ἡρέμως ἰσταμένην καὶ πάλλυσαν τὸ δόρυ κατὰ τὸν γνωστὸν τύπον τῶν εἰκόνων τοῦ Παλλαδίου (2). Ἡ ἀσπίς ἐκάλυπτε σχεδὸν τὸ ἡμισυ τῆς μορφῆς (3), ὡς ἡ διὰ στιγμῶν ἐν τῷ ἡμετέρῳ πίνακι συμπλήρωσις τῶν δύο ἡμικυκλίων φανερὸν ποιεῖ, ἐὰν δὲ πρὸς τοῦτοις λάβωμεν ὅτ' ἔβην καὶ τὸ μέγα ἐξ ὄφρων κράσπεδον τῆς ἀσπίδος, πρέπει νὰ φαντασθῶμεν τὴν κυρίαν μορφήν παραδόξως ἐστενοχωρημένην, ἡ δὲ εἰκὼν θὰ παρεῖχεν ὄψιν σχεδὸν γελοιογραφικὴν (4). Ἀλλὰ συνάδει κάλλιστα πρὸς πάντα ταῦτα ἡ δὴν σκαϊότης τῆς ἐξεργασίας τῆς εἰκόνος.

Ὅταν τεχνοτροπία τις, ἀφοῦ φθάσῃ ἤδη εἰς τὴν ἐφικτὴν — ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν γενικῶν αὐτῆς ἀρχῶν — ὕψιστην ἀμύην, ἀρκεται ν' ἀποβάλλῃ τὴν ζωτικὴν αὐτῆς δύναμιν, τότε μεταξὺ τῶν ὁπαδῶν τῆς ἀναφαίνοντα τεχνύται — ἐκτός, ἐννοεῖται, ἐκείνων οἵτινες χειρωνακτικῶς ἐργαζόμενοι ἐξακολουθοῦσι νὰ ἐπαναλαμβάνωσι τοὺς ἐκ παλαιοῦ δημιουργηθέντας τύπους — τινὲς μὲν ἔχον-

καὶ Ἀρχ. Ἐφημ. 1885 π. 7. 2, ὅπου κατὰ περίεργον σύμπτωσιν αἱ φολιδῶες ὁμοιάζουσιν ἐτελεύς πρὸς τὰς ἐπὶ τῶν ἐκ Μενιδίου καὶ Σπάρτας βαλίων πινακίδων.

(1) Πρὸς. Löschke, Arch. Zeitung 1876 σ. 113.

(2) Πρὸς. Jahn ἰ. ἀ. ἰδία δι' Gerhard, Etrusk. und Kamp. Vasenbilder πλν. 2, τὴν ἐκ 'Τόσου κύλικα (Journal of hell. studies 1884 π. 40) καὶ τινὰ ἀμοφρέα τοῦ Ἀρμάσιος (Arch. Zeitung 1884 π. 15).

(3) Ὅστω π. χ. καὶ ἐπὶ τοῦ Ἄρειου ἐν ἀγγείῳ παριστάνοντος τὴν γέννησιν τῆς Ἀθηνᾶς παρὰ Schneider (ἴδε ἀνωτέρω) ἀρ. 3.

(4) Τοῦτο παρηγόρησέ με ἐν ἀρχῇ νὰ πιστεύσω ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ ἐνταῦθα παρίστατο μόνον μέχρι τῶν γονάτων καὶ ἐπομένως ἐν βραχέϊ χιτῶνι, ὡς ἐπὶ ἀγγείῳ τῆς συλλογῆς Santangelo ἐν Νεαπόλει (καθ' ἡ φιλικῶς ἀνεκάλυψέ μου ὁ Löschke) ἐπ' ἀρ. 120 παρὰ Heydemann τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὑπεδέξατο ἐσάτως (Zeitschrift für österr. Gymnasien 1886 σ. 199 σμ. 2), ἀλλὰ νῦν βασανίσας αὐτὴν ἐκ νέου τὴν εὐρίσκω ἀνεπιτότατον.

(1) Mon. dell' Inst. VI, VII πλν. 78.

(2) Müller-Wieseler, Denkmäler II³ πλν. 20 ἀρ. 215 σ. 150. Jahn, de antiquiss. Minervae simulacris πλν. 3, 8. Πρὸς. Roscher, Lexik. der Mythol. ἰ. λ. Studniezka, Beiträge zur Gesch. der altgriech. Tracht σ. 62 σμ. 17 καὶ 18.

(3) Ἴδε παραδείγματα τινὰ ἐν Beiträgen κτλ. σ. 38 σμ. 35. Πρὸς.

τες τὴν δύναμιν νὰ τάμνωσι νέας οδοὺς, ἄλλοι δὲ μὴ ἀπολακτίζοντες μὲν τὰ ἀρχαῖα σχήματα, ἐπιχειροῦντες ὅμως νὰ ἐμψυθίσωσιν αὐτοῖς νέον θέλημα ἡγερτον ἐπιτηδεύοντες ἄκραν λεπτότητα περὶ τὴν ἐξερρασίαν. Οὕτως ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Κίμωνος βλέπομαν ἀντιτιθεμένους ἀλλήλοισι τὸν Μύρωνα καὶ τὸν Κάλαμιν. Οὕτω μετὰ τὸ πρῶτον ἤμισυ τοῦ πέμπτου αἰῶνος ἐμφανίζονται ἐν τῇ ζωγραφικῇ τῶν ἐρυθρομόρφων ἀγγείων τεχνίται, οἵτινες, ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῶν πρῶτων δοκιμῶν τοῦ καλοῦ ρυθμοῦ, προσπαθοῦσι δι' ἀρχαϊκῶς σχεδὸν κομποπρεπείας νὰ διατηρήσωσιν ἐν τῇ ζωῇ τὸν αὐστηρὸν ρυθμόν (1). Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἑκατὸν ἔτη πρότερον. Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Κλιτίου καὶ Ἐργοτίμου, τοῦ Νεάρχου καὶ τοῦ Κόλχου τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης ἐφθασεν εἰς τὴν ὕψιστην αὐτοῦ ἀκμὴν. Ἐν ᾧ δὲ χρόνῳ ἐγεννήτο ἡ νεωτέρα τῶν μελανομόρφων ἀγγείων ἐργασία, ἥτις παρεσκεύασε τὴν πρὸς τὰ ἐρυθρομόρφα μετάβασιν, διακεκριμένοι τινὲς τεχνίται ἐπειρῶντο διὰ τῶν υποδειχθέντων μέσων νὰ διατηρήσωσιν ἐν τῇ ζωῇ τὸν ἀρχαῖον τῆς ἐργασίας τρόπον. Τούτων δ' ἐξοχώτατοι ἦσαν ὁ Ἐξηκίας καὶ ὁ Ἄμασις (2). Τὴν ἀντίθεσιν τοῦ τρόπου αὐτῶν τοῦ σχεδιάζειν πρὸς τὴν γνησίαν ἐκείνην ἀρχαικωτέραν τέχνην σαφέστατα ἐχαρκτηρίσεν ὁ Brunn (3), εἰ καὶ τὰ ἱστορικά πορίσματα, ἅτινα ἐκ ταύτης πειρᾶται νὰ ἐξαγάγῃ δυσκόλως δύναται τρις σήμερον ν' ἀσπασθῇ. Εἰς τὸν ἀνωτέρω λοιπὸν τρόπον τῆς ἐργασίας ἀνήκει καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 3 τεμάχιον, εὐρεθὲν κατὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἐν Ἀκροπόλει Μουσείου (4). Ἡ δὲ ὑπ' ἀρ. 3^a διδομένη κάλυτος τομὴ καὶ τὸ γνωστὸν κυματιστὸς κόσμημα δηλοῦσιν ὅτι τὸ τεμάχιον ἀνήκει εἰς ἀμφορέα ἐλαφρὰν ἔχοντα τὴν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ πρὸς τὴν κοιλίαν κυρτότητα καὶ κοσμοῦμενον ἑκατέρωθεν δι' εἰκόνων ἐν πλαισίῳ, περιεχουσῶν μεγάλας

μὲν ἄλλ' ὀλίγας μορφάς (1). Διάμετρον εἶχε τὸ ἀγγεῖον, καθ' ὅσον αὕτη ἐκ τῆς ὀριζοντίας κυρτότητος τοῦ τεμαχίου νὰ ὑπολογισθῇ δύναται, 0.25 περίπου. Ἐνταῦθα βλέπομεν τὴν Ἀθηνᾶν ἐν στάσει ἡρέμου, ὅπως δ' αὐτῆς τὴν τριάνταν τοῦ Ποσειδῶνος. Ἀμφότεροι οἱ θεοὶ προσήρχοντο πιθανῶς πρὸς τρίτην τινὰ ἀνδρικήν μορφήν, ἥς περισσώθη μόνον ἡ δεξιὰ χεὶρ μετὰ μέρους σκήπτρου, ὅπερ ἐκράτει τὴν μορφήν ταύτην δύναται τις νὰ υποθέσῃ ὡς τὴν τοῦ Διός, κατ' ἀκολουσίαν δὲ τὴν ὄλην παράστασιν ὡς εἰκονίζουσαν τὴν περὶ Ἀττικῆς ἔριδα τῶν θεῶν ἐν σχήματι μίας *sacra conversazione*.

Πάντα τὰ χρώματα διατηροῦνται ἐξαισιῶς, ἐν οἷς καὶ τὸ παχὺ λευκὸν χρῶμα, δι' οὗ, ἐκτὸς τῶν γυμνῶν μελῶν τῆς θεᾶς, εἶναι πεποιημένα καὶ τὰ ἐλάχιστα στίγματα, ἅπερ στολίζουσι τὴν ρίζαν τοῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας, τὴν ἄνω ᾤαν καὶ τὰ πετραγῶνα ἐν τοῖς ποικιλιμασιν τῆς ἐσθῆτος, τὰ κράσπεδα καὶ τοὺς ὄφεις τῆς αἰγίδος. Ἡ ἄντηξ τῆς ἀσπίδος ἔχει χρῶμα κιτρινωπόν, τὸ δὲ ψέλλιον εἶναι ἐρυθρὸν ἀποκλίνον πρὸς τὸ ὀρφνόν. Τὰ λοιπὰ βαθέως ἐρυθρὰ μέρη τῆς γραφῆς δηλοῦνται ἐν τῇ ἡμέτερᾳ ἀπεικονίσει διὰ πυκνῶν σκιερῶν γραμμῶν. Ἡ χάραξις τῶν γραμμῶν εἶναι ἐξόχως λεπτή¹ καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ προσώπου καὶ τοῦ βραχίονος ἀποκαλύπτουσι αὐτὰ ἀπλῶς τὸ ὑποκάτωθεν μέλαν γάνωμα, ἐπὶ δὲ τῶν μελάνων μερῶν τῆς εἰκόνος εἶναι πεπληρωμένα ὑπὸ λευκοῦ βάρματος. Ὁ τοιοῦτος τρόπος τῆς ἐπιθέσεως τοῦ λευκοῦ ἰδίᾳ ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ τῆς τέχνης ἡσκαίτο ἐπιμελῶς, κατὰ πρῶτον δὲ ὑπὸ τοῦ Benndorf ἠξιώθη τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ ἐκτιμῆσεως (2). Πρόκειται λοιπὸν ἐνταῦθα εἰς ὄψιν ἡμῶν αὕτη αὕτη ἡ «*musterhafte Sauberkeit der materiellen Ausführung*», ἣν ὁ Brunn ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνημονεύοντι χαρακτηρίσῃ ἀποδοῖται τῷ Ἐξηκίᾳ, ἐνταῦθα δὲ φαίνεται ἡ «*gewisse Katatexis*» καὶ ὁ καθαρῶς τὰ παραδεγμένα σχήματα ἐλέγγων χαρακτήρ τοῦ κομψοῦ αὐτοῦ σχεδίου καὶ ἡ ἑλλειψὶς παρατηρήσεως τῆς ἐν τῇ φύσει ζωῆς. Τὸ δόρυ καὶ τὸ σκήπτρον εἶναι ῥαβδία λεπτοφύεστατα. Τὸ ὅτι δὲ τὸ σκήπτρον,

(1) Πρὸς τὸν Winter, die jüngeren attischen Vasen und ihr Verhältniss zur grossen Kunst 1885 σ. 14 κ. ἔ.

(2) Κατάλογον τῶν ἔργων αὐτῶν ἴδε παρὰ Klein, gr. Vasen mit Meistersignaturen σ. 18 κ. ἔ. Ἡ τοῦ Klein χρονολογικὴ κατάταξις τούτων καὶ ἄλλων τεχνιτῶν νομίζω, κατὰ τὰ ἄνω εἰρημένα, ὅτι δεῖται διορθώσεως.

(3) Probleme in der Gesch. der griech. Vasenmalerei σ. 43 κ. ἔ.

(4) Τὴν γνώσιν τοῦ τεμαχίου τούτου καὶ τῶν ὑπ' ἀρ. 4 καὶ 5 ὄφελω τῷ κ. Benndorf κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις διατριβῇ τοῦ ὁμοίου ἐπισκέφθη κατὰ πρῶτον καὶ τὰ ἄλλα ἐν τῇ τῆς Ἀκροπόλεως Μουσείου μέτρῃ τοῦδε ἡμὶ ἐπιθεμένου εἰς τὸ κοινὸν πολύτιμα ἀντικείμενα.

(1) Πρὸς τὸν ἀμφορέα τοῦ Ἐξηκίου παρὰ Klein, Meistersignaturen ἀρ. 4 (Mon. dell' Inst. II πλ. 22).

(2) Arch. Zeitung 1881 σ. 1 κ. ἔ.

ἀντί τῆς συνήθους αὐτῶ θέσεως μεταξύ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ δείκτου, ἐνταῦθα μεταξύ τούτου κεῖται καὶ τοῦ μέσου, τοῦτο πρέπει ν' ἀποδοθῆ μάλλον εἰς ἰδιότροπον προσπάθειαν πρὸς ἐπίδειξιν χάριτος ἢ εἰς σφάλμα τοῦ τεχνίτου. Ἐλλείψιν ὅμως ἰκανότητος τοῦ τεχνίτου περὶ τὴν ἀντίληψιν καὶ παράστασιν τοῦ ἀντικειμένου ἐλέγχει ἡ ἀπεικόνισις τῆς αἰγίδος, ἥτις λοξῶς περιβάλλει τὸ στήθος — τοῦθ' ὅπερ σπανιώτατον ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τέχνῃ (1) — ὡς τελαμών, καὶ τῆς ὁποίας τὰ ἄκρα πρέπει νὰ φαντασθῶμεν συνηνωμένα ἐπὶ τοῦ δεξιῦ ἄμου. Χάριν δὲ τούτου κεῖται ἐκεῖ καὶ κυκλοτερῆς τις περόνη, χωρὶς ὅμως νὰ δηλωθῆ τὸ ἡμικυκλικὸν κρᾶσπιδον τῆς ἐκ τῶν ὀπισθεν ἀνερχομένης ἄκρας τῆς αἰγίδος (2), ἀνθ' οὗ κατωτέρω παρίσταται ἐπικεκολλημένη πλατεῖά τις ταινία, οἶα μόνον εἰς χειρίδα χιτῶνος θὰ ἤρμοζεν. Ὡσαύτως πάντῃ ἀλογίστως εἰκονίζονται οἱ ὄφεις· δὲν ἐκφύονται δηλαδὴ ἀπὸ τῶν κρᾶσπιδῶν τῆς αἰγίδος, ἔνθα ἡ συνήθης αὐτῶν θέσις, ἀλλ' ἀναφαίνονται πρὸ τοῦ στήθους εἰς μέρος ὅπου καθόλου δὲν ὑπάρχει ἡ αἰγίς. Τοιαῦται ἐλλείψεις εἰς γραφὰς ἐπιπολαίουσιν θὰ ἦσαν συγχωρητέαι, ἀλλὰ παρατηρούμεναι ἐπὶ γραφῶν τῶν ἐπιμελῶς ἐξεργασμένων δικαίως δίδουσιν ἀφορμὴν νὰ καταγνώσῃ τις τοῦ ἀγγειογράφου Ἐλλείψιν καλλιτεχνίτου νοῶς ἐν τῇ ἀντιλήψει τῶν ἀντικειμένων.

Ἐν τούτοις ἡ τελειότης τῆς ἐργασίας — εἰς τὸ εἶδος τῆς ἐννοεῖται — δικαιοῦ ἡμᾶς νὰ ἀναζητήσωμεν τὸν τεχνίτην μεταξύ τῶν γνωστῶν τῆς αὐτῆς σχολῆς τεχνιτῶν. Ἡδύνατό τις κατὰ τὰς ἀνωτέρω γενομένας συγκρίσεις νὰ στοχασθῆ τὸν Ἐξηκίαν. Νομίζω ὅμως, ὅτι εὐλογώτερας ἀξιώσεις δύναται τις νὰ προβάλλῃ ὑπὲρ ἐτέρου τινος τεχνίτου, ὅστις μάλλον ἢ ὁ Ἐξηκίας « ἐν μικρῶ ὕψιστην κομψότητα ν' ἀναπτύξῃ » (3) θηρεύει. Τὸν Ἀμασιν λέγω. Οὐδεμία ἀγγειογραφία φαίνεται μοι νὰ ὁμοιάζῃ τὸσον τῷ ἡμετέρῳ τεμαχίῳ — ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑποτύπωσιν τῶν μορφῶν — ὅσον ἡ κυρία εἰκὼν τοῦ ἄλλοτε τῶ δουκὶ de Luynes ἀνήκοντος (4) λαμπροῦ ἀμ-

φορέως τοῦ Ἀμασίου καὶ φέροντος γραφὴν ἔχουσαν θέμα σχετικὸν τῇ ἡμετέρᾳ παραστάσει, ἥτοι Ἀθηναῖον καὶ Ποσειδῶνα ἀπέναντι ἀλλήλων ἰσταμένους. Μικραὶ πραγματικαὶ διαφοραὶ εἰς τὰ καθέκαστα, ἰδίως ἐν τῷ εἶδει τούτῳ τῆς τέχνης, μικρὰν ἔχουσι σημασίαν. Ἡ Ἀθηναῖα δηλονότι ἐν τῷ τοῦ de Luynes ἀγγείῳ φέρει κρᾶνος σχήματος ὄψαιτέρου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀρχαιότερον ἐκεῖνο ἀπτικὸν σχῆμα μετὰ μικρᾶς δηλαδὴ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ ἐρυθρᾶς, περιεφαλαίας καὶ ὕψηλου λόφου ἀπαντᾷ ἐπίσης ἐν ταῖς γραφαῖς τοῦ Ἐξηκίου ὡς καὶ τὸ νεώτερον τοῦτο σχῆμα (1). Ἡ αἰγίς ὡσαύτως διαφέρει, ἔχουσα σχῆμα ἀσυνήθης καὶ οὐσα κατὰ μέσον τοῦ στήθους εἰς δύο διηρημένη, οἱ δὲ ὄφεις ἐπίσης εἶναι οὐχὶ ὀργανικῶς τῇ αἰγίδι συνηνωμένοι.

Ἀσφαλῆστατα ὅμως φαίνεται μοι ὅτι ὑπὲρ τοῦ Ἀμασίου μαρτυροῦσι χαρακτηριστικὰ τινὰ, τὰ ὅποια δὲν δύνανται κάλλιον νὰ ἐρμηνευθῶσιν ἄλλοθεν ἢ ἔκ τινος ιδιότητος τοῦ τεχνίτου τούτου, ἥτις, ὡς φαίνεται μέχρι τοῦδε οὐδεμίαν ἠξιώθη προσοχῆς εἰ καὶ πρὸ πολλοῦ ὑπεδείχθη, ἥτοι ἐκ τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἀφρικὴν. Ἐμείναι δ' ἀπαρτηρήτος ἡ σχέσηις αὕτη δι' οὐδένα ἴσως ἄλλον λόγον ἢ διότι ἰδίως ὁ Panofka ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀνδρὸς ὀρμώμενος, κατὰ τὸν φαντασιώδη καὶ ἐπιπόλαιον αὐτοῦ τρόπον, ἀνέζητει μυθολογικὰς ἀναφορὰς τῶν γραφῶν τοῦ Ἀμασίου πρὸς τὴν Λιδύην (2). Ἀλλὰ καὶ ὁ K. O. Müller ξενισθεὶς ἐπὶ τῷ ἀήθει τούτῳ εἰς Ἑλληνα ὄνοματι ἐπειράθη νὰ ἐξηγήσῃ τὸ πρᾶγμα ἐκ τῆς ἐπὶ Ψαμμητήχου ἐμπορικῆς ἐπιμιξίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Αἴγυπτον (3). Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἀμυβιάλλω ὅτι ὁ τεχνίτης, ἐκ τῆς γραφίδος τοῦ ὁποίου διεσώθη ἡμῖν εἰκὼν μορφῆς Αἰθίοπος (4), ναι μὲν κατὰ παραδεδεγμένον τι σχῆμα πεποιημένη, ἀλλὰ μία τῶν πιστοτάτων ἀρχαίων,

céramographique, I πίν. 78, Arch. Zeitung 1846 πίν. 39, 4.

(1) Klein ἑ. ἄ. ἄρ. 3, Gerhard, Etrusk. u. Kamp. Vasenbilder πίν. 12 καὶ αὐτ. πίν. 22 ἐπὶ ἀγγείου κατὰ τὸν Klein σ. 20 συγγενεῶς τοῖς τοῦ Ἐξηκίου, καὶ ἐπὶ τοῦ νεωτέρου παρὰ Gerhard, Auserl. Vasenb. II π. 211.

(2) Archäol. Zeitung 1846 σ. 237 κ. ἑ.

(3) Commentationes societatis Göttingensis 1831 σ. 38 Kunstarchäolog. Werke III σ. 62.

(4) Klein ἑ. ἄ. ἄρ. 2, Gerhard Auserl. Vasenb. III π. 207, Arch. Zeitung 1846 π. 39, 3. Ὁ Klein δὲν δύναται καὶ ἐγώ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπισημασμένα, νὰ συμπεράνωσιν τῷ Luerschcke, περιωμένῳ ἐν Arch. Zeitung 1881 σ. 31 σημ. 9 ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὸ ἀγγεῖον τοῦτο δὲν ἀνήκει εἰς τὸν Ἀμασιν.

(1) Π. χ. Gerhard, Auserl. Vasenbilder II πίν. 211 τοῦ νεωτέρου μελανοκόρου τρόπου.

(2) Πρὸς τὸν πίνακα τοῦ Σκόπου παρὰ Benndorf, Vasenbilder πιν. 4, 1 καὶ Gerhard, Auserl. Vasenb. I πίν. 69-70, 71, II πίν. 113, 139, III πίν. 192 καὶ Élie céramogr. I πίν. 10.

(3) Klein, Meistersignaturen σ. 20.

(4) Klein ἑ. ἄ. ἄρ. 1, Luynes, Vases grecs πίν. 1-3, Élie

πράγματι ἐκ τῆς παρὰ τὴν Αἰθιοπίαν χώρας κατήγετο καὶ ὅτι κατ' ἀκολουθίαν, ὅπως ὁ μισοφόρων ἀρχηγὸς Ψαμμάτιχος (1) καὶ ἄλλοι Ἕλληγες ἐκ τῆς περιφέρειας, βαρβαρικὸν εἶχεν ὄνομα καὶ ἦν εἰς τῶν πολυαριθμῶν ἐπηλύδων οὐς ἀπησχόλει ἢ τῶν Ἀθηνῶν καλλιτεχνικῆ παραγωγῇ κατὰ τὸν ἕκτον ἔτι δὲ καὶ τὸν πέμπτον αἰῶνα. Δὲν ἀμφιβάλλω δὲ περὶ τούτου τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον πάντῃ ἐξ ἑμαυτοῦ ἤχθη ἐν τὴν εἰκασίαν ταύτην διὰ τῆς παρατηρήσεως μικρᾶς τινοῦ καὶ ἀφανοῦς λεπτομερείας, ἥτις ἐπὶ ἡλθέ μοι, προϊούσης τῆς περὶ τὴν ἑλληνικὴν στολὴν ἐρευνῆς μου. Μοι ἐφάνη δηλαδὴ περιεργον ὅτι ἐν τῇ ἀρχαίῃ τέχνῃ σπανίως ἀπαντᾷ ἐσθλῆς θυσανωτῆ. Ἐκτός μεμονωμένων τινῶν περιπτώσεων, ἐβεβαιώθη, ὅτι οἱ Οὐσσανοὶ ἀπαντῶσι μόνον εἰς δύο μικρὰς κατηγορίας ἀγγείων, ἥτοι εἰς τὰ ἐκ Κυρήνης (2), καὶ εἰς τὰ τοῦ Ἀμασίου (3), καθ' ὅσον ταῦτα ἐγένοντο διὰ δημοσιεύσεων γνωστά. Ὁ ἐκ θυσάνων κόσμος ἦτο βεβαίως ἐν χρήσει ἀρχικῶς ἐν Ἀσίᾳ ἰδίᾳ δὲ ἐν Ἀσσυρίᾳ (4), ἀλλ' ἐν τοῖς χρόνοις, οὐς ἐξετάζομεν ἐπίσης καὶ παρ' Αἰγυπτίους, κίττινες κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (2, 81), ἐνδεδυμένοι αἰῶνας λινέους, περὶ τὰ σκέλεα θυσανωτοῦς, οὐς καλοῦσι καλασίρις. Ἐπίσης γνωστὴ τις εἰκὼν ἀγγείου τοῦ Αὐστριακοῦ Μουσείου ἐν Βιέννῃ (5) παριστᾷ τὸν Βούσιριν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ αἰθίοπας ὁμοίως μετὰ γνώσεως ἀκριβοῦς τοῦ σχήματος τῆς μορφῆς καὶ τῆς στολῆς αὐτῶν ἀνῆκει δὲ τὸ ἀγγεῖον τοῦτο εἰς μεγάλην τάξιν ἀγγείων, περὶ ὧν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐκράτησεν ἡ ἀδικαιολόγητος δόξα, ὅτι ἐποιήθησαν κατὰ μίμησιν τῶν ἀρχαίων, διὸ καὶ ἐκλήθησαν vasi di stile corinzio imitato a Cere. Καὶ ἡ τάξις αὕτη τῶν ἀγγείων, ὡς φίλός τις κατέστησέ μοι γνωστόν, ὅστις

(1) H. 16. Röhl, Inscr. gr. antiquissimae 482.

(2) Micali, Storia κτλ. π. 42. Arch. Zeitung 1881 π. 42, 1. 3. π. 13, 2. 3. 5. Μόνον ἐν ταῖς γραφαῖς τῆς Ἀρκεσιλάου κύλικος ἑλληνοποιεῖ παντελῶς, ἐὰν ἡ ἀπεικόνισις εἶναι ἀκριβὴς (Mon. dell'Inst. I π. 47). Ἐπὶ τῆς παρ' Ulrichs (Beiträge zur Kunstgesch. π. 40) κύλικος ἀπαντᾷ μόνον κάλυμμα ἡλίνης θυσανωτῶν. Περὶ τῆς ἐκ Κυρήνης καταγωγῆς τῆς τάξεως ταύτης τῶν ἀγγείων ἀμφιβάλλω τοσοῦτον ἦπτον, ὅσον ἐν Mittheil. des arch. Inst. 1886 σ. 90 νομίζω ὅτι νέα τεκμήρια ὑπὲρ τῆς τοῦ Loeschek καὶ τοῦ Puchstein γνώμης προσήγαγον.

(3) Ἐἰς τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ᾄδῃ μνημονευθέντα προσθετέον καὶ Micali, Antichi Monumenti π. 76 (Arch. Zeitung 1846 πιν. 39. 1).

(4) Ἴδὲ τινα περὶ τούτου ἐν τῇ ἐμῇ πραγματείᾳ Beiträge κτλ. σ. 124 κ. ἔ.

(5) Monum. dell'Inst. VIII πιν. 46.

καὶ μέλλει προσεχῶς διὰ πλείονων νὰ τὸ ἀποδείξῃ, στενωῶς συνδέεται πρὸς τὴν πατρίδα τῆς στολῆς ἐκείνης. Ὑπομνήσκω δὲ πρὸς τούτους ὅτι ἐν τῇ τέχνῃ τῶν χρόνων τῶν Διαδόχων καὶ τῶν Ῥωμαίων συνηθέστατον παραδειγμα θυσανωτῶν ἐνδυμάτων παρέχει ἡ αἰγυπτιαζούσα στολή τῆς Ἰσιδος καὶ τῶν ἱερειῶν αὐτῆς. Θυσανωτὸν ἐπίσης δερμάτινον ἔνδυμα ἔφερον αἱ γυναῖκες ἐν τῇ γείτονι Λιβύῃ, ἐξ ὧ ὁ Ἡρόδοτος (4, 189) θεωρεῖ γεννηθεῖσαν τὴν αἰγίδα. Περὶ τοῦ Ἀμασίου δὲ προσθετέον ἔτι καὶ τὸ ἐξῆς, ὅτι δηλαδὴ καὶ παρ' ἄλλοις μὲν, ἀλλὰ κυρίως ἐν ταῖς γραφαῖς αὐτοῦ συχνάκις ὁ βραχὺς κριτῶν ἢ τὸ ζῶμα τῶν μαχητῶν ἔχει σχῆμα συγγενὲς τῷ αἰγυπτιακῷ.

Καὶ δὲν περιέχει μὲν τὸ ἡμέτερον τεμάχιον οὐδεμίαν τῶν μνημονευθεῖσων ἀφρικανῶν χαρακτηριστικῶν λεπτομερειῶν, ἀντὶ τούτων ἕμως ἀνευρίσκομεν ἐν αὐτῷ ἄλλο τι σημεῖον ὁμοίας φύσεως. Πάντῃ ἀήθης δηλονότι εἶναι, ὅσον ἐγὼ γινώσκω, ὁ ἄνωθεν τοῦ μεταποῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἀπὸ τοῦ κράνουσ προβάλλων μικρὸς γρύψ· ἀνάλογα δὲ τούτου παραδείγματα ἐν τῇ ἑλληνικῇ τέχνῃ δύνανται νὰ ἐπιδειχθῶσι μόνον ἐκ μεταγενεστέρων χρόνων προερχόμενα καὶ οὐχὶ πολὺ πλησιάζοντα (1), καὶ οὐδενὸς τῶν ὁποίων ἡ ὁμοιότης εἶναι τόσοσ καταφανῆς ἐκ πρώτης ὄψεως πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ κράνουσ τῆς Ἀθηνᾶς γρύπα, ὅσον ἡ τοῦ Οὐραίου, ὅστις κατὰ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς θέσιν κοσμεῖ τὰ διαδήματα καὶ τὰ κράνη τῶν αἰγυπτίων βασιλέων (2). Ἀλλὰ τὸ ἐκ καρπῶν ροῖᾶς καὶ ἀνθέων λωτοῦ στέμμα, ὅπερ περιβάλλει τὸ κάτω μέρος τοῦ κράνουσ, ἐνθυμίζει ἡμῖν ἕνεκα τοῦ κυρίου αὐτοῦ συστατικῷ — τῆς ροῖᾶς — διακόσμησιν, ἥτις, εἰ καὶ ἄλλοιαν πως ἔχουσα τὴν διάταξιν, ἰδιάξει μόνον τοῖς ἐκ Κυρήνης καὶ τοῖς συγγενεῖσι τούτοις ἀγγείοις (3).

Τὰ ἐξῆς τεμάχια ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἄκρας ἀκμῆς τῆς ἀττικῆς ἀγγειογραφικῆς τέχνης.

(1) Πρὸς τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἐπὶ τοῦ κράνουσ τῆς Πηγάθενος τοῦ Φεῖδου γρυπῶν παρὰ Kieseritzky (Mitth. des arch. Inst. 1883 σ. 300 κ. ἔ. καὶ τὰς Πηγάσου προτομὰς, ἃς φέρει ἐμπρὸς ἡ πλατεῖα μέτρα τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Élite céram. I πιν. 29, 1, Millingen. Vases grecs πιν. 49.

(2) H. 16. Wilkinson-Birch, Manners and customs II σ. 328, 7, Erman, Aegypten und aeg. Leben σ. 95. 97.

(3) H. 16. Lœscheke, de basi quadam prope Spartam reperta, Dorpater Programm 1879 σ. 45, Puchstein, Arch. Zeitung 1881 σ. 226.

Τὸ ὑπ' ἀρ. 4, εὐρεθὲν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ ἔτους τούτου, εἶναι ὡς ἡ ὑπ' ἀρ. 4^a τομῆ δεικνύει, λείψανον μικρᾶς πιθανῶς κύλικος, ἧς νῦν σώζεται ἐκ τῆς βάσεως, κοιλῆς οὐσῆς, ἡ ἀρχή. Μόνον, ὡς φαίνεται, κόσμον εἶχεν ἡ κύλιξ ἐν μέσῳ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας μορφήν Ἀθηναῶν καθήμενης. Ἡ θεὰ καθήκει ἐπὶ ἀπλουστάτου τετραγωνικοῦ ἐδωλίου, οἶον — ἐκτός ἄλλων συχναίς ἐν τῇ τέχνῃ ταύτῃ ἀπαντῶντων (1) — καὶ τὸ τοῦ γνωστοῦ ἐν τῇ Ἀκροπόλει, τῷ Ἐνδοίῳ δὲ μετὰ πολλῆς πιθανότητος ἀποδοδιδόμενον, μαρμαρίνου ἀνάλατος. Ἄξιον παρατηρήσεως εἶναι, ὅτι ἐν ᾧ ἡ θεὰ εἰκονίζεται ἐν τοιαύτῃ εἰρηνικῇ στάσει δ' ἀριστέρος αὐτῆς βραχίον μετὰ τῆς αἰγίδος παρίσταται ἐν προβολῇ, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐπὶ μορφῶν Ἀθηναῶν εἰρηνικῶς ἱσταμένης σπάμιον εἶναι (2), καὶ ὅτι πιθανῶς ἐκράτει καὶ τὸ δόρυ, εἰς δ' φαίνεται ἀνήκουσα ἡ παρατηρουμένη ἄνωθεν δεξιὰ κατὰ τὸ θραῦσμα ὀριζοντίᾳ γραμμῇ. Πολλῶς ὅμως περιεργότερα εἶναι ἡ ἐξεργασία τοῦ ἀγγείου τούτου, ὅπερ κατὰ τὴν τεχνολογίαν τοῦ ἐκτάκτως λεπτοφουδῶς αὐτοῦ σχεδιασματος ἀνήκει εἰς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἤκμαζεν ἡ αὐστηροτέρα τῶν ἐρυθρομέρφων ἀγγείων τέχνη, εἰς τὸν « κύκλον τοῦ Ἐπικτήτου ». Τὸ γάνωμα αὐτοῦ εἶναι βαθύ ἐρυθρόν, παρόμοιον κοραλλοειδῆ γράμματι, στιλπνότερον μὲν ἄλλ' ὁμοιάζον πρὸς τὸ συχναίς ἐπὶ ἀρχαιοτάτων κεραμείων, π.χ. κυπρίων τινῶν καὶ ἄλλων μεταγενεστέρων, τῶν ἐκ τῆς ῥωμαϊκῆς terra sigillata, ἀπαντῶν. Ἐν τῇ περιόδῳ τῆς τέχνης, περὶ ἧς ἐνταῦθα πρόκειται, γίνεται μὲν χρῆσις ὁμοίου — ἀλλ' οὐχὶ τόσον στιλπνοῦ — χρώματος πρὸς ἐπάλειψιν κυλικῶν ἐρυθρομέρφων, ἀλλὰ μόνον περὶ τὸ μέλαν ἔδαφος τῶν εἰκόνων (3), ἐν ᾧ ἐνταῦθα τὸ ἰχνογράφημα τῶν λεπτῶν διαγραμμάτων τῆς μορφῆς διὰ μέλανος γανώματος ἐξάιρεται ἀπὸ τοῦ βα-

θέος ἐρυθροῦ ἐδάφους. Ἐκτός τοῦ ἐδωλίου, ὄντος μέλανος, ἡ ὅλη μορφή πληροῦται διὰ χρωματῶς τινος ἀλαμποῦς καὶ περίπου ὑπερόρθου μὴ ἀποκρύπτουτος, ἐννοεῖται, τὸ μέλαν σχεδιάσμα. Ἐνταῦθα λοιπόν, ἐπὶ ἀγγείου δηλ. οὐ τὸ σχέδιον κατὰ τὴν τεχνολογίαν ἐντελῶς τοῖς ἐρυθρομέρφοις ὁμοιάζει, βλέπομεν συνδυασμὸν τῆς ἐργασίας τῶν μελανομέρφων καὶ τῆς τῶν πολυχρῶμων, ὅστις εἶναι γνωστός — ὅσον ἐγὼ οἶδα — μόνον ἐπὶ λευκῶν ληκυθίων (1). Τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου φαινομένου, ὡς εἶπον, οὐδὲν ἄλλο ὁμοίον ἦτο ἔμοι γνωστόν' ἀλλ' ὁ κ. Klein ἀνεκρίνωσέ μοι ὅτι τὸ αὐτὸ ἀπαντᾷ καὶ ἐπὶ ἀγγείων τοῦ Ἐπιλύου (2), ὅστις, ὡς π.χ. καὶ ὁ Παμφαίος (3), καὶ ἐπὶ ἀπλῶς ἐρυθρομέρφων γραφῶν ποιεῖται χρῆσιν γανώματος ἐρυθροῦ χάριν ἐξάρσεως τῶν ἐνδυμάτων (4). Τὸν τρόπον τῆς γραφῆς τῶν ἐνδυμάτων ὑπὸ τοῦ τεχνίτου τούτου ἀναμιμνήσκουσι πως τὰ ἀλαμπῆ μέλανα στίγματα δι' ὧν εἶναι κατεσπαρμένη ἡ αἰγὶς τῆς ἡμετέρας Ἀθηναῶν.

Λαμπρὸν δεῖγμα ἰχνογραφήματος ἀπλοῦ μελάων διαγραμμάτων ἐπὶ ἐδάφους λευκοῦ κιτρινωποῦ καὶ ἐστιλνωμένου πρόκειται τὰ ἐπτά τεμάχια παροψίδος, ἅπερ ὁ κ. Benndorf ἀνεγνώρισεν ὡς προσανήκουτα (ἴδε ἀρ. 5 καὶ ὑπ' ἀρ. 5^a τὴν τομὴν αὐτῆς). Πρὸς συναρμογὴν τῶν τεμαχίων ὀδηγοῦσιν οἱ τὴν ὀπισθίαν ἐπιφάνειαν κοσμοῦντες μέλανες συγκεντρικοὶ κύκλοι ἐπ' ἐδάφους ἐρυθροῦ ὑποξάνθου, συμπληρούμενοι διὰ γραμμῶν λεπτῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀπεικονίσει. Τὸ αὐτὸ λάμπρον ἐρυθρὸν χρῶμα τοῦ ὠραίου καὶ ἀπαρμιλλῶν λεπτοφουδῶς πηλοῦ χρησιμεύει ὡς ἔδαφος καὶ εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ γούρου τῆς παροψίδος μέλαν κόσμημα. Ἡ Ἀθηναῖα εἰκονίζεται μόνη ἀναμφιβόλως ἐν ζωγραφῇ πολεμικῆς στάσει ὁρμῶσα πρὸς δεξιὰ, καὶ κατ' ἀκολουθίαν φέρουσα ἐπὶ τοῦ ἀριστέρου βραχίονος τὴν αἰγίδα ἐν προβολῇ. Οὐδὲν χαρακτηριστικὸν τόσον σαφῶς τὴν μελετημένην κομψότητα τῆς ἐργασίας, ὅσον ἡ περὶ τὴν αἰγίδα διάβεις ὄφρα ἐναλλάξ ἀφ' ἑνῶν — διὰ τοῦ γενείου

(1) Πρβ. π.χ. τὴν τοῦ Βερολίνου φιάλην ὑπ' ἀρ. 2313 μετὰ κιβήλου ἐπιγραφῆς τοῦ Δαυρίδος. Ἐπὶ μελανομέρφων ἀγγείων ἴδε Βερολίνοῦ ἀρ. 1907.

(2) Π.χ. Ἀθηναῖα παρὰ τῷ δούρῳ ἴκων ἐν Gerhard, Auserl. Vasenb. III πίν. 229-30, καὶ ἐπὶ μελανομέρφου ληκυθίου ἐν τῇ ἀποθήκῃ τῆς Ἀγ. Τριάδος μεταξὺ ἠρώων κυβερῶντων, καὶ ἐπὶ ἀναθηματικοῦ πίνακος τοῦ Βερολίνου ὑπ' ἀρ. 2759. Benndorf, Vasenbilder πίν. 4, 2.

(3) Δύο ὠραία δείγματα τοῦ εἴδους τούτου κατέχει ἡ Ἀρχ. Ἐταιρία, ἧτοι ζωῶν κυλικῶν (5^a ἀρ. 2898-99) ἐξ Ἐρμιόνης μετὰ μικρῶν ἐν τῷ πωθένει εἰκόνων νεανίου κυβαρίοντος καὶ ἐτέρου ὀπλιζομένου, σχεδίου δὲ λεπτοτάτου. Ἡ ἐρυθρὰ βαφὴ δὲν εἶναι τόσον στιλπνὴ ὅσον ἡ τοῦ ἡμετέρου τεμαχίου, πολλὰ γὰρ δὲ εἶναι καὶ ἐπαρμηνῆ.

(1) Πρβ. π.χ. ληκυθίους τῆς Ἀρχ. Ἐταιρίας ἀρ. 851 καὶ 1075 (Collignon ἀρ. 396, 399), 1998 καὶ 678 (Collignon ἀρ. 400).

(2) Klein, Meistersignaturen σ. 51.

(3) Klein ἐ. ἀ. σ. 43 ἀρ. 19. Gerhard Auserl. Vasenb. III πιν. 221-2.

(4) Ἐπὶ τῶν ἐν Arch. Zeitung 1884 π. 17, 1 δημοσιευθέντων τεμαχίων κατὰ περιγραφήν τοῦ Purlwängler (Berl. Vasensammlung ἀρ. 4041).

διακρινομένων — και θηλέων. Ίματισμόν ἔχει ἡ μορφή, ὡς καὶ ἐν τῷ προηγούμενῳ τεμαχίῳ, τὸν ἐπὶ τῶν ἐρυθρομόρφων ἀγγείων τοῦ ἀστρικοῦ ρυθμοῦ ἐν γένει εἰθισμένον ἦτοί το αὐτὸ εὐμέγεθες, ἀρχικῶς δὲ τῷ πέπλῳ ταυτιζόμενον, καὶ τὸ στήθος λοξῶς περιβάλλον ἐπίβλημα, τοῦ ὁποῖου τὸ ἀπόπτευμα (1) ἐνταῦθα κατέρχεται ἀριστερὰ πρὸς τὸ ἔδαφος μετ' ἐξαιρετικῶς μακρῶν πτερυγίων. Ἡ αὐτὴ λοιπὸν στολή, ἣν φέρουσι ἡ Ἀθηναῖα τῶν αἰγιναιῶν ἀετωμάτων, ἢ τοῦ Orpermann (2) καὶ δύο, ἐντελῶς σχεδὸν ὅμοια, χαλκᾶ ἀγαλμάτια, εὐρεθέντα νεωστὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει (3), καὶ τέλος αἱ πλείεσται τῶν μορφῶν τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλπίδος φερομένων τῆς ἀνεπτυγμένης ἀρχαϊκῆς πλαστικῆς, τῶν ὁποίων κάλλιστα καὶ πολλὰ δείγματα ἐν Δῆλῳ καὶ ἐν τῇ Ἀκροπόλει, ἰδίως διὰ τῶν ἐπ' ἐσχάτων γενομένων ἀνασκαφῶν, εἰς φῶς προήχθησαν. Τοῖς πολυχρώμοις τούτοις ἀγάλμασι κοινὸν ἔχει ἡ ἡμετέρα ἀγγειογραφία τὸν πλατύν μαϊανδρον, ὅστις στολίζει ἐμπρὸς κατὰ τὸ μέσον τὸ κατώτερον χιτάνοιδὲς μέρος ταύτης τῆς ἐσθῆτος. Εἶναι δὲ διαγεγραμμένος δι' ἀραιοῦ κιτρινοποῦ γανώματος, ὡς καὶ αἱ δύο ἄραια πτυχαὶ παρὰ τὴν ἀριστερὰν κνήμην.

Ἐν τέλει ἄς μνημονεύσω ἀξιωματικώτατον παράστασιν Ἀθηναῖας, ἥτις ἐδημοσιεύθη μὲν πρό τινος χρόνον ἐν τῇ Ἐφημερίδι ταύτῃ (4), ἀλλὰ δὲν ἠρμηνεύθη ὡς τοιαύτη. Ἐπὶ μικροῦ τινος τεμαχίου ἀγγείου ἐρυθρομόρφου ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως ὁρθῶς ἀνεγνώρισεν ὁ ἐκδότης τὴν Κασσάνδραν γυμνὴν καὶ φεύγουσαν τὸν Αἴαντα, τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὅμως ὡς θώραξ τοῦ Αἴαντος ἐκληφθὲν προφανῶς οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ τὸ κάτω μέρος Παλλαδίου, οὐ ἀντέχεται ἡ Κασσάνδρα τῷ ἀριστερῷ βραχίονι, σχεδὸν ἀπαράλλακτα ὡς ἐπὶ τοῦ ἀγγείου τοῦ Vivencio (5). Ἐκεῖ τὸ

Παλλάδιον βραίνει ἐφ' ἀπλῆς βάσεως, ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ βάσεως διβάθμου, ἥτις προφαίνεται ὀπίσω παρὰ τὴν ἀριστερὰν κνήμην τῆς Κασσάνδρας καὶ εἰκονίζεται μᾶλλον πρὸς ἀριστερὰ τοῖς σκέλεσι διαθέηκός τὸ δὲ σφυρὸν τοῦ ἐτέρου τῶν ποδῶν εἶναι ἐμφανὲς ἄνωθεν τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος τῆς ἰκίτιδος. Δεξιὰ τοῦ Παλλαδίου σώζεται μέρος μορφῆς ἐνδεδυμένης καὶ πρὸς ἀριστερὰ καθήμενης, τοιαύτη δὲ ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ τῆς Νεαπόλεως ἀγγείου εὕρισκεται πλησίον τοῦ Παλλαδίου.

Ἀξία σπουδῆς εἶναι ἡ στολή τοῦ εἰδώλου Ἀπαράλλακτα ὡς τὸ μαρμαρίνον ἀγαλμα, τὸ ἐπικληθὲν ξόανον (1), ὅπερ εὐρεθὲν εἰς τεμάχια κατὰ τὰς τελευταίας ἀνασκαφὰς τῆς Ἀκροπόλεως ἀπρησίθη ἐσχάτως σχεδὸν ἐντελῶς τέλειον, φορεῖ τὸ εἶδωλον τοῦτο πλὴν τοῦ πολυπτυχοῦ χιτῶνος, οὐ μόνον τὸ κατώτατον ἄκρον ὑποφαίνεται, καὶ ἔνδυμα ἄπτυχον ὅπως εἰκονιζόμενον καὶ φέρον μέλανα εἰκονικὸν κόσμον ἐν δύοσι παραλλήλοις καὶ ὑπὸ κοσμημάτων χωριζομένας ζώναις, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἀνωτέρα περιέχει τρεῖς γυμνοὺς ἄνδρας σταδιοδρομοῦντας, ἡ δὲ κατώτερα ἐπίσης τρεῖς μορφὰς τρεχούσας, ἀλλ' ἐνδεδυμένας, αἰτινες πιθανὸν ὡς εἰκονίζον ἀρχαῖκόν τινα χορόν. Τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ παραστάσει ἑτέρα ὅμοια εὕρισκεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδύματος Ἀθηναῖας εἰκονιζομένης ἐπὶ παναθηναϊκοῦ ἀμφορέως (2). Δρόμον καὶ ἀρματοδρομίαν βλέπομεν πρὸς τούτοις ἐπὶ τοῦ ἐξαισίου περιβλήματος τῆς Δήμητρος ἐν ἀγγειογραφίᾳ τοῦ Ἴερωος ὑποσημαινομένης (3), ἐπὶ δὲ τοῦ χιτῶνος μαρμαρίνου ἀγάλματος εὐρεθέντος ἐν Ἀκροπόλει εἰς τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ ἔτους 1882 ἐπίσης ἀρματοδρομίαν (4). Ἐπὶ τῶν μορφῶν ἐκείνων τῆς Ἀθηναῖας ἀνάμυστον δὲν εἶναι νὰ ἐκλάβῃ τις ὅτι εἰς τὰς ἀγωνιστικὰς παραστάσεις ἀφορμὴν παρέσχεν ὁ παναθηναϊκὸς πέπλος. Καὶ αἱ μὲν ὡς εἰκονικὸς κόσμος τοῦ πέπλου ἀναφέρεται μόνον ἡ Γυγαντομαχία, ἡ δὲ παράδοσις ὅτι ὡσαύτως ἐνυ-

202. Baumeister, *Denkm. des klass. Alterthums I* π. 14 σ. 742.

(1) *Præ. Walter Miller, American Journal of Archaeology* 1886 σ. 63 ἀρ. 10 «Marble copy of a ξόανον».

(2) *Mon. dell' Inst. X* π. 48 c. Ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ ἀντι χειρῶν παρὰ τὴν μαχητικὴν ἐν *Beiträge* κτλ. σ. 138 σμ. 18 ἐναντίον τῆς ὀρθῆς γνώμης τοῦ De Witte ἐν *Annali* 1877 σ. 328 καὶ Ulrichs, *Beitr. zur Kunstgesch.* σ. 50.

(3) Gerhard, *Trinkschalen und Gefässe* πίν. 11-12. *Wiener Vorlegeblätter Ser. A* πίν. 5.

(4) Ἡ ζωγραφία παρετήρηθη ὑπὸ τοῦ κ. Gilliéron (18ε *Mulwān* ἐν Ἐφημ. Ἀρχ. 1883 σ. 44 ἀρ. 26).

(1) Τὴν ὀνομασίαν ταύτην καθιέρωσεν ὁ Böhlau, *Questiones de re vestiaria Graecorum*, Weimar 1884 σ. 18 κ. ε. Ἡ γνώμη τοῦ Böhlau (σ. 45 κ. ε.) καὶ ἐμοῦ (*Beiträge* κτλ. σ. 80 σμ. 34, σ. 140) ὅτι τὸ ἐπιειδικωμένον μέρος τοῦ ἐνδύματος τούτου εἶναι αὐτοτελὲς ἐπίβλημα, ἐν μέρει μόνον εἶναι ὀρθή, ὡς νῦν διδάσκει ἡμᾶς ἡ ζωγραφία τῶν νεαρῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει εὐρημάτων. Ἐν τῷ δευτέρῳ δὲ τεύχεϊ τῆς ἐμῆς πραγματείας διὰ ἐπανορθώσω διεφορικῶς ἐν οἰκείῳ τόπῳ τὴν πλάνην ἡμῶν ταύτην. Ὅρθην περιγραφήν π. χ. ἔδωκεν ὁ Furtwängler παρὰ Roscher, *Lexikon der Mythologie* σ. 693.

(2) Friederichs-Wolters *Gipsabgüsse* ἀρ. 108.

(3) 18ε Κ. Ρωμαϊδου, *Τὰ Μουσεία τῶν Ἀθηνῶν*.

(4) Ἀρχ. Ἐφημ. 1885 πίν. 5, 3 σελ. 123.

(5) Müller-Wieseler, *Denkm. der alt. Kunst I* πίν. 43 ἀρ.

φαίνοντο εικόνες « τῶν ἀρίστων » τῆς πόλεως ἀναμφιβόλως εἶναι πεπλανημένη (1), ἀλλ' ἔσον τὸ κατ' ἐμὲ οὐδὲν κωλύει νὰ δεχθῶμεν ὅτι τῇ κυρίᾳ ταύτῃ εἰκόνι προσετίθεντο καὶ δευτερεύουσαι ζῶναι περιέχουσαι τυπικὰς παραστάσεις — ταύτας βεβαίως

λίαν προσφυσίς — τῶν ἀγώνων τῆς ἑορτῆς, ὡς κατ' ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀγγειογραφῶν, πρὸς ἃς ὁ πέπλος βεβαίως μεγίστην εἶχε τὴν ὁμοίότητα (1).

¹ Ἐν Ἀθήναις κατὰ Μάϊον 1886.

FR. STUDNICZKA

ΑΡΧΕΡΜΟΣ Ο ΧΙΟΣ

Κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν τῆς Μαρμαροπλαστικῆς διεκρίθησαν, ὡς γνωστὸν, πρῶτοι οἱ χιοὶ Μέλας, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μικκιάδης, ὁ υἱὸς τούτου Ἀρχερμος καὶ οἱ τούτου υἱοὶ Βούπαλος καὶ Ἀθῆνις (Πλίνιος, 36, 11). Τοὺς δύο πρῶτους τῶν τεχνιτῶν τούτων μόνον κατ' ὄνομα γνωρίζομεν· περὶ τοῦ Ἀρχέρμου ἔμως ἐγνωρίζομεν ὅτι ἔργα αὐτοῦ ὑπῆρχον ἐν Δήλῳ (Πλίνιος 36, 11) καὶ ὅτι πρῶτος αὐτὸς παρέστησε τὴν Νίκην περωτῆν (Σχολ. Ἀριστ. Ὀρν. 573). Γνωστὸν δὲ ὅτι ἐπιγραφὴ εὐρεθεῖσα ἐν Δήλῳ μνημονεῖ τοῦ Ἀρχέρμου καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ὅτι περωτὴ γυναικεία μορφή, εὐρεθεῖσα ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ἐξελέγηθῃ ὡς Νίκη ὑπ'

αὐτοῦ τοῦ Ἀρχέρμου ποιηθεῖσα (Furtwängler, Arch. Zeit. 1882 σελ. 324 κ. ἐ.)· ἀλλὰ τὸ βᾶθρον, ἐν ᾧ ἡ ἐπιγραφὴ, δὲν φαίνεται ὅτι εἶνε τὸ τῆς ἀνωτέρω μορφῆς, ὡς δύναται τις νὰ πεισθῇ μάλιστα νῦν, ὅτε ἤτε μορφή καὶ τὸ βᾶθρον ἐκομίσθησαν ἐκ Μυκόνου ἐνταῦθα καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ Κεντρικῷ ἡμῶν Μουσεῖῳ.

Εἰς ταύτας τὰς περὶ Ἀρχέρμου εἰδήσεις προσετέθη τελευταῖον ἑτέρα μεγάλης σπουδαιότητος. Ἐν ταῖς ἐν Ἀκροπόλει δηλ. ἐνεργουμέναις ἀνασκαφαῖς εὐρέθη γλῆς ἢ ἐν πανομοιότυπῳ δημοσιευομένη ἐνταῦθα ἐπιγραφὴ, ἐν ἣ γίνεται μνεία τοῦ Ἀρχέρμου ὡς τεχνίτου ποιήσαντος ἀγαλμά τι :

... (Ἀ)ρχερμος ἐποίησεν ὁ χι(ος)
... (ἀνέ)θεκεν Ἀθηναῖαι πολί(χο)ι

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶνε κεχαραγμένη ἐπὶ σωζομένου τεμαχίου κιονίσκου, ἔχοντος τὰς βραβδῶσεις

(1) Πρβ. Beiträge κτλ. σ. 137 σημ. 17 ὅπου δυστυχῶς διέφυγόν μετὰ ὑπὸ τοῦ Julius ἐν Agonaltempel σ. 18 κ. ἐ. ἐπιθέμενα ὅμοια ἐπιχειρήματα.

κατὰ τὸν δωρικὸν τρόπον, ὥστε ὁ κίων θὰ εἶχε τοιαύτην μορφήν, οἷαν οἱ ὑπ' ἀρ. 1 καὶ 2 ἐν τῇ Ἐφημερίδι ταύτῃ δημοσιευθέντες (1886 Πίν. 6). Εὐρέθη δὲ παρὰ τὸ βόρειον τεῖχος τῆς Ἀκροπό-

(1) Beiträge κτλ. σ. 13. Τὸ μνημονεῖο μὲν παρ' ἐμοῦ ἐκ Κριμαίας κάλυμμα μετεχειρίσθη ἐν τῷ μεταβῆ καὶ ὁ Σπ. Λάμπρος (Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος σ. 200) ἵνα παράσῃ ἔνοιαν τοῦ παναθηναϊκοῦ πέπλου.

λεως εἰς ἀπόστασιν 46-48 μέτρων πρὸς δυσμὰς ἀπὸ τοῦ μέρους ἐκείνου, ἔνθα εὐρέθησαν κατὰ Ἰανουάριον μῆνα ἐνεστῶτος ἔτους τὰ πολλὰ ἀγάλματα (ἴδε τὴν ἐν τῇ Ἐφημερίδι ταύτῃ ἔκθεσιν μου, 1886 σελ. 74 κ. ἐ.). Ἄλλ' ἐν τοῖς ἀγάλμασι τούτοις ὑπάρχουσι δύο διαφέροντα τῶν λοιπῶν τὴν μορφήν καὶ ἔργασίαν, διαφέροντα δηλ. τοῦ τύπου ἐκείνου, ὃν παριστᾷ τὸ σὺν τῇ ἀνωτέρω ἔκθεσιν μου δημοσιευθὲν ἀγαλμα (Πίναξ δ'). Τὸ ἕτερον μάλιστα αὐτῶν (προτομὴ γυναικείου ἀγάλματος) εἶνε ἀναμφισβητήτως ξένης, οὐχὶ ἀττικῆς, πιθανῶς νησιωτικῆς τέχνης. Τοῦτο ἄρα τὸ ἀγαλμα δύναται νὰ εἶνε τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀρχέρμου ποιηθὲν.

Ἄλλ' ἡ εἰκασία αὕτη μικρὸν ἔχει σπουδαιότητα ἐν σχέσει πρὸς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ἀρχερμος εἰργάζετο ἐν Ἀθήναις, ἢ ὅτι τοῦλάχιστον ἔργα αὐτοῦ, ποιηθέντα ἐν Χίῳ, ἐστάλησαν ἐκεῖθεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἐξετέθησαν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. Ἡ εἰδῆσις αὕτη εἶνε σπουδαιότατη διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀναπτύξεως τῆς τέχνης, διότι ἐξ αὐτῆς φαίνεται ὅτι ἐν παλαιτάτοις σχετικῶς χρόνοις ὑπῆρχε τεχνικὴ ἐπικοινωνία μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι ἡ Μαρμαροπλαστικὴ, ἢ τὸ πρῶτον ἐν Χίῳ ἀναπτυχθεῖσα, μετηνέβη ἀμέσως δι' ἔργων τοῦ Ἀρχέρμου εἰς Ἀθήνας. Δυνάμεθα μάλιστα μεθ' ἱκανῆς πιθανότητος νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ἡ ὄλη ἀνάπτυξις τῆς Μαρμαροπλαστικῆς ἐν Ἀθήναις, ἔνθα ἡ ἔσοποποιεῖ κυρίως ἤσκειτο, προήλθεν ἐξ ἐπιδράσεως τῆς τέχνης τοῦ Ἀρχέρμου καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ὡς δεικνύει καὶ ἡ ἐν Δήλῳ εὑρεσις ἀγαλμάτων τοιοῦτον ἐχόντων τύπον, ὅσον ἔχουσι τὰ πολλὰ ἐν τῇ Ἀκροπόλει εὐρεθέντα (ἴδε τὴν ἀνωτέρω ἔκθεσιν μου σελ. 96), ἐν νήσῳ δηλ. πλησίον

τῆς Χίου κειμένη, ἐν ἣ ὑπῆρχον μάλιστα καὶ ἔργα τῶν χίων τεχνιτῶν.

Πλησίον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ εὐρέθη ἡ προκειμένη ἐπιγραφή, εὐρέθη πρὸ τινων ἡμερῶν καὶ ἀρχαῖκωτάτη τὴν τέχνην χαλκῆ κεφαλῆ πωγωνοφόρου ἀνδρός, μεγέθους μείζονος σχεδὸν τοῦ φυσικοῦ. Τὰ εὐρήματα δὲ ταῦτα ἐπιχέουσιν ἰκανὸν φῶς ἐπὶ ἐτέρας ἐπιγραφῆς, εὐρεθείσης κατὰ τὰς ἀρχὰς ἰσταμένου ἔτους (ἴδ. ἔκθεσιν μου ἐν τῇ Ἐφημερίδι ταύτῃ 1886 σελ. 81 ἀρ. δ). Ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ ἀναγινώσκειται τὸ ὄνομα Θεόδωρος ὡς ὄνομα τεχνίτου. Τὴν εἰκασίαν δέ, ἣν τότε ὑπεδήλωσα, ὅτι ὁ Θεόδωρος οὗτος δυνατὸν ἴσως νὰ ταυτισθῇ πρὸς Θεόδωρον τὸν Σάμιον, δυνάμεθα νῦν μετὰ μείζονος βεβαιότητος νὰ ἐπαναλάβωμεν. Ἀφ' οὗ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ὑπῆρχον ἔργα Ἀρχέρμου τοῦ Χίου, πολὺ πιθανὸν νὰ ὑπῆρχον καὶ ἔργα Θεοδώρου τοῦ Σαμίου, ὅστις ἄλλως διέτριψεν ἐν τῇ ἡπειρωτικῇ Ἑλλάδι, διότι ἠφοδύθησεν ὡς ἀρχιτέκτων τὴν ἐν Σπάρτῃ Σκιᾶδα· ἐπειδὴ δὲ ὁ Θεόδωρος ἦτο χαλκοπλάστης, τὸ ὑπ' αὐτοῦ ποιηθὲν ἀγαλμα ἴα ἦτο οὐχὶ μαρμαρινὸν ἀλλὰ χαλκοῦν· δὲν εἶνε ἄρα ἀπίθανον ἢ εὐρεθεῖσα κεφαλὴ νὰ ἀνήκῃ εἰς αὐτὸ τὸ ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου ποιηθὲν ἀγαλμα. Ἀλλὰ περὶ τοῦ σπουδαιότητος ζητήματος ἐπέχομεν νὰ ἀποφκνωθῶμεν ὀριστικῶς, περιμένοντες τὰ τῶν ἀνασκαφῶν αποτελέσματα, ἅτινα εἶνε δυνατὸν νὰ καταστήσωσι τὴν λύσιν αὐτοῦ εὐκολωτέραν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ὀρθὴν γραφὴν τῆς λέξεως Ἀρχερμος περιττὸν κρίνω νὰ προσθέσω τι, βεβαιωθεῖσης αὐτῆς καὶ διὰ τῆς ἐκ Δήλου ἐπιγραφῆς.

Ἀθήναις τῆ 17ῃ Ἰουλίου 1886.

Π. ΚΑΒΒΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

· Π Ρ Ω Τ Η Ν
 Ι Ν Α Ρ Α Τ Ο Ν Ε
 Μ Α Τ Ι Ε Α Ι Γ Ν Ω
 Α Ι Τ Η Ξ Β Ο Υ Λ Η Ξ Ε
 5 Δ Ο Κ Ε Ι Τ Η Ι Β Ο Υ Λ
 Μ Π Ο Λ Ι Ν Τ Ω Ν Τ Ε Ν
 Ν Ε Δ Ρ Ο Ν Α Υ Τ Ω Ν Α

Δ Ε Λ Φ Ο Υ Ξ Α Υ Τ Ο Υ
 Α Λ Λ Ι Ξ Τ Ο Τ Ι Μ Ο Ν
 10 Α Τ Ι Μ Ο Υ Π Α Ι Δ Α Ξ
 Α Υ Τ Ω Ν Ε Κ Α Ξ Τ Ο Ν
 Ι Ε Ν Α Ι Δ Ε Α Υ Τ Ο Ι
 Α Ν Τ Ι Ν Ο Ξ Δ Ο Κ Ω Ξ
 Ε Ι Ν Α Ι Π Α Ρ Α Τ Ο Υ

15 Ι Ω Ν Ε Π Α Ι Ν Ε Ξ Α Ι
 Α Ε Κ Τ Ε Ν Ε Δ Ο Υ Κ Α
 Ε Π Ι Ξ Ε Ν Ι Α Ε Ι Ξ Τ
 Ξ Α Υ Ρ Ι Ο Ν . . . Φ
 Ε Ο Υ Ξ Ε Ρ Ο Ι Α Δ Η
 20 Α Κ Α Θ Α Π Ε Ρ Τ Η Ι
 Δ Ε Τ Ο Δ Ε Τ Ο Η
 Θ Ι Ν Η Ι Τ Ο Ν Γ Ρ
 Η Ξ Κ Α Ι Ξ Τ Η Ξ Α
 Δ Ε Τ Η Ν Α Ν Α Γ Ρ
 25 Υ Ν Α Ι Τ Ο Ν Τ Α
 Δ Ρ Α Χ Μ Α Ξ Ε
 Α Ν Α Λ Ι Ξ Κ Ο

Ἐδόχθαι τῇ βουλῇ
 ι, τοὺς προέδρους οἱ ἂν λάχῃωσι π-
 ροεδρεύειν ἐν τῷ δήμῳ εἰς τῆ]-
 ν πρώτην [ἐκκλησίαν προσαγαγε-
 τιν Ἄρατον εἷς τὸν δῆμον καὶ χρε-
 ματίσαι, γινώμην δὲ συμβάλλεσθ-
 αὶ τῆς βουλῆς εἷς τὸν δῆμον, ὅτι
 5 δοκεῖ τῇ βουλῇ ἐπαινέσαι τῆ-
 μ πόλιν τῶν Τεν[εδίων καὶ τὸν σύ-
 νεδρον αὐτῶν Ἄ[ρατον καὶ τοὺς ἀ-
 δελφοὺς αὐτοῦ [Μεγάτιμον (ι) καὶ Κ-
 αλλιστότιμον
 10 ατίμου παῖδας [καὶ στεφανῶσαι
 αὐτῶν ἕκαστον [χρυσῶ στεφάνω-
 ι, εἶναι δὲ αὐτοῖς πολιτεῖαν καὶ
 ἂν τινος δοκῶσιν προδεδῆσθαι
 εἶναι παρὰ τοῦ [δήμου τῶν Ἄθνη-
 15 ῶν, ἐπαινέσαι [δὲ καὶ τὸν ἕκοντ(ι)-
 α ἐκ Τενέδου καὶ καλέσαι αὐτὸν
 ἐπὶ ξένια εἰς τῷ πρυτανεῖον εἰ-
 ς αὔριον.— Φιλοκλῆς Φιλοκλ-
 εοὺς Ἐρσιᾶθ[ις εἶπεν· τὰ μὲν ἄλλ-
 20 α καθάπερ τῇ [βουλῇ, ἀναγράψα-
 ι δὲ τὰδε τὸ ψήφισμα ἐν στήλῃ λ-
 ιθίνῃ τὸν γραμματεῖα τῆς βουλ-
 ῆς καὶ στήσαι(ι) ἐν ἀκροπόλει, εἰς
 δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλης δο-

25 θῆναι τὸν ταμίαν τῆς βουλῆς ΔΔΔ
 δραχμὰς εἰς τῶν κατὰ ψήφισματα
 ἀναλισκομένων τῷ δήμῳ.

Τὸ φέρον τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην τεμάχιον στή-
 λης εὐρέθῃ ἐν ταῖς ἐν ἀκροπόλει τελευταίου γενο-
 μέναις ἀνασκαφαῖς πρὸς τὸ βόρειον τεῖχος αὐτῆς
 καὶ παρὰ τὸ Ἐρεγθεῖον. Ἔῖνε λίθου Πεντελικοῦ
 ἀνωμαλῶς τεθραυσμένον τὰς τρεῖς πλευράς, ὕψους
 μὲν 0,40, πλάτ. 0.14 καὶ πάχ. 0,06. Ἡ γραφὴ
 αὐτοῦ στοιχηδόν, ἕκαστος δὲ στίχος εἶχεν ἀρχῆθην
 γράμματα 23. Ἐγγραφή δὲ πιθανῶς τὸ ψήφισμα
 τοῦτο ἐπὶ ἄρχοντος ἐν Ἀθήναις Θεοφράστου, καθ' ἃ
 συνάγεται ἐξ ἑτέρου ψήφισματος εἰς τοὺς Τενεδίους
 ἀφορῶντος, ἐν ᾧ ἀναφέρεται μὲν ὁ τὴν ἐπώνυμον
 ἔχων ἀρχὴν Θεοφραστos, ἀναφέρεται δὲ καὶ ὁ Ἄρα-
 τος τοῦ παρόντος ψήφισματος.

Τὸ ἕτερον δὲ τοῦτο ψήφισμα εὐρίσκεται νῦν ἐν
 τῷ κεντρικῷ τῆς πόλεως Μουσείῳ καὶ ἀποτελεῖται
 ἐκ τεμαχίων δύο, ὧν τὸ μὲν ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ
 μακαριτοῦ Πυττάκη ἐν ἀρχαιολ. ἐφημ. ἀριθ. 3428,
 τὸ δὲ ἕτερον ἐν Bullet. Archeol. τῆς Ρώμης τοῦ
 1866 σελ. 104 ὑπὸ τοῦ ἐλλογιμωτάτου Ulrich
 Köhler, ὃς καὶ μετεξέδωκεν ἀμφοτέρα ἐν τῇ τελευ-
 ταιῷ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη συλλογῇ τῶν Ἀττικῶν
 ψηφισμάτων (C. I. A. II, I. ἀριθ. 117).

Ὁ δὲ λόγος δι' ἐν ἐγένετο τὸ παρὸν ψήφισμα
 ἔχει, ὡς εἰκάξω, σχέσιν τῷ προρρηθέντι, περὶ οὗ
 ἀνάγκη τὰ ὑπὸ Köhler εἰρημένα ἐν τῷ προμη-
 μουευθέντι περιοδικῷ τῆς Ρώμης. Ἡ τῷ Ἄρατῳ
 ἀποδιδόμενη ἐνταῦθα προσηγορία τοῦ συνέδρου δύ-
 νηται ἀσφαλῶς νὰ τεθῇ ἐν τῷ 27^ῳ στίχῳ τοῦ ὑπὸ
 Köhler ἐκδοθέντος, διότι ἐκεῖ ἀκριβῶς ἀναφέρεται ὁ
 Ἄρατος οὗτος, ὡς τὰ δὲ γράμματα πρὸ αὐτοῦ φαί-
 νονται ἐξαληλιμμένα. Ἡ τοῦ δεκάτου στίχου λέ-
 ξις Καλλιστότιμος, ἂν ἀνεγνώσθῃ καλῶς, εἶνε τῶν
 ἀγνωσομένων ἐν τῷ λεξικῷ τῶν κυρίων ὀνομάτων
 τοῦ Pape οὐδ' ἄλλοθεν ποθεν ἐμοὶ τοῦλάχιστον
 γνωστῆ.

. Ι Η Ξ
 Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν
 Υ Α Τ Ο Μ Β Α
 Υ Τ Α Ν Ε Ι Α . Ε Κ Κ
 Π Ε Ψ Η Φ Ι Ξ Ε Ν Λ Υ Ξ Ι Α Ξ
 Ο Ξ Κ Α Ι Ξ Υ Μ Π Ρ Ο Ε Δ Ρ Ο Ι

της
 Ξενοφῶν
 ἐγγραμμάτε[υ]εν, [Ἐκ]ατομβα[ι]ῶνος
 τῆς [πρ]υτανείας ἐκ-
 5 λησία· τῶν προέδρων ἐπιψήφισεν Λυσίας
 ος καὶ συμπρόεδροι· ἔ-

. . Ι Τ Ω Ι Δ Η Μ Ω Ι Ε Π Ι Χ Α Ρ Μ .
 . . Κ Ο Λ Ω Ν Η Θ Ε Ν Ε Ι Π Ε Ν Ε Π Ε
 . . Ω Ξ Υ Π Ο Τ Ο Υ Β Α Ξ Ι Λ Ε Ω Ξ
 . . Φ Ρ Α Κ Τ Ο Ν Ε Υ Ν Ο Υ Ξ Ω Ν Δ 10
 . Η Μ Ω Ι Κ Α Ι Ι Δ Ι Α Ι Ε Κ Α Ξ Ε Τ Ω
 . Ξ Υ Μ Ε Ν Ο Ξ Ο Ι Ξ Α Ν Π Ε Ρ Ι Τ Υ
 . . Π Ρ Α Τ Τ Ω Ν Α Γ Α Θ Ο Ν Ο Τ Ι
 Τ Ο Λ Ε Ω Ξ Ε Π Ι Μ Ε Λ Ε Ι Τ Α Ι Δ Ε
 . Ξ Ι Τ Ο Υ Τ Ω Ι Δ Η Μ Ω Ι Ο Π Ω Ξ Α 15
 Κ Ο Μ Ι Σ Η Τ Α Ι Ξ Υ Ν Α Γ Ω Ν Ι Ι Ο
 . Υ Ξ Ω Τ Η Ρ Ι Α Ι Α Γ Α Θ Η Ι Τ Υ .
 . . Υ Λ Η Ι Τ Ο Υ Ξ Π Ρ Ο Ε Δ Ρ Ο . .
 . Ο Ε Δ Ρ Ε Υ Ε Ι Ν Ε Ν Τ Ω Ι Δ . . .
 . Λ Η Ξ Ι Α Ν Χ Ρ Η Μ Α Τ Ι Ξ / . . . 20
 . Ξ Υ Μ Β Α Λ Λ Ε Ξ Θ Α Ι Τ Η
 . Γ Ι Δ

δοξεν τῆ βουλῆ καὶ τῷ δήμῳ· Ἐπιχαρμος
 [δαίμων Κολωνῆθεν εἶπεν· ἐπε-
 ἰδῆ ὡς ὑπὸ τοῦ βασιλέως
 φρακτῶν εὐνοῦς ἂν δ-
 ιατετέλεκε τῷ τε δήμῳ καὶ ἰδίᾳ ἐκάστῳ
 τῶν πολιτῶν προθυμ]ούμενος οἷς ἂν περιτυ-
 γχάνῃ καὶ λέγων καὶ πράττων ἀγαθὸν ὅτι
 δύναται ὑπὲρ τῆς] πόλεως, ἐπιμελεῖται δὲ
 15 καὶ τῆς κομιδῆς τοῦ] σίτου τῷ δήμῳ ὅπως ἂ-
 ν ἀσφαλέστατα δια]κομιζῆται συναγωνιζό-
 μενος ἐπὶ τῆ τούτου] σωτηρίᾳ, ἀγαθὴ τύχ-
 η δεδόχθαι τῆ] βουλῆ, τοὺς προέδρου]ς ο-
 ἴτινες ἂν λάχῃσι προ]εδρεύειν ἐν τῷ δήμῳ
 20 εἰς τὴν πρώτην ἐκ]κλησίαν χρηματίζ[ου]σα πε-
 ρὶ τούτων, γνώμην δ[ε] ζυμβάλλεσθαι τῆς βου-
 λῆς εἰς τὸν δῆμον] ὅτι δοκεῖ τῆ βουλῆ.

Πλάξ φλεβώδους Πεντελικῆ μαρμάρου (Κοκκι-
 ναρά) ὕψ. 0,41, πλάτ. 0,33 καὶ πάχ. 0,16 φέρει
 τὸ ψήφισμα τοῦτο στοιχηδὸν γεγραμμένον μετὰ πι-
 νων παρεκτροπῶν. Οὕτω τοῦ ἑνδεκάτου στίχου τῆς
 λέξεως ἰδίᾳ τὸ πρῶτον Ι εἶνε παρεγγεγραμμένον
 ὡσεὶ ἔλθουσι τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ χαράκτου.
 Ἡ γραφὴ εἶνε τοῦ τετάρτου π.χ. αἰῶνος· εὐρέθῃ δὲ
 ἐν τῇ αὐτῇ καὶ τὸ προηγούμενον θέσει.

Α Γ / Ο Π Ι .
 Ι Λ Η Ι Τ Ο Υ Ξ
 Λ Α Χ Ω Ξ Ι Π Ρ Ο Ε Δ Ρ
 Ι Ε Ι Ξ Τ Η Ν Π Ρ Ω Τ
 5 Α Γ Α Γ Ε Ι Ν Π Ρ Ο
 Ω Ν Α Κ Α Ι Χ Ρ Η Μ
 Ν Ω Μ Η Ν Δ Ε Ξ Υ
 Λ Η Ξ Ε Ι Ξ Τ Ο Ν
 Β Ο Υ Λ Η Ι Ε Π Α
 10 Π Υ Ρ Ο Υ Κ Ο Ρ
 Α Κ Α Ι Φ Ι Λ Ο
 Κ Λ Η Ν Κ

ἀγαθῆ τ-
 ῆς] δεδόχθαι τῆ] βουλῆ, τοὺς
 προέδρους οἱ ἂν] λάχῃσι προεδρ-
 εύειν ἐν τῷ δήμῳ] εἰς τὴν πρῶτ-
 5 ῃ ἐκκλησίᾳ προ]σσημαγεῖν πρό-
 τὸν δῆμον Ἄριστι]ωνα (:) καὶ χρημ-
 ατίζουσα περὶ αὐτῶν γνῶμην δὲ ζυ-
 μβάλλεσθαι τῆς βου]λῆς εἰς τὸν
 δῆμον ὅτι δοκεῖ τῆ] βουλῆ ἐπχ-
 10 νέσαι . . .]πύρου Κορ-
 ἴνθιον; . . .]α καὶ Φιλο-
 . . . κλην ζ[α

Τὰ γράμματα ταῦτα στοιχηδὸν γεγραμμένα φέ-
 ρει μικρὸν τεμάχιον στήλης λίθου Πεντελικῆ.
 Ὑψ. 0,15, πλάτ. 0,14 καὶ πάχ. 0,06. Ἐκαστος
 στίχος εἶχεν ἀρχῆθεν γράμματα 25. Χρόνος γρα-
 φῆς τὰ μέσα πιθανῶς τοῦ τετάρτου π. χ. αἰῶνος.
 Εὐρέθῃ δὲ παρὰ τὸ Ἐρεχθεῖον.

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΔΑΜΠΡΑΛΗΣ

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΙΝΑ ΕΞ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΕΠΙΓΡΑΦΗΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΧΩΡΙΟΝ ΤΙ ΤΟΥ ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ

Ἐν τῇ Ἀρχ. Εφημερίδι τοῦ 1883, σελ. 229 ἐδημοσιεύθη ὑπ' ἀρ. 60 ἐξ Ἐπιδαύρου ἐπιγραφή ἱαματικῆ, ἄλλως μὲν ἀκεραία καὶ εὐαναγνώστος, ὅπως δὲ διὰ μικρῶν γραμμῶν μεταγράφη παρέχουσα τοσοῦτον ἀσαφῆ πολλαχού καὶ συγκεχυμένην ἔνοιαν, ὥστε ὁ ἐκδότης ἀνόμασεν αὐτὴν «ροτρουγὶ ἑλληνικῶν λέξεων», καὶ ὑπόπευσεν ὅτι ὁ ἀναθίσας αὐτὴν «Κάρ ὦν δὲν ἐγνώριζεν, ὡς φαίνεται, καλῶς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν». Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ἡ ἐπιγραφή ἔχει χρεῖαν ἐνιχαίου μὲν ὀρθοτέρας ἀναγνώσεως καὶ στίξεως, ἀλλαχού δὲ ἐπαρκεστέρας ἐρμηνείας, ἵν' ἀποβῇ τοιαύτη, ὅποια καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν αὐτῶν χρόνων ἐπιγραφαί, ὅσαι εἶνε καλῶς διατετηρημένα. Ταῦτα δὲ θέλομεν ἐν τοῖς ἐξῆς ἐπιχειρήσει.

Στιχ. 12. Ἐξεδόθη ἐστιγμένον τὸ χωρίον ὡς ἐξῆς: ἀνυπόδητον περιπατεῖν πρὶν ἐνθῆναι ἐν τῷ βαλανεῖω, εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ οἶνον περιχεῖσθαι. Ἡ στίξις αὕτη σφόδρα ταραττεῖ καὶ τὴν ἔνοιαν καὶ τὴν σύνταξιν. Ἀρκεῖ νὰ ὑποδείξῃ τις τὴν ἐξῆς μόνην ὀρθὴν στίξιν: ἀνυπόδητον περιπατεῖν πρὶν ἐνθῆναι ἐν τῷ βαλανεῖω εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ οἶνον περιχεῖσθαι, ἵνα γείνη καταφανὴς καὶ ἡ μόνη ὀρθὴ ἔννοια, ὅτι ὁ ἀσθενὴς ἔπρεπε νὰ περιπατῇ ἀνυπόδητος πρὶν ἐμβῆ εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ τὸ ἐν τῷ βαλανεῖω καὶ ἔπειτα νὰ περιχυθῇ οἶνον.

Στιχ. 14. κοινῇ θῆσαι Ἀσκληπιῶ ἦπιον ἢ ἐλευσεῖναις. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἀνάγνωσις εἶνε ἡμαρτημένη. Γράφη: Ἀσκληπιῶ, Ἠπιόνη, Ἐλευσεῖναις, πρβ. Πασ. Β', 29, 1 «τέμενος δ' ἐστὶ Ἀσκληπιού καὶ ἀγάλματα ὁ θεὸς αὐτὸς καὶ Ἠπιόνη γυναῖκα δὲ εἶναι τὴν Ἠπιόνην Ἀσκληπιού φασιν.» Ἰδ. καὶ Β', 27, 5.

Στιχ. 19-20. παιδάριον δὲ ἠρεῖσθαι θυμιατήριον ἔχον ἀμιζόν καὶ τὸν ἱερέα, λέγειν τε θεραπεύσαι χρῆ δὲ ἀποδιδόναι τὰ ἱάτρα. Ἐξ ἡμαρτημένης στίξεώς τε καὶ ἀναγνώσεως ἀπέβη τὸ χωρίον λίαν συγκεχυμένον καὶ ἀδικνόντων. Τὸ ὄρθον ἔχει ἀναντιρρήτως ὡς ἐξῆς: παιδάριον δὲ ἠρεῖσθαι

θυμιατήριον ἔχον ἀμιζόν, καὶ τὸν ἱερέα λέγειν: θερατεύεσθαι, χρῆ δὲ ἀποδιδόναι τὰ ἱάτρα.» Ὁ ἀσθενὴς δηλ. εἶδε κατ' ὄναρ ὅτι παιδάριον προηγέτο κρατοῦν θυμιατήριον καπνίζον, καὶ ὅτι ὁ ἱερεὺς εἶπε πρὸς αὐτόν: «θερατεύεσθαι, χρῆ δὲ ἀποδιδόναι τὰ ἱάτρα.» (1)

Στιχ. 23. Ἦψατο δέμον καὶ τῆς δεξιῆς χειρὸς καὶ τοῦ μαστοῦ. Ταῦτα νομίζει ὁ ἐκδότης ὅτι εἶνε παρεμπύπτων λόγος καὶ ὑποκείμενον τοῦ ἦψατο εἶνε ὁ θεός. Καὶ περὶ μὲν τοῦ παρεμπύπτοντος λόγου ἴσως ἔχει δίκαιον, περὶ δὲ τοῦ θεοῦ οὐδαμοῦ εἶπεν ὅτι ἐνεφανίσθη εἰς αὐτόν κατ' ὄναρ. Ἐν τοῖς πρὸ μικροῦ εἰρημένους οἱ μόνον ἐμφανισθέντες ἦσαν τὸ παιδάριον καὶ ὁ ἱερεὺς, οὐχὶ δὲ ὁ θεός. Ἐκτός δὲ τούτου δὲν φαίνεται οὐδεὶς λόγος, δι' ὃν ὁ θεός «ἦψατο αὐτοῦ καὶ τῆς δεξιῆς χειρὸς καὶ τοῦ μαστοῦ», ὅστις οὐδὲ ἄλλου μέλους οὐδέποτε φαίνεται ὅτι ἦψατο. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ὑποκείμενον τοῦ ἦψατο εἶνε ἡ νόσος, ἣν ἔπασχεν ὁ ἀσθενὴς, τὸ ἄλλο δὲ περὶ ἧλγει. Ταύτην δὲ τὴν σημασίαν τοῦ ἄπτομαι (πιάνω ἐν τῇ καθομιλουμένῃ) εὐρίσκομεν παρὰ Θουκυδίδη Β', 48, 2: «καὶ τὸ πρῶτον ἐν τῷ Πειραιεὶ ἦψατο τῶν ἀνθρώπων (ἡ νόσος), καὶ Σοφοκλ. Τραχίν. 1009 «ἦπται μου, τοτοτοί, ἦδ' αὐθ' ἔρπει (ἡ νόσος)» καὶ Οἰδ. ἐπὶ Κολ. 955 «θανόντων δὲ οὐδὲν ἄλγος ἄπεται» καὶ Ξενφ. Κ. Π. Α', 6, 25 «τῶν αὐτῶν σωματῶν οἱ αὐτοὶ πόνοι οὐχ ὁμοίως ἄπτονται ἄρχοντός τε ἀνδρός καὶ ἰδιώτου.»

Στιχ. 23 καὶ ἐφεξῆς. Ταῦτα ὅπως ἐξεδόθησαν εἶνε κατ' ὑπερβολὴν ἀσαφῆ καὶ ἀκατάληπτα, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ ἐκδότης ὁμολογεῖ, οὐδ' εἶνε δυνατὸν νὰ πεισθῇ τις εἰς τὰς ἐρμηνείας αὐτοῦ. Τὸ χωρίον θὰ λάβῃ τὴν προσήκουσαν σαφήνειαν, ὅταν στιχθῇ ὡς ἐξῆς. Μετ' ὀλίγον δὲ ὕψους ἡ χεὶρ ἐγένετο ἐπιμείναντί μοι. Ἀνηθον μετ' ἐλαίου χρήσασθαι πρὸς τὴν κεφαλαλήν εἶπεν· οὐ μὴν ἡλιγουν τὴν κεφαλήν· συνέβη οὖν φιλολογήσασθαι μοι

(1) Αὕτη τε καὶ ἡ προηγούμενη διόρθωσις ἔγενεν ἤδη μετὰ καὶ ἄλλων ἐξ ὑπὸ Α... ἐν τῷ Αἰών. τῆς 28 Μαρτίου 1884, ἀρ. 4434.

συμπληρωθῆναι· χρησάμενος τῷ ἐλαίῳ ἀπηλλύγηρον τῆς κεφαλαλγίας. Ἀναγαρῆαριζεσθαι ψυχρῶ πρὸς τὴν σαφυλὴν (καὶ γὰρ περὶ τοῦτου παρεκάλεσα τὸν θεόν), τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς παρῆσθια.

Ἐρμηνεύονται δὲ ταῦτα ὡς ἐξῆς: Ἄφ' οὗ εἶπεν ὅτι φλόξ ἀναδραμούσα ἐπέκαυσε τὴν χεῖρά του, ὥστε καὶ φλύκταινα νὰ ἐξανθήσῃσιν, ἐξακολουθεῖ τὸν λόγον ὡς ἐξῆς: Μετ' ὀλίγον δὲ ἡ χεὶρ ἐγειγεν ὀνίχς, ἀφ' οὗ παρέμεινα περισσότερον χρόνον. (Ἔπειτα) μοὶ εἶπε νὰ χρισθῶ μὲ (ἢ νὰ μεταχειρισθῶ) ἄνηθον μετ' ἐλαίου κατὰ τῆς κεφαλαλγίας· ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶχον κεφαλαλγίαν· συνέβη λοιπὸν νὰ πληρωθῆ (αἵματος) ἡ κεφαλὴ μου, ἐπειδὴ ἐφυλολόγησα ἀνέγνωσα δηλ. ἡ ἔμελέτησα) (τότε) μεταχειρισθεὶς (ἢ χρισθεὶς μὲ) τὸ ἐλαιον (τὸ μετ' ἀνήθου, ὅπερ ὁ θεὸς μοὶ εἶπε νὰ μεταχειρισθῶ πρὸς τὴν κεφαλαλγίαν) ἀπηλλύγηρον τῆς κεφαλαλγίας. Τὰ λοιπὰ εἶνε σαφῆ. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐρμηνείας εἶνε καὶ τοῦτο φανερόν ὅτι τὸ χρῆσασθαι τοῦ λίθου ὀρθότερον μοὶ φαίνεται νὰ ἐκλάβωμεν γεγραμμένον ἀντὶ τοῦ χρεῖσασθαι (= χρισθῆναι) κατὰ ὀρθογραφικὸν σφάλμα σύνθησε καὶ ἐν αὐταῖς ταύταις ταῖς ἱαματικαῖς ἐπιγραφαῖς, ἐν αἷς εὐρίσκειται χηρός, χηρας, ἀφήλετο, περιῆπε, ἀντὶ τοῦ χειρός, χεῖρας, ἀρείλετο, περιεῖπε, ἢ νὰ παραδεγθῶμεν τὴν μετ' αἰτιατικῆς σύνταξιν τοῦ χρῆσασθαι, ἐν ᾧ κατωτέρω στ. 29 κείται τὸ νὰ χρῆσάμενος τῷ ἐλαίῳ», ἂν καὶ δυνατὸν καὶ ἐν ταῦθα νὰ ἐκλάβωμεν τὸ χρῆσάμενος = χρῆσεάμενος. Ἀλλὰ καὶ οὕτως μένει ἡ σπανία σύνταξις χρίομαι ἄνηθον ἀντὶ τοῦ χρίομαι ἀνήθω, ὅπερ εἶνε τὸ συνηθέστατον.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν κατὰ μέρος. Γενικώτερον δὲ περὶ τοῦ ὕψους τῆς ἐπιγραφῆς παρατηρούμεν ὅτι τὸ κομματικὸν καὶ ἀσύνδετον τῆς λέξεως εἶνε μὲν τὸ ἐν πάσαις ταύταις ταῖς ἱαματικαῖς ἐπιγραφαῖς ἐπικρατοῦν, εἶνε δὲ καὶ τὸ σύνθη-

θες λεκτικὸν τῶν ἱατρικῶν περιγραφῶν καὶ παραγγελμάτων τῶν ἀρχαίων ἱατρῶν συγγραφέων. (1)

Ἐπειδὴ δὲ ἐν ταῦθα περὶ διορθώσεως μιᾶς τῶν ἱαματικῶν ἐπιγραφῶν τῶν ἐξ Ἐπιδαύρου ὁ λόγος, εἰς ταύτας δὲ ἀναφέρεται χωρίον τι τοῦ Πausανίου, ὅπερ δις ἐν τῇ Ἐξημερίδι ταύτῃ παρατεθὲν ἔμεινε ἀδιόρθωτον, δὲν εἶνε ἴσως περιττὸν νὰ διορθώσωμεν καὶ αὐτό.

Ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 59 ἐπιγραφῇ στ. 120 ἀναγράφεται Ἄλιέτας Ἀλικός, καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 80 στγ. 19 παῖς Ἀριστοκράτης Ἀλικός καὶ στ. 69 θέροσανθρος Ἀλικός. Εἰς ταύτας λοιπὸν τὰς ἀναγραφὰς ἀναφέρεται τὸ χωρίον τοῦ Πausανίου Β', 36, 1 «ἡ δὲ Ἀλικὴ τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν ἐστὶν ἔρημος, ὤκειτο δὲ καὶ αὕτη ποτὲ, καὶ Ἀλικὸς λόγος ἐν στήλαις ἐστὶ ταῖς Ἐπιδαυρίων, αἱ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὰ ἰάματα ἐγγεγραμμένα ἔχουσιν ἄλλο δὲ σύγγραμμα οὐδὲν οἶδα ἀξιογρῆων, ἔνθα ἡ πόλις Ἀλικῆς ἢ ἀνδρῶν ἐστὶν Ἀλικῶν μνήμη.» Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν δηλ. περὶ τὸ ἔαρ τοῦ 1884, ὅτε εἰς μόνος Ἀλικὸς ἦτο γνωστός εἰς ἐμὲ, ὁ Ἄλιέτας, διώρθωσα τὸ χωρίον Ἀλικῶν λόγος. Νῦν δὲ γνωστῶν γενομένων καὶ τῶν ἄλλων ἐξ Ἀλικῆς ἀσθενῶν, νομίζω ὅτι ἐξ ἄπαντος παρὰ Πausανίαν πρέπει νὰ γραφῆ Ἀλικῶν λόγος, ὃ ἐ. λόγος περὶ Ἀλικῶν (ἀνδρῶν). Τὰ δ' ἐν σελ. 27 τοῦ 1885 τῆς παρουσίας Ἐξημερίδος λεγόμενα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς παραδεδομένης τοῦ ἀνωτέρω χωρίου γραφῆς δὲν μοὶ φαίνονται ὀρθά.

10 Δεκεμβρίου 1885.

I. ΠΑΝΤΑΖΙΣΗΣ

(1) Ὅθεν καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ x. II. Καββαδία ἐν τῷ Αἰῶνι τῆς 2 Ἀπριλίου 1884, ἀρ. 5438 λεγόμενον περὶ τῆς ἀρίστης διορθώσεως τοῦ Α. εἰς τὴν σελίν τοῦ στγ. 32 δὲν εἶνε ὀρθόν, οὐ μόνον διότι τὸ ἀσύνδετον ἐπικρατεῖ ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιγραφῇ καὶ ἢ παρετηρήσαμεν, ἀλλὰ καὶ διότι ἀντὶ τῆς στήσεως τοῦ διορθωτοῦ ἡ σύνταξις θὰ ἦτο σίλικος. Ἄν τὸ «χάριν εἰδῶς» ἤθελεν ὁ συντάξας τὴν ἐπιγραφὴν νὰ συναίη πρὸς τὰ προηγουμένα κατὰ τὴν γνώμην τοῦ x. Καββαδία, ὡς εἶλε νὰ γράψῃ χερὶν εἰδῶτα. Ἄρα ἡ μόνη ὀρθὴ στήσις εἶνε ἡ τοῦ διορθωτοῦ Α

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

ΕΚ ΤΩΝ ΕΝ ΕΠΙΔΑΥΡΙΑ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ (1).

Ἀριθ. 103.

Ἀναγραφή τῶν ἐξόδων τῆς οἰκοδομῆς
τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Ἡ ὄπισθεν, ἐν ἐπιγραφικῷ κειμένῳ καὶ ἐν μεταγραφῇ, δημοσιευομένη ἐπιγραφή εὐρέθῃ κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1883 Ε'. περίοδον τῶν ἀνασκαφῶν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἀπέναντι τοῦ ἀνωφερῆς ἐπιπέδου, δι' οὗ ἀνήρχετο τις εἰς τὸ δάπεδον τοῦ ναοῦ, εἰς ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ 20 περίπου μέτρων. Εὐρέθῃ δὲ εἰς 16 τεμάχια τετραυσμένη, ὧν ἐννέα μὲν μεγάλα ἐπτά δὲ μικρά. Δὲν ἔκειντο δὲ διεσπαρμένα τὰ τεμάχια ταῦτα, ἀλλ' εὐρέθῃσαν κείμενα ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, καθ' ὃν τρόπον καὶ προσαρμόζουσι ἀλλήλοις, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιγραφή δὲν μετεκινήθη, ἀλλ' ἔκει ἀνέκειτο τὸ πάλαι, ἐνθα νῦν εὐρέθῃ. Ὁ λίθος εἶνε τοιοῦτος, ὅσος καὶ ὁ τῶν ἐπιγραφῶν τῶν ἱαμάτων (ιδ. Ἀρχ. Ἐφημερίδα 1883 σελ. 197 κ.ε.) καὶ αἱ διαστάσεις αὐτοῦ ἔχουσι οὕτως: ὕψ 1,82 πλ. 0,92 πχ. 0,08.

Τὰ τεμάχια προσαρμόζουσι ἅπαντα, ὥστε ἡ ἐπιγραφή εἶνε σχεδὸν πλήρης. Κατὰ τὰ ἄκρα ὁμῶς τῶν τεμαχίων ἔχουσι φραγῆ καὶ ἐντελῶς ἀποτριβῆ τὰ γράμματα ὡσαύτως ἀπετριβήσαν ἐκ τῆς ὑγρασίας, ἐξ ἧς καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ λίθου σπουδαίως ἐδλάθη. Τούτων ἀποτέλεσμα εἶνε ὅτι ἐνιαχοῦ ἐξηλείφθησαν ἐντελῶς τὰ γράμματα, ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ, κατὰ τὸ μείζον τοῦ λίθου μέρος, καλῶς διατηροῦνται.

Κατὰ τὸ ἄνω μέρος ὁ λίθος δὲν εἶνε ὀριζοντίως ἀποκεκομμένος, ἀλλ' ἀπολήγει εἰς ταπεινὸν τριγωνικὸν σχῆμα, ἔχον ὕψος 0,035. Ποῖον τὸ κατὰ τὸ κάτω μέρος σχῆμα αὐτοῦ, ἄγνωστον, διότι σώζεται μόνον μέχρι τοῦ μέρους ἐκείνου, ἐνθα λήγει ἡ ἐπιγραφή τὸ ὑπόλοιπον ἐλλεῖπει. Ἐχει δὲ γράμματα καὶ κατὰ τὰς δύο ἐπιφανείας, ὥστε ἡ ἐπιγραφή ἀποτελεῖται, οὕτως εἶπεῖν, ἐκ δύο σελίδων, ἃς

εὐκολίας χάριν καλοῦμεν Α καὶ Β' ἀλλ' ἐκάστη τῶν σελίδων τούτων διακρίεται εἰς δύο ἀνίσους τὸ πλάτος στήλας, ἃς καλοῦμεν Α' καὶ α', Β' καὶ β'. Ἡ στήλη Α'. ἔχει πλάτος 0,72, ἢ α' 0,21, ἢ Β'. 0,61, ἢ β'. 0,31. Αἱ τρεῖς δὲ στήλαι, Α', α', β', ἔχουσι καὶ τὸ αὐτὸ ὕψος, ἢ Β' ὁμῶς ἔχει πολὺ μικρότερον οὕτως, ὥστε ὑπ' αὐτὴν κατελείρηται ἰκανὸς χώρος τοῦ λίθου ἄγρατος. Τούτων τῶν χώρων ἐπωφεληθεὶς ὁ χαράκτης ἔγραψε 17 ἐν αὐτῷ ἐτέροις στίχοις, καὶ οὕτως ἡ στήλη Β'. διακρίεται εἰς δύο τμήματα, εἰς ἄνω τμήμα καὶ κάτω τμήμα. Εὐκολίας ἕνεκα τὸ κάτω τοῦτο τμήμα καλοῦμεν στήλην β'.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὅλη ἐπιγραφή ἀποτελεῖται ἐκ πέντε στήλῶν, τῆς Α' (στ. 1-71), τῆς α' (στ. 113-180), τῆς Β' (στ. 72-112), τῆς β' (στ. 181-288) καὶ τῆς β'' (στ. 289-306). Αἱ πέντε δ' αὗται στήλαι ἐν ὅλῳ λαμβανόμεναι ἀποτελοῦσι στίχους 305. Προσθετόν δὲ ὅτι οἱ στίχοι τῶν στήλῶν τούτων δὲν ἀντιστοιχοῦσι πρὸς ἀλλήλους, ἥτοι οἱ στίχοι τῆς α' δὲν ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τοὺς τῆς Α' καὶ οἱ τῆς β' πρὸς τοὺς τῆς Β', ἀλλὰ τοῦ μὲν εἶνε μᾶλλον συμπεπυκνωμένοι, τοῦ δὲ μᾶλλον ἀραιοί. Καὶ τὰ γράμματα δὲ δὲν ἔχουσι ἴσον μέγεθος, τὰ τῆς Α' (ἰδίως τὰ τῶν πρώτων στίχων) εἶνε μεγαλύτερα, τὰ δὲ τῆς β' εἶνε σχετικῶς μικρότερα.

Τὴν ἐν τῷ λίθῳ θέσιν ἐκατέρας τῶν στήλῶν ἐτήρησα ἀκριβῶς ἐν τῷ ἐνταυθα δημοσιευομένῳ ἐπιγραφικῷ κειμένῳ. Ἐν τῇ ἀριθμῆσει ὁμῶς τῶν στίχων δὲν ἀπέβλεψα εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν τούτων, διότι οὕτω μεγίστη θὰ ἐπήρχετο σύγχυσις καὶ δυσκόλως θὰ ἠδύνατο ὁ ἀναγνώστης νὰ εὕρῃ τὴν συνέχειαν τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς ἐπιγραφῆς, ἀλλ' ἀπέβλεψα εἰς τὴν χρονολογικὴν ἐν τῷ λίθῳ γραφὴν τῶν διαφόρων στήλῶν, ὅ ἐστιν ἠρξάμην ἐκεῖθεν, ὅθεν καὶ ὁ χαράκτης, καὶ ἔληξα ἐκεῖ ἐνθα καὶ ἐκεῖνος. Ἀλλ' ὅτι τοιαύτη εἶνε ἡ συνέχεια τῆς ἐπιγραφῆς, οἷαν δεκνύομεν ἐν τῇ τῶν στίχων διαδοχικῇ ἀπαριθμῆσει, δεῖται ἀποδείξαι, ὅ ἐπιχειροῦμεν ἐν τοῖς ἐπομένοις.

(1) Ἴδι συνέχειαν ἐν τόμῳ τοῦ ἔτους 1883 σελ. 25, 87, 147 καὶ 197, ἐν τόμῳ τοῦ ἔτους 1884 σελ. 21 καὶ ἐν τῷ τοῦ 1885 σελ. 1, 65 καὶ 189.

ΕΦΟΔΙΑ:::ΛΥΣΙΩΝΙΕΣΑΘΑΝΑΣ:::ΛΥΣΙΩΝΙΕΣΚΟΡΙΝΘΟΝ:::ΙΙΙΔΑΜΟΦΑΝΕΙ
 ΤΡΟΧΩΝ:::ΙΙΙΙΚΡΟΦΙΔΩΝ:::ΙΙΙΙΙΠΚΑΡΥΚΙ:::ΚΑΡΙΣΤΑΙΩΙΓΡΑΜΜΑΤΩΝΕΝΚΟΡΑΣ—
 ΠΡΟΜΝΑΜΟΝΙΟΡΑΣΩΝΙ·ΙΙΙΑΡΙΣΤΑΙΩΙΣΤΕΓΑΣΚΑΘΑΡΕΣΙΟΣ·:ΙΙΝΙΚΑΙΩΙΚΛΑ
 ΙΚΟΣ·ΙΙΕΥΤΥΧΩΙΚΛΑΙΟΡΟ·ΙΙΙΙΕΥΚΡΑΤΕΙΓΟΝΦΩΝΕΣΛΕΟΝΤΟΚΕΦΑΛΑΣ
 —:::ΙΙΚΑΡΥΚΙΕΣΚΟΡΙΝΘΟΝΟΡΑΣΩΝΙ:::ΙΙΙΙΙΑΡΙΣΤΑΙΩΙΞΥΛΩΝΕΣΦΟΡΑΣ·ΙΙΙΑΝΓΕ 295
 ΛΩΙ·ΙΙΙΚΡΑΡΔΕΙΧΜΑΤΟΣΜΑΚΕΛΛΩΡΟΛ·ΔΩΡΩΙ:::ΔΑΙΓΓΩΙΕΦΟΔΙΑ:::ΑΡΙΣ
 ΤΑΙΩΙΚΛΙΜΑΚΟΣΕΣΦΟΡΑΣ·ΑΡΙΣΤΑΙΩΙΟΙ·ΝΑΚΕΣΙΟΣ·ΚΑΡΥΚΙΟΙΘΕΟΔΟΤΟΝΑΡΙ
 ΣΤΑΙΩΙ:::ΙΙΙΑΡΙΣΤΑΙΩΙΚΛΙΜΑΚΟΣΕΡΓΑΣΙΑ·:ΣΙΔΑΡΟΠΟΙΤΟΜΑΚΕΛΛΟΝΦΡΙΚΩΝΙ—
 ΚΑΛΙΔΙΚΩΙΛΑΤΟΜΙΑΣ—:ΑΝΓΕΛΩ·ΙΙΕΣΕΡΜΙΟΝΑ·ΙΙΙΤΑΝΓΕΛΩΙΕΣΕΡΜΙΟΝΑ·ΙΙΙ
 ΑΝΓΕΛΩΙΕΣΚΟΡΙΝΘΟΝ·ΔΑΙΓΓΩΙΕΦΟΔΙΑ·ΑΡΙΣΤΑΙΩΙΩΗΣΑΥΡΟΕΡΓΑΣΙΑΣ—= 300
 ΔΑΚΤΥΛΩΝΚΑΙΕΡΙΟΥΡΩΝΕΣΤΟΜΑΚΕΛΛΟΝΑΝΤΙΦΑΝΕΙ—:::ΓΑΣΙΘΕΜΙΜΙΣΘΟ
 ΡΟΙΤΑΕΝΑΙΕΤΙΑ—:ΒΟΛΙΜΘΞΕΝΩΝΙ—:ΣΣΑΓΩΓΑΣ·ΙΙΙΙΙΚΣΚΑΡΥΚΙΕΣΚΟΡΙΝΘΟΝ·ΙΙΙ
 ΕΚΤΟΡΙΔΑΙΓΑΡΔΕΙΧΜΑΤΟΣΛΕΟΝΤΟ·ΕΦΑΛΑΝΕΚΑΥΣΙΟΣ—:ΙΙΥΛΩΝ
 ΕΣΦΟΡΑΣΑΡΙΣΤΑΙΩΙ·ΙΙΙΙΙΑΓΓΕΛΩΙ·ΙΙΙΑ·ΣΤΑΙΩΙΣΤΕΓΑΣΙΟΣ·ΚΑΕΙΝΑΙΟΥΡΩΤΟΙΝ
 ΛΕΥΚΩΣΙΟΣ·ΟΥΡΩΤΟΙΝΦΟΡΑΣ·ΣΤΑΙΩΙ·ΙΙΙ

305

ΩΙΚΟΝΙΑΤΗΡΙΓΑΡΔΕΙΧΜΑΤΩΝ—
 —ΑΡΙΣΤΩΝΙΕΦΟΔΙΑ—ΙΣΟΔΑΜ
 ΩΙΑΛΩΝΕΣΤΑΦΑΡΧΜΑΤΑ:::
 ΑΡΙΣΤΟΝΟΙΠΛΙΝΘΩΝ·ΚΑΡΥΚΙΟΗΒ
 255ΙΙΙΠΙΣΣΑΣΙΟΣΑΡΙΣΤΑΙΩΙΟΥΡΑ
 ΝΤΟΥΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ·ΙΙΙΙΙΣΩΤΑΙΡΩΙ
 ΕΦΟΔΙΑ:::ΙΙΙΙΑΝΓΕΛΩ·ΙΙΙΙΚΛΑΙΚΟΣ
 ΙΣΟΔΑΜΩΙ:::ΚΑΡΥΚΙΕΙΣΑΡΓΟΣ·ΙΙΙΙΙ
 ΚΑΡΥΚΙΕΣΚΟΡΙΝΘΟΝ·ΙΙΕΥΔΑΜΩΙ
 260ΣΤΑΛΑΣΕΡΓΑΣΙΑΣ—ΣΩΤΑΙΡΩΙ
 ΕΦΟΔΙΑ:::ΑΡΙΣΓΟΝΟΣΕ·ΙΙΕΤΟ
 ΚΛΙΜΑΚΑΡΟΙΤΑΔΙΑΣΤΥΛΩΝΟΥ
 ΡΩΜΑΤΑΕΡΓΑΣΑΣΘΑΙ—:::
 ΛΥΣΙΩΝΙΕΣΘΑΝΑΣ:::ΞΕΝΟ·ΙΙΙΙΕΙΑΝΓΕ
 265·ΩΙ·ΙΙΙΠΑΣΕΑΙΓΡΑΜΜΑΤΩΝΕΝΚΟΛ
 ΑΥΙΟΣΚΕΝΚΑΥΣΙΟΣ—:::ΙΙΙΑΡΙΣ·Α
 ΡΧΩΙΚΑΛΥΝΜΑΤΩΝ—:::ΕΦΟΔΙΑ
 ΣΩΤΑΙΡΩΙ:::ΚΑΡΥΚΙΑΙΣΧΙΝΑΙ—:ΔΑΜΟ
 —ΑΝΕΙΚΛΑΙΚΟΣ—:ΣΩΤΑΙΡΩΙΕΦΟΔΙΑ—
 270·ΑΙΓΙΝΑΝΔΑΓΑΝΑ:::ΑΝΤΙΛΟΧΩΙ
 —ΥΜΑΤΩΝΓΡΟΦΑΣ—:::ΙΙΙΙΣΟΔΑΜΩΙ
 —ΝΣΙΔΑΡΟ—:ΙΙΙΕΥΚΛΙΝΩΙΚΗΡΟ:::
 —ΩΤΑΙΡΩΙ—:ΙΙΙΚΑΓΩΓΑΣ·ΑΝΓΕΛΩ
 —ΑΝΤΙΜΑΧΩΙ·ΚΡΩΤΑΓΟΡΑΙΚΥΜΑΤΙΟ:::ΙΙ
 275ΠΥΡΟΜΑΧΩΙΒΟΛΙΜΟ:::ΙΙΑΡΙΣΤΑΙΩΙΟΥΡΑ
 —:ΦΕΙΔΟ·ΙΙΚΟΛΛΑΣ·ΑΡΙΣΤΑΙΩΙΟΥ
 —ΑΣΤΙΣΑΣΙΟ·ΚΑΙΠΙΣΑΝΓΑΡΟΧΑΣ—
 —:ΟΦΙΟΙΝ·ΥΣΙΟΣΕΡΙΤΟΓΟΡΤΩΝ·ΙΙΙ
 280Ν·ΙΙΙΥ·ΙΙΚΑΡΥΚΙ:::ΦΙΛΩΝΙΑΡΙΣΤΑΙΩ
 —ΕΛ·ΩΤΟΠΛΩΙΓ·ΩΝΤΟΥΚΕΡΑΜΙ·ΟΚΕΡΑΜΟ
 —ΩΣΑΙ—:ΓΡΟΦΙΔΩΝ·ΣΕΥΛΩΝΕΦΟ
 —:ΙΙΠΓΑΣΙΟ·ΕΜΙΟΥΡΑΝΕΚΑΘΑΡΕΣΙΟΣ·ΞΕ
 ΩΝΙΒΟΛΙΜΟ—:::·ΠΡΑΞΙΜ·:Σ·
 285ΞΕΟΔΑΜΩΙΔΕΣΜΩΝ·ΙΙΙΙΙ·ΣΙ—:ΑΓΟ
 ΤΩΜΑΣ·ΕΥΚΛΙΝΩΙΕΦΙΔΙΑ—ΑΝΓΕΛΩ·ΙΙΙΙ
 ΚΑΡΥΚΙΑΥΣΙΩΝΙ—:ΑΡ·ΑΙΩΙΣΤΕΓΑΣΙΟΣ
 —ΙΙΙΑΝΓΕΛΩΙΕΥΑΙΝΩΙ:·ΙΙΙ

305

Ἐπιγράμματα ἢ σελίδες Α.

Στήλη Α'.

- Στοιβάν ἤλετο Μνασικλῆς ἐπιδαύριος [- - - - -]
 τάμεν καὶ ἀγάγεν καὶ συνθέμεν ΧΧ [- - - ἔνγυος]
- 5 Κλεάνωρ. Λύκιος κορίνθιος ἤλετο λατομίαν τάμεν καὶ ἀγάγεν]
 ἐς τὸ ἱερόν τῶν περιστάσει ΧΧΧΧΧΗΗΗ [- -] ἔνγυος Ὀρσίας,
 Ἀγέμων. Ἀντίμαχος ἀργεῖος ἤλετο τα [- -] φα [- - - κρη]-
 πίδος καὶ στυλοβάτα ἐργασίαν ΗΗΗΗΗΗΗΗ = = = :::: ἐν[γυ]ος [Εὐκλῆς (;)]
 Θεόδοτος ἀρχιτέκτων ἔχει ἐνιαυτῷ μισθ[όν] ΗΗΗ [= = - - :] [- - -]
- 10 μος Μηταίρευς Νικασίλας Δ[α]μο[- - -]χος Σωφάνης
 Ληνάτας. Ἀντίμαχος ἀργεῖος ἤλετο στορᾶν τῷ σακῷ τάμ-
 εν καὶ ἀγάγεν καὶ συνθέμεν ΧΗΗΗ = = = = :: ἔνγυος Νικάτας.
 Σωτάδαας ἀργεῖος ἤλετο τᾶν περιστάσιν ἐργάσ[α]σθαι ΧΧΧ
 = = = :::: ἔνγυος Ἀριστόλας, Δαμοκρίνης. Εὐτε[ρ]πίδης ἤλετο
- 15 [α]ρ[ο]ίνθιος λατομίαν καὶ ἀγωγᾶν [ἐ]ς τὸ ἱερόν τῷ σακῷ τὸ ἡμισσον
 ΧΧΧΧΧΗΗΗ = = = :::: ἔνγυος Πυρρίας, Ἀ[ρ]ίστα[ν]δρος. Ἀρχικλῆς κορίν-
 [θιος] ἤλετο λατομίαν τῷ σακῷ, τὸ ἡμισσον, [ΧΧ]ΧΗΗΗΗΗ
 [- - - ἔνγυ]ος [Ἀσ]φαλτος, Ὀρσίας. Λύκιος κ[ο]ρίν[θιος] [ἦ]λετο
 [λίθων ἀγωγᾶν τῷ σακῷ, τὸ ἡμισσον, ΧΗΗΗΗΗΗΗ [- - - - -]
- 20 [- - - - -]
 [- - -] ἀτει ΗΗ = = Καλλιδικαί ΗΗΗ [- - - - -]
 [- - - ἀ]ργεῖος ἤλετο τῷ σακῷ ἐργά[σίαν] ΧΧΧΗΗΗ
 [- - - ἔνγυος] Ἐπίστ[ρα]τος, Δέξανδρος. Πολέμαρχος [ς] στυμφά-
 [λιος] ἤλετο ἔγκα[υ]σιν τᾶς περιστάσεις Χ = = = ἔνγυος Λ[υ]κί[ν]ος. Λύκι-
- 25 [ος κορίνθιος] ἤλετο τᾶς ἐλάτας παροχᾶν ΧΧΧΧΗΗΗΗ = = = = ἔνγυ-
 [ος - - -]τος. Τυχαμένης κρής ἤλετο κυπαρίσσο παροχά-
 [ν - - -]. Εὐτε[ρ]πίδης κορίνθιος ἤλετο τὸν σκῶρον ἐς τὸ ἐργαστή-
 [ριον τάμ]εν καὶ ἀγά[γε]ν καὶ συνθέμεν ΗΗΗΗΗΗ = = = = :: IIII [ἔνγυ]ος Ἐπίστ-
 [ρα]τος]. Κλεανδρίδης κ[ο]ρίνθιος ἤλετο τοῦ σακῷ τᾶν καταξοᾶν, τὰ ἐν-
- 30 [δοί] τῷ θυρέτρῳ, Η[ΗΗΗ]Η = = = = ἔνγυος Κλειδικος. Δόρκων κορίνθιος ἤλετο
 ἔγκαυσιν τῷ σακ [ὁ] ΗΗΗ = = ἔνγυος Κλεάνωρ. Ἄλλου ἐνιαυτοῦ Θεοδότ-
 ωι ΗΗΗ = = = ; Δαμ[ό]χ[ος] [ς] ἔλετο δοκὸς ἐς τὸ ἐργαστήριον ΗΗ = = =
 = = = :::: IIIII [ἔνγυ]ος Τιμόδαμος. Λυσικράτης ἔλετο στορᾶν
 τάμεν καὶ ἀγά[γε]ν καὶ συνθέμεν τῷ σπρώματι ΗΗΗΗΗΗΗΗ = : II
- 35 ἔνγυος Εὐδ[α]μίδ[ας], Λακρίνης. Φάυλλος ἔλετο τὸ ἐργαστήριον τᾶν
 ἐργασίαν Η [. .] = = = :::: ἔνγυος Δωριεύς. Τιμόθεος ἔλετο τύπ-
 ος ἐργάσ[α]σθαι καὶ παρέχεν ΗΗΗΗΗΗΗΗ ἔνγυος Πυθοκλῆς. Ἀρχέστ-
 ρατος ἔλετο θύρασιν τοῦ ἐργαστηρίου ΗΗ = :::: ἔνγυος Ἀρίσταρχο-
 ς. Σαμίαν ἔλετο ἄλινσιν τοῦ ἐργαστηρίου καὶ κονιάσιν = = = :::: ἔνγυος
- 40 Ἐπίστ[ρα]τος. Μνασίλας ἔλετο λατομίαν τῷ σπρώματι καὶ τᾷ

- πο[ιστ]άσει τάμεν καὶ ἀγάγεν XXXXHHH = ἔγγυος Λακρίνης, Πυάνθη-
[ς. Θεό]τιμος ἔλετο τὰς ὑπωρυφίας τὰν ἐργασίαν HHHH = = = = —
[ἔγγ]υος Ἀριστοκράτης. Σωταῖρος ἔλετο ἄλλους καὶ χοινίκας ἐς τὸ
[ἐρ]γαστήριον HH — :::-II Σωταῖρος ἔλετο π(τ)ελέαν καὶ λωτὸν
- 45 [κ]αὶ πύξον ἐς τὰς θύρας καὶ τὸ ἐργαστήριον HHHHHHHH = = Θρασυ-
μίδης ἔλετο τὰν ὄροφάν τὰν ὑπένερθε κα[ι] τὸ θύρωμα τὸ ἔνδοι καὶ τὰν
διαστύλωσιν ἐργάσασθαι XXXXXXXXXHHHHHHHHH ἔγγυος Πυθοκλῆς,
Θεοφείδης, Ἀγέμων. Εὐκλέων ἔλετο κεραμῶσαι τὸν ναὸν HH = = = :-III
:::-III Εὐδαμος ἔλετο ὁδὸς παρέχεν HHHHHHHH ἔγγυος Θιάρη[ς]. Τρο-
- 50 χιλείων Ἀρχεδάμωι HH = = = Κόλλας ἐ[ς] τὰς θύρας καὶ τὰν ὕλαν
τὰν ὑπένερθεν HHHHHHHH:II Ἐγκαύσιος ἀκανθῶν Δόρκωνι, Ἀναξι-
λα, Ξενοφῶνι, Πρωταγόρῳι HHH — : Ἐχέτιμος ἔλετο τὰν στρω-
σιν τοῦ ναοῦ HHHHHHHH = = :::: ἔγγυος Καλλίας, Ἀτλατίδας.
Θεοδότωι ἄλλου ἑνιαυτῷ HHH = = — : Μνασικλείδῳς εἰλε-
- 55 το κέραμον HHHHHHHH = = = = — :::: ἔγγυος Ἀριστομήδης. Τιμα-
σίθεις εἰλετο καταξ[α]ν τοῦ προδόμου HH = = = — :: Ἀξίόχοι
καλυμμάτων πρ(ο)σώπ[ων] H = :::: Κλεινίαι, Πρωταγόρῳι, Ἀριστομά-
[χ]ωι κυματίων, ἀστραγ[άλ]ων, καλυμμάτων ἄνευ προσώ-
π[ων] HH = = = — :IIII Πρωτα[γόρ]α[ς] εἰλετο ἑγκαυσιν τοῦ ὑποδοκί-
- 60 ου κα[υ]ματίου HHHHHHHH = = :::: ἔγγυος Σώτιμος. Φρίκων εἰλε-
το σίδαρον ἐργάσασθαι [π]οὶ τὰς θύρας ἀνοστέρας HHHHHHHH:::
ἔγγυος Ἀριστομίδας. [Δ]αμοφάνης εἰλετο ἄλλος καὶ χοινί-
κας καὶ δακτυλί[ου] καὶ ἐπιούρους ποὶ τὰ διαστύλων θυ-
ρώματα ΧHHHH ἔγγυος Ἀριστόφουλος. Σωταῖρος εἰλετο
- 65 ἑλέφαντα παρέχεν ἐπ[ὶ]σό[υ] κα δῆ[ι] πο[ι] τὸ θύρωμα XXX = = = —
Μαρσῦας εἰλετο στύλων [κατ]αξ[α]ν, τὰν ἔχθοι καὶ τὰν ἐν-
δοι ΧHHHH = — ::: ἔγγυος Ἀντίκριτος, Ἀριστόφουλος. Δαμοφῶ-
νι καλυμμάτων προσώπ[ων] = = = = Καρισίας εἰλετο
κολλατικὸν τῷ θυρώματι XX[.]HHHHHHH ἔγγυος Λυσίων,
- 70 Νικαῖος. Κάλις εἰλετο ἐπιξ[α]ν [το]ῦ στρώματος τοῦ ἐν-
δοι καὶ τοῦ προδόμου H = = = ἔγγυος Εὐκλῆς.

Ἐπιγράμεια ἢ σελὶς Β.

Στήλη Β'.

- Δαμοφάνης εἰλετο τῶι μεγάλωι [θυρώματι]
χοινίκας καὶ πλίνθους καὶ ἐπιούρους - - - Δαμοφά-
νης εἰλετο δακτυλῖος τῶις γυγλύμ[ω]ις ἐς τὸ μέγα θύ-
- 75 ρωμα HH = = = = ::- Ἀπολλωνίδας εἰλετο φάρξιν τοῦ
ναοῦ = = = = :::- ἔγγυος Ἀριστοκρίτος. Σωκλῆς εἰλετο
καλύματα ἄ[νευ] προσώπων γράψαι καὶ κυμάτια καὶ
ἀστραγάλους [. .] — ::::IIII ἔγγυος Πολέας. Εὐδαράτης
εἰλετο ἀσπίδα κ[α]ὶ ἀνπαυστήρα τῶι μεγάλωι θυρώματι
- 80 HH::: ἔγγυος Ἀριστόκριτος. Ἰακλίων εἰλετο κέραμον
HH — :II ἔγγυος [- - -] αν. Φίλαργος εἰλετο κονίαν HHHHHH — ::-

- ἔνγυος Ἀρίστρα[τος, Π]εισι[λ]λαος. Κλεινίας εἴλετο κυμάτια
καὶ ἀστραγάλους καὶ κάλχας καὶ ἀστέρας χρυσῶσαι
H = = = — : :- ἔνγυος [Π]υθοκλῆς, Ποργίας εἴλετο ἐπιζοῶν
- 85 τοῦ στ[ρῶ]ματ[ος] τοῦ ἔχ[θ;]ω καὶ τοῦ σακοῦ καταζοῶν.
τὰ ἐξω, ΗΗΗΗΗΗΗΗ = -|| ἔνγυος Ὀλιπίδας, Ἄλεξος. Χρυσίου
ἐς τοὺς ἀστέρας[ς] = = = : :| Εὐφραῖω κεράμου H = = Χαίρεις εἴ-
λετο κρηπίδος καταζοῶν = = = : :
[- - -] ας εἴλετο κερκίδα τὸ αἰετὸ ἐργάσασθαι [X]ΧΗΗΗΗΗΗ —
- 90 ἔνγυος Φιλοκάδας, Τιμοκλείδας, Τιμόθεος Εἴ[λετο] ἀκρω (;)
τ[ά]ρμα ἐπὶ τὸν ἀτε[ρ]ον αἰετὸν ΧΧΗΗ = = = ἔνγυος Πυθ[ο]κλῆς - - -]
νθισοστος εἴλετο χρυσῶ χορὸν ἐργάσασθαι X [- - - ἔνγυος]
Θε[ε]ό[τι]μος, Δαμοσθένης. Δαμοφάνης εἴλετο τῶι με[γ]άλωι θυρώματι
[- - -] καὶ πίσσας [- - -] ἰον = — Πασθ[ε]μις εἴλετο
- 95 [- - - ἐργά]σασθαι [- - - ἔνγ]υος Λα[κ]ρίνης - - -]
[- - - -] καὶ [- - -] ΗΗΗ = [- - - -]
ων [καὶ φ]α[τ]ναμ[ά]των - μα - - -]ων ΗΗ Θεό[τι]μος (;) εἴλετο ἀκρωτάρια (;) ἐπὶ
τὸν ἄτερον αἰετὸν ΧΧΗΗ[.] = ἔνγυος Θεοξενίδα[ς] - - - ἐναί-
ετι[ώ]ων [ἐξ] τὸν ἄτερον αἰετὸν [X]XX — ἔνγυος Θεοξενίδα[ς] - - - εἴλε-
- 100 το παραιτιδας καὶ ἀγεμόνας καὶ βάρη τοῖς ἀκρωτηρίοις - - -]
[- - -] = ἔνγυος Ἀτλατίδας, Αἰνέας, Πυρίας, Εὐκλῆ[ς] - - - εἴλετο
[θέμεν;] τὰκρωτάρια ΗΗ = = = : :- ἔνγυος Λυσίω[ν] - - -]
Ἄγαθῖναι ΧΧΗΗΗΗΗΗΗΗΗΗ = — : : : : Λυσίωι = = — ΤΟΗΡ [- - -]
[. . .] φαντι ΗΗΗΗΗΗΗΗ = — : : : : Ἐκτορίδαι = = — : : [. . .] Δό[ρ]κωνι - - -]
- 105 νι ἐναυτὸ ΗΗΗ = — ἐς τὸς χρυσίος ἄλλος π[α]ρ' Ἀ]σκαπιο [- - -]
ἀργυροῦ παρ' Ἀσκαπιο ΑΟΙ καὶ δραχμαὶ ΗΗΗΗ = — || [. . .] ναιο παρ' Εὐδὸλ[ο] - - -]
παρ' Ἀγέμονος = = — Ἐξ Ἐρμῖνος ΧΗΗ [////]||| [Μακ]έλλ[ο] ἐργασίας [Πα]-
σθέμι ΗΗΗ = = : : : : ἔνγυος Ἀντισθένης, Λαμῆδ[ω]ν. Λεοντοεραλῶν
ἐνκαύσιος καὶ τὸ ναὸ καθάρσιος Πρωταγόρα[ι] ΗΗΗΗΗΗ = = = : : ἔνγυος
- 110 Πυθοκλῆς. Κλαϊκὸς ἐς τὸ μέγα θυρώμα Δαμοφάνει ΗΗ = Ἄλ[λ]ω[ν]
ἐξ μηνῶν Θεοδότωι H = = = — : :- Ἀσσίας ἔχει μισθὸν ΗΗ = = = : : : Ἐκτορίδα[ι]
ἐναυτιῶν τῶς ἀτέρας κερκίδος ΧΗΗΗΗΗ Θεοδότω[ι] = = = —

Σηλη α'.

- - - - -		Ἄντι[μ]άχωι - -
σ - - καὶ τα [- - κά]-		- - χα - - - - -
115 ρυι Νεμέα[ι] γροφί[ι]		- - - - -
δων — . : [- - -]	130	- - - - -
: : : : Εὐ - - - - ω		- - - - -
ν - - η - - - ρ		ματων - - - - -
ος καὶ - - - -		ὑπο - - - - -
120 κ - - - - -		ω - - - - -
- - - - -	135	ε - - - - -
- - - Θράσ[ω]νι (;)		ενα - - - - -
Μνασικλ[εῖ]		σιος Ἄντι[μ]άχωι -
ἐργασίας [καὶ παρο;]		α - - - - -
125 χᾶς - - - - -		- - ιγ - - - - -

140 -- σα - - - -
 -- χοι - - - -
 -- - - - -
 'Αντιμάχ[ωι] - -
 -- ταν - - - -
 145 ος - - - -
 κα - - - -
 σ . Δυκ[τωι]- -
 ρ - - - -
 -- νκ - - - -
 150 - - - -
 ο - - α - - - -
 -- ας - - - -
 - - - -
 αι :: - - - -
 155 . . . ::::: 'Ε - -
 -- αν σ - - - -
 οι :- θύρας - - -
 . ιος . ταν - - -
 ον - - - -
 160 δα - - - -
 δος :: Κα[λλιδιωι] ##]
 Σωτ[αίρωι] - - -
 ας---:::· Κάρυκι - -
 θίοις : Εὐθύμω[ι κεραμ (ς)]
 165 ώσιος :: Εὐλων [συνθέ]-
 σιος και διαίρεσι[ς]
 Δοκῶν συνθέσι[ς Θε]-
 σιμίωι : [Α]γα[θίνωι(ς)]
 στύλου κατ[αξοῶς ##]
 170 'Αγακλει[ε]ρ[γασία(ς)]
 ς και παρ[οχῶ]ς - -
 :: -ΙΙΙΙ Φύλωνι [πλιν ;]
 θεύσιος == [- - -]
 'Αγγελωι ἐς - - -
 175 'Ες Τεγέα[ν] - - - - 'Ες 'Ερμι]
 ὄνα ## Μᾶ [- - - κερά:] -
 μου == - [Κάρυκι ε]
 ς "Αργος ## ἐς [Κόρινθο:]
 ν · ΙΙ Δόρκωνι [στρω]
 180 τῆρων ἀγωγᾶς ##

Σείλη θ'.

- - - - - ν θεον
 [- κ] χείρας - - - - -
 [- α] - - - - - σ ::· Δαίππωι
 - - - - - ωνι

185 - - - - - συνθέ-
 [σιος - - -] ς ## ## κηδ ## ν
 . α - - - - - αρ - - - α
 ς : ΙΙΙ Πᾶ . . κ [- - - ἐς] Κόρ[υθ]
 190 ο[ν] ##] ΙΙΙ - - - - - φα - - -
 - - - - - τα [- - -]
 - - - - - αρ - -
 - - - - - κλα[υ]κῶ]
 ν ## α - - - τ - - - ν - - - α
 195 -- σιν και [έν]κα[ν]σιν == :: :·
 Θεοσίμωι δοκῶν συν[θέσι]ος : -
 -- γραμ[μάτων ἐνκοπ]-
 ᾶς - - ταν - - σ - -
 -- ν ἔργασία ::· ΙΙΙ
 200 -- 'Αρίστωνι δ[οκῶν]
 [σ]υνθέσιος : ΙΙΙ - - -
 -- - - - - ν ἄξων
 -- - - - - κάρυκι εἰς "Αρ[γος] ##]
 ἐς 'Ερμιόνα και Τροζᾶνα : ##
 205 κερᾶμου διαίρεσι[ος] ## ##
 ## ## : Πλίντων συν[θέ]σιος :
 α [- - - Φρι]κωνι
 -- ε - - σ - - - -
 - - - - -
 210 - - - - -
 - - - - -
 - - - - - ρι
 ω :- Δαίπ-
 πωι στίγας - - - - - ::
 215 -- σ - σ - - - ων . . :::::
 στ ::· ΙΙ σ το
 -- ν - - - - - ; ΙΙΙΙ < - - - ος
 δαπίνα ::· Δ[ε]σμῶν εἰς του
 - - - - - ἐς Τροζᾶ
 220 να ΙΙΙΙ λι[θ]ῶν ΙΙ οἰκοδομησίος ΙΙ
 Κλακῶν ἐς τας θύρας το-
 υ ἔργαστηρίου - - -]
 Κάρυκι - ΙΙΙ < Δεσμῶν και ἄλων πο-
 ῖς κύφωσιν Φρικωνι == :: : ΙΙΙ Κυπ-
 225 ἀρίστω διαίρεσιος · ΙΙΙ Κυπαρίσ-
 σου ἀγωγᾶς ::· Κάρυκι ΙΙ 'Απολλ-
 οδώρωι - [Δ]αίππωι · ΙΙ Εὐφάντωι
 ξύλου ἀνθέσιος ::· Κάρυκι ἐν 'Ερ-
 μιόνι ΙΙ Γόνφων ἐς τὰς θύρας ::::
 230 ΙΙΙΙ < Κάρυκι εἰς "Αργος - ΙΙΙΙ λιθων Εὐ-
 περπιδῶι ἐς τὸν θησαυρὸν και
 ὁδοῦς και ὑπὸ τοῦς κύφωνα·

- ς = — :: :: :: || Δαίπποι ὑποδοκίου ἐ-
ργασίας — Εὐπεροπίδας εἰλε-
- 235 το στρωτήρων ἐπισκοπῶν = — :: :: ::
Φρίκωνι ὄφρων ἐς τὸν θησαυρὸ-
ν — :: :: - Κάρυκι ἐν Ἐρμιόνη || Ξένων-
ι πίσσας = — — || Τιμασιθίου πισ-
σάσιος τὸν κερῶμον = — = || III ζ
- 240 Πίσσας ἀγωγῆς :: || III [Κ]άρυκι || III Ὀφί-
ων ἀκάνθους | Κόλλας ἀγωγῆς ||
Χαλκίων ποι τοὺς ἀκάνθους || III
Λακρινεὶ λίθων ποι τὸν θησαυρ-
ὸν — Κυανσοῦ Οἰνίω = — = Δοκῶ-
- 245 ν Λαχάρει = — :: - || Φίλωνι πισσά-
σιος τοῦ ἐργαστηρίου :: || III Κάρυκι I ||
Ἄλων ἐς τοὺς ἀκάνθους — :: - Πρ-
ομνάμονι || III Ἀσφάλτω λίθων
ὑπὸ τὸν ὄδον :: :: Μικυῦναι :: || III Ἄν-
- 250 γέλωι || III Προμνάμονι || III Ἀντιφίλ-
ωι κονιατῆρι παραδειγματῶν =
= = Ἀριστῶνι ἐφόδια — Ἰσοδάμ-
ωι ἄλων ἐς τὰ φέρμακα :: :: - || III
Ἀριστόνοι πλίνθων - Κάρυκι ἠθήθ-
- 255 αἰς || Πισσάσιος Ἀρισταίωι θυρᾶ-
ν τοῦ ἐργαστηρίου :: || III Σωταίρωι
ἐφόδια :: :: - || III Ἀγγέλωι || III Κλαϊκὸς
Ἰσοδάμωι :: - Κάρυκι εἰς Ἄργος - || III
Κάρυκι ἐς Κόρινθον - || Εὐδάμωι
- 260 στάλας ἐργασίας = Σωταίρωι

- ἐφόδια :: : Ἀριστόνος εἰλετο
κλίμακα ποι τὰ διασύλων θυ-
ρώματα ἐργάσασθαι = — — :: :: ::
Λυσίωνι ἐς Ἀθήνας :: :: Ξενο[κ]λεῖ - Ἀγγέ-
265 [λ]ωι || < Παοσαί γραμμῶτων ἐνκολ-
άφιος κενναύσιος = — :: :: :: - Ἀρισ[τ]α-
ρχωι καλυμμάτων = — :: :: - Ἐφόδια
Σωταίρωι :: Κάρυκι Αἰσχίνοι — Λαμο-
[φ]άνει κλαϊκὸς — Σωταίρωι ἐφόδια —
270 [έ]ς Ἀγριναν δαπάνα :: :: Ἀντιλόχωι
[καλ]υμμάτων γροφᾶς = — — :: :: || III Ἰσοδάμωι
- - ν σιδάρο = || Εὐκλίνωι κηρῶ :: ::
- - Σωταίρωι = :: - || III < ἀγωγῆς :: - Ἀγγέλωι
Ἀντιμ[ά]χωι I - < Πρωταγόρῳι κωματίο :: :: :: || III
275 Πυρομαχῶι βολίμο :: :: || III Ἀρισταίωι θυρᾶ-
[ν] ἀκείσιος . || III Ἀρισταίωι ξύλων [πε]δαφορ-
[α]ς :: :: Φειδο[χ]ράτῃ κόλλας - Ἀρισταίωι θυ-
[ρ]ας πισσάσιος [ς] καὶ πισθὸν παροχῆς —
:: :: :: - Ὀφριον [ἐνκα]ύσιος ἐπὶ τὸ γοργόν[ι]ο-
280 ν || III Λυ[σί]ωνι :: Κάρυκι :: Φίλωνι I Ἀρισταίω-
[ς] ἐλ[ε]το τόπιλοιπον τοῦ κεραμ[ι]κῶ κερῶμο
[κερα]μῶσαι = — :: - Γροφίδων < Ξύλων ἐ(σ)φο-
[ρᾶ]ς :: - || III Πασιθέμῳι θυρᾶν ἐκαθάρσιος :: Ξέ-
[ν]ωνι βολίμο — :: :: - Παραξίμωι ἀγωγῆς :: :: -
285 Ἰσοδάμωι δεσμών [τοις κύφω]σι = — ἀπο-
τομᾶς :: Εὐκλίνωι ἐφ[ό]δια — Ἀγγέλωι || III
Κάρυκι Λυσίωνι — Ἀρ[ιστ]αίωι στεγάσιος
|| III Ἀγγέλωι Εὐσίωνι :: [Ἀρ]ιστ[ο]ράτῳι ||

Σηλὴ θ'.

- Ἀρισταίωι κεραμῶσιος τὸ ναῦ = — = =
- 290 ἐκαθάρσιος Φειδοκράτῃ - || Ἀγγέλωι Μέλιτι || III Ἀντιμάχωι - || < Δαίππωι
ἐφόδια :: :: - Λυσίωνι ἐς Ἀθήνας :: :: Λυσίωνι ἐς Κόρινθον :: || III Δαμοφάνει
τροχῶν :: - || III < Γροφίδων :: :: - || III Π Κάρυκι || III < Ἀρισταίωι γραμμῶτων ἐνοκπᾶς —
Προμνάμονι Θράσωνι - || III Ἀρισταίωι στέγας καθαρῆσιος :: III Νικαίωι κλα-
ϊκὸς - || Ψύτῳι κλαϊκῶ || III Εὐκράτῃ γόνφων ἐς λεοντοκεφαλῆς
- 295 = — :: - || Κάρυκι ἐς Κόρινθον Θράσωνι :: :: || III Ἀρισταίωι ξύλων ἐσφορᾶς - || III Ἀγγέ-
λωι || III Παρδείχματος μακίλλο Ἀπολ[λο]δώρωι :: - Δαίππωι ἐφόδια :: Ἀρισ-
ταίωι κλίμακος ἐσφορᾶς Ἀρισταίωι θ[υρᾶ]ν ἀκείσιος :: Κάρυκι ποι Θεόδοστον Ἀρι-
ταίωι :: :: - || III Ἀρισταίωι κλίμακος ἐργασίας [ς] :: Σιδάρο ποι τὸ μακίλλων Φρίκωνι =
Καλλιδικῶι λατομίας = — :: Ἀγγέλωι [ι] ἐς Ἐρμιόνη || III Τ Ἀγγέλωι ἐς Ἐρμιόνη || III ||
- 300 Ἀγγέλωι ἐς Κόρινθον :: Δαίππωι ἐφόδια :: Ἀρισταίωι θησαυρῶ ἐργασίας = — = =
Δακτυλίων καὶ ἐπισύρων ἐς τὸ μακίλλον Ἀντιφάνει = — = :: :: Πασιθέμῳι μισθῶ
ποι τὰ ἐναίεττα — Βολίμο Ξένωνι — :: ξ ξ ἀγωγῆς - || III < ξ ξ Κάρυκι ἐς Κόρινθον -
Ἐκτορίδῃ παρδείχματος λεοντο[κ]εφαλῶν ἐνκαύσιος — :: :: Εὐλῶν
ἐσφορᾶς Ἀρισταίωι - || III Ἀγγέλωι || III Ἀ[ρι]σταίωι στεγάσιος :: Κλεινῶι θυρώτων
- 305 λευκάσιος - Θυρώτων φορᾶς Ἀ[ρι]σταίωι || III

α. Ἐλλείποντα γράμματα.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπιγραφή δὲν εἶνε στοιχηρῶν γεγραμμένη, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὀρισθῇ ἀκριβῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ λίθῳ ἐξηλειμμένων ἢ ἔνεκα ἀποκοπῆς αὐτοῦ ἐλλειπόντων γραμμάτων, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ ἀνωμάλως βραίνει ἡ γραφή, ποῦ μὲν δηλ. τὰ γράμματα εἶνε μεγαλύτερα ποῦ δὲ μικρότερα (καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἐνίστε στίχῳ), ποῦ μὲν εἶνε πυκνότερον γεγραμμένα, ποῦ δὲ ἀραιότερον. Τοῦτου ἔνεκα προσπάθεια ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ κειμένῳ νὰ τηρηθῇ ἡ ἐν τῷ λίθῳ θέσις τῶν γραμμάτων πρὸς ἀλλήλα, ὥστε ὁ ἀναγνώστης, βλέπων οὕτω πόσος χώρος καταλείπεται ἐν τῷ λίθῳ κενός, δύναται νὰ ὑπολογίσῃ αὐτὸς πόσα γράμματα εἶνε δυνατὸν νὰ ἐλλείπωσιν.

β. Σχέσεις τῶν διαφορῶν στηλῶν πρὸς ἀλλήλας.

Ἐπι αἱ στήλαι Α' καὶ Β' ἐχαράχθησαν πρὸ τῶν παρακειμένων αὐταῖς στενοτέρων στηλῶν, τῶν α' καὶ β', δεικνύται ἐκ τούτου, ὅτι οἱ στίχοι τῶν τελευταίων τούτων στηλῶν α' καὶ β' δὲν εἶνε ὅπως εὐθύγραμμοι, ἀλλ' ἐνιαχοῦ τὰ γράμματα αὐτῶν βραίνουσι σκολιῶς, ἔνεκα τῶν κεχαραγμένων ἤδη γραμμάτων τῶν παρακειμένων στηλῶν καθ' ὃν χρόνον ταῦτα ἐχαράσσοντο. Ἄλλως ἐν ταῖς στήλαις ταύταις Α' καὶ Β' πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, εἶνε ἀναγεγραμμένοι δηλ. ἐν αὐταῖς αἱ μεγάλοι δαπάναι τῆς οἰκοδομῆς ναοῦ, ἐν ᾧ ἐν ταῖς ἐτέραις στήλαις εἶνε ἀναγεγραμμένοι μικραὶ δαπάναι. Ὅτι δὲ ἐξ ἄλλου ἡ Β' εἶνε συνέχεια τῆς Α' δεικνύται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Β' δὲν βραίνει μέχρι τοῦ κάτω μέρους τοῦ λίθου· τοῦτο δεικνύται πρὸς τούτους καὶ ἐκ τῆς ἐννοίας, διότι ἡ στήλη Α' ἀρχεται ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ κρητιδώματος τοῦ ναοῦ καὶ ἡ στήλη Β' λήγει διὰ τῆς ἀναγραφῆς τῶν διὰ τὴν στέγην καὶ διὰ τὰ ἐν τοῖς ἀετώμασιν ἀγάλματα δαπανῶν.

Ὡς πρὸς δὲ τὰς στήλας α' β' καὶ β' δὲν δύναται εἶνε ἐκ τοῦ περιεχομένου νὰ ἐννοήσῃ, τίς εἶνε συνέχεια τῆς ἐτέρας. Ἄλλ' ἡ β' δὲν εἶνε συνέχεια τῆς Β', διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ καταλείπετο μεταξύ αὐτῶν κενός χώρος ἐν τῷ λίθῳ (1)· τοῦ-

(1) Ἡ μεταξύ τοῦ τελευταίου στίχου τῆς Β' καὶ τοῦ πρώτου τῆς β' ἀπόστασις εἶνε 0,27.

ναντίον, φαίνεται ὅτι εἶνε συνέχεια τῆς ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ λίθου κεχαραγμένης β', ὥστε ἡ α' θὰ ἐχαράχθη πρὸ τῶν δύο τούτων.

Κατὰ τὰ ρηθέντα ἡ συνέχεια τῆς ἐπιγραφῆς ἔχει οὕτω:

Στήλη Α' (1-71)
Στήλη Β' (72-112)
Στήλη α' (113-180)
Στήλη β' (181-289)
Στήλη β'' (290-306) (1)

Ταύτην τὴν συνέχειαν τηρῶ ἐν τῇ μεταγραφῇ.

γ. Χρόνοι τῆς ἐπιγραφῆς.

Τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων εἶνε τοιοῦτον, ὅσον τὸ τῶν μετ' Εὐκλείδην· σημειώτων ὅμως ὅτι τὰ σκέλη τοῦ Α δὲν εἶνε, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, ἰσομεγέθη, οὐδ' ἡ κεραία αὐτοῦ ἀκριβῶς ὀριζόντια· εἶτι δὲ σημειώτων ὅτι τὰ σκέλη τοῦ Ω δὲν εἶνε συγκλινόντα, ἀλλὰ κλίετα καὶ μᾶλλον ἀποκλινόντα· τὸ δὲ Ο δὲν διαφέρει ἐνιαχοῦ τοῦ Ο διότι ἔχει καὶ αὐτὸ, ἦν καὶ τὸ Ο στιγμῆν· ὡσαύτως τὸ Α συγγέεται ἐνίστε τῷ Λ, ἅτε μὴ ἔχον κεραίαν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ὀρθογραφίαν παρατηρητέον ὅτι ἀντὶ ΟΥ κεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον Ο, καὶ τὸ σπουδαιότατον, ἀντὶ Ω κεῖται ἐνιαχοῦ Ο, ὅπερ ἀποδοτέον εἰς διαλεκτικόν τι ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἐπικρατοῦν ἰδιώμα, διότι ἐκ τῆς χρήσεως μάλιστα τοῦ ΟΥ φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιγραφή ἐχαράχθη ἐν τοῖς μετ' Εὐκλείδην χρόνοις, ἐν ᾧ ἡ ἀντὶ τοῦ Ω γρήσις τοῦ Ο ἀνάγει ἡμᾶς, κατὰ τὰς γνωστὰς μέχρι τοῦδε ἐπιγραφὰς, μᾶλλον εἰς τοὺς προευκλείδειους χρόνους. Αὕτη δὲ ἡ ἐπαμφοτερίζουσα χρήσις τοῦ ΟΥ καὶ Ο καὶ τοῦ Ω καὶ Ο δεικνύει ὅτι ἡ ὑπ' ἐξέτασιν ἐπιγραφὴ θὰ ἐχαράχθη ἐν τοῖς πρώτοις μετ' Εὐκλείδην χρόνοις.

δ. Γραφὴ ἀριθμῶν.

Ὁ τρόπος τῆς τῶν ἀριθμῶν δηλώσεως εἶνε πρωτοφανής, διάφορος τούτῳ ἀττικῷ καὶ τῶν λοιπῶν μέχρι· τοῦδε γνωστῶν (2). Τὸ σημαίνόμενον τῶν

(1) Ταῦτα εἶνε πιθανὰ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ ἐπιγραφή εἶνε αὐτοεπίγραφος· δυνατόν ὅμως αὕτη νὰ ἦτο συνέχεια ἐτέρας ἐπιγραφῆς, ἐν ἄλλῳ λίθῳ κεχαραγμένης· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ ἐξακριβωσις τῆς πρὸς ἀλλήλας σχέσεως τῶν διαφορῶν στηλῶν εἶνε ἀδύνατος.

(2) Ὅσον τοῦ ἐν Κερκύρα καὶ ἐν Ἐρμούσι ἐν χρήσει ὄντος· (C. I. G. n. 1838, καὶ Lebas — Foucart n. 159h) καὶ τοῦ ἐν Τροικίῃ (Lebas — Foucart n. 157a).

ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ ἀριθμητικῶν σημείων ἔχει οὕτως:

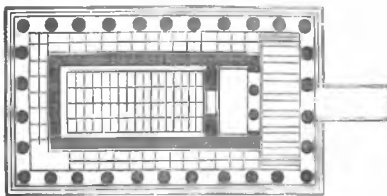
X = 1000 δραχμαὶ
 (1) □ = 100 »
 — = 10 »
 = = 1 »
 I = 1 ὄβολος
 < ἤ C = 1/2 ὄβολος

Δὲν γίνεται δὲ χρῆσις τοῦ Π πρὸς δῆλωσιν τοῦ 5, 50, 500 κτλ. ὡς ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐπιγραφαῖς· οὕτω δὲ 6, 60, 600 δραχμαὶ σημειοῦνται ἐπὶ παραδείγματι οὕχι Π·, Π—, Π□ ἀλλὰ ::, ==, □□□□□ κτλ.

Κατὰ ταῦτα ὁ ἀριθμὸς π. γ. 7979 δραχμαὶ καὶ 3 1/2 ὄβολοὶ δηλοῦται διὰ τῶν ἐξῆς: XXXXXXXX □□□□□□□□□□ = = = — : : : : - III <

ε'. Χαρακτηρισμὸς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ περιεχόμενον αὐτῆς.

Ἐν τῇ ὑπ' ἐξέτασιν ἐπιγραφῇ πρόκειται κυρίως περὶ τῆς οἰκοδομῆς ναοῦ, καὶ τοῦ διὰ τὴν οἰκοδομὴν ταύτην χρησιμεύοντος ἐργαστηρίου ὃ ναὸς ἦτο περίπτερος, ρυθμοῦ δωρικοῦ, δὲν εἶχε ὀπισθόδρομον ἀλλὰ μόνον πρόδρομον, καὶ εἶχεν ἀγάλματα ἐν τοῖς ἀετώμασιν. Ἄλλ' ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ἀνεκαλύφθησαν καὶ οἱ δύο ἐν τῷ Ἱερῷ ὑπάρχοντες ναοὶ κατὰ Πausanian (2,27), ὁ ναὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ ὁ τῆς Ἀρτέμιδος, ὧν σχεδιάσματα δημοσιεύομεν ὧδε, ὑπ' ἀρ. 1 καὶ 2. Τὰ

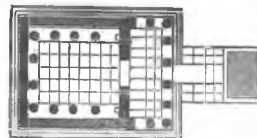

1. Ναὸς Ἀσκληπιοῦ

σωμεν ὅτι ἐν τῇ ἐπιγραφῇ εἴρηται ἀπλῶς ναὸς ἢ ὁ ναὸς, βλέπομεν πλὴν ἑναργῶς ὅτι ἐν τῇ ὑπ' ἐξέτασιν ἐπιγραφῇ εἶνε ἀναγεγραμμένα αἱ δαπάναι τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Καὶ ἐν μὲν ταῖς στήλαις Α' καὶ Β' εἶνε ἀναγεγραμμένα αἱ μεγάλαι δαπάναι, ἐν δὲ ταῖς στήλαις α' β' καὶ β' εἶνε ἀναγεγραμμένα μικραὶ δαπάναι διὰ διαφόρους ἐργασίας καὶ δι' ἀγορὰν διαφόρων εἰδῶν, γενόμεναι οὕχι ἅπασαι διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλας, ὡς φαίνεται, ἀνάγκας.

Κατὰ ταῦτα ἡ προκειμένη ἐπιγραφὴ εἶνε τοιαύτη, οἷα λ. γ. ἡ δαπάναις τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ἐρεγθείου ἀναγράφουσα (C. I. A. 324) ἡ ἐργασία ὅμως ἐγένετο ἅπασα οὕχι δι' ἐργατῶν ἡμερομισθίῳ ἐργαζομένων, ἀλλὰ δι' ἐργολάβων, εἰς οὓς παραχωρήθη τμηματικῶς καὶ κατὰ μειοδοσίαν (1). Καὶ οἱ μὲν ἀνελάμβανον τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων ἐργασιῶν, οἱ δὲ παρείχον τὸ ὑλικὸν καὶ μετέφερον αὐτὸ εἰς τὸ ἱερόν, οἱ δὲ ἀνελάμβανον μόνον τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ. Ἦσαν δὲ οὗτοι οὕχι πάντες ἐγγχώριοι, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξένοι, οἷον ἐκ Κορίνθου, ἐξ Ἄργους, ἐκ Στυμφαλίας καὶ ἐκ Κρήτης. Ἡ ὄλη δὲ ἐργασία ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ἐνὸς ἀρχιτέκτονος, Θεοδότου καλουμένου, ὅστις εἰργάζετο οὕχι ἐργολαβικῶς, ἀλλ' ἐπὶ ἐνιαυσίῳ μισθῷ δραχμῶν 353, ἀναλογουσῶν πρὸς δραχμῆν 1 καὶ ἡμέραν. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος ἔλαβε μισθὸν τριῶν καὶ ἡμισίους ἐτῶν καὶ ἐβδομήκοντα ἡμερῶν φαίνεται ὅτι τοσοῦτον χρόνον διήρκεσεν ἡ οἰκοδομὴ.

Οἱ ἐργολάβοι δὲ παρείχον ἐγγυητὰς, οἱ μὲν λαμβάνοντες μικρὰ ποσὰ ἕνα μόνον, οἱ δὲ μεγάλα δύο καὶ πλείοτεροι. Ἦσαν δὲ οἱ ἐγγυηταὶ ἐγγχώριοι,

2. Ναὸς Ἀρτέμιδος.

ρῆθέντα ὅμως γνωρίσματα ἀποκλείουσιν ὅλους τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος καὶ συμφωνοῦσιν ἱκανῶς τοῖς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἐὰν δὲ τούτοις προσθέ-

ῶς φαίνεται, καὶ γνωστοί, διότι ἅπαντες εἶνε δεδηλωμένοι μόνον διὰ τοῦ κυρίου αὐτῶν ὀνόματος.

(1) Ἐν τῷ ἐπιγραφικῷ κειμένῳ καὶ τῇ μεταγραφῇ τὸ σημεῖον □ εἶνε διδηλωμένον διὰ τοῦ Η, μὴ ἔχοντος τοῦ τοπογραφικοῦ ποσούτου Β, ὅσα ἦσαν ἀναγκαῖα πρὸς στοιχειοθέτησιν τῆς ὄλης ἐπιγραφῆς.

(1) Ὅτι ἡ ἐργασία παρείχετο διὰ μειοδοσίας δεῖκνυται κυρίως ἐκ τῶν διαφόρων ποσῶν, ἃ ἀπαντικῶς ἀποτελοῦσι στρωγγύλον ἀριθμὸν. Οὕτω π. γ. ὁ Διμύσιος ἀνελαβε νὰ παράσχη τὰς διὰ τὴν ἐργαστήριον θακούς ἀντὶ δρ. 99 καὶ 5 ὄβολων (στ. 32-33) ἤτοι ἀντὶ δρ. 100 πλὴν ἐνὸς ὄβολου.

Ἐξετάζοντες δὲ ἰδίᾳ τὸν τρόπον καθ' ἓν εἶνε ἀναγεγραμμένοι αἱ διάφοροι δαπάναι παρατηροῦμεν δύο τρόπους ἀναγραφῆς· ὁ μὲν εἶνε ὁ συνήθης καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τοιοῦτου εἶδους ἐπιγραφαῖς (π. χ. ὁ ἔχων οὕτως: *Δαμοφῶνι καλυμνιάτων προσώπων* = = = κτλ.) ὁ δὲ (ὅσον: *Σωτάδας ἤλετο τὴν περίστασιν ἐργάσασθαι ΧΧΧ κτλ.*) εἶνε πρωτοφανῆς καὶ δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ οὐχὶ ὡς τρόπος ἀναγραφῆς γενομένων πληρωμῶν, ἀλλ' ὡς ἀναγραφή τοῦ ἀποτελέσματος τῆς γενομένης μειοδοσίας. Κατὰ ταῦτα, παραβλέποντες μικρὰς τινὰς δαπάνας εἰς ἄλλα ἔργα καὶ οὐχὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ ἀναφερομένας, περὶ τῆς καθ' ἑλοῦ ἐπιγραφῆς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶνε τὸ παθητικόν, οὕτως εἶπεν, *τοῦ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ταμείου*. Συνίσταται δὲ τὸ παθητικόν τοῦτο ἐκ πληρωμῶν γενομένων ἤδη καθ' ἓν χρόνον ἀνεγράφωντο ἐν τῷ λίθῳ, καὶ ἐκ πληρωμῶν, αἵτινες ἐμελλον νὰ γείνωσιν ἐν τῷ μέλλοντι, εἴτε μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας, εἴτε κατὰ δόσεις, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία προὐχέει, ὥσπερ συνήθης ἦτο, καθ' ἃ ἐξ ἄλλων ἐπιγραφῶν γνωρίζομεν.

στ'. Παρατηρήσεις εἰς τὰ καθέκαστα

Στ. 1-2 Ὁ λίθος ἐνταῦθα εἶνε ἐντελῶς ἐσθαρμένος, ὥστε ἐλάχιστά τινα ἔργη γραμμάτων μόλις διακρίνονται. Ἐκ τούτου δὲ ἀγνοοῦμεν τίνες οἱ διδόντες ἐνταῦθα λόγους καὶ τὰς δαπάνας ἀναγράφοντες καὶ πῶς ἐν γένει ἤρχετο ἡ ἐπιγραφή. Οὐ μὴν ἀλλ' ἀγνοοῦμεν καὶ ἂν ἡ ἐπιγραφή αὕτη ἦτο αὐτοτελής, διότι δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ ἦτο συνέλεια ἑτέρας, ἐν ἄλλῳ λίθῳ γεγραμμένης.

Στ.3. *Στοιβάτ*: ἡ σημασία τῆς λέξεως εἶνε δυσδιάγνωστος· ἴσως δηλοῖ τοὺς λίθους δι' ὧν κατεσκευάσθη τὸ κρηπίδωμα (οἰοεὶ τὸ γέμισμα τῶν ἀνορυθέντων θεμελιῶν τοῦ ναοῦ), διότι ἐν ᾧ ἐν στ. 7-8 εἶνε ἀναγεγραμμένη ἡ διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ κρηπίδωματος δαπάνη, οὐδαμῶς ἄλλοθι εἶνε ἀναγεγραμμένη καὶ ἡ διὰ τὸ ὑλικόν δαπάνη.

Ἦλετο: ἀλλαγῶν γέγραπται εἴλετο καὶ ἔλετο ἀδιακρίτως.

Στ. 4. *Τίμεν* καὶ *ἀράγην* καὶ *συνθέμεν*: Πρβ. καὶ στ. 12 καὶ 34.

Στ.5. *Κλείνωρ*: μνημονεύεται ὡς ἐγγυητῆς ἐνταῦθα τε καὶ ἐν στ. 31.

Λύκιος κορίνθιος κτλ. ὁ αὐτὸς ἀναφέρεται ὡς ἐργολάβος καὶ ἐν στ. 18 καὶ 24. Παρατηρητέον δὲ ὅτι ἅπαντες οἱ ἀναλαβόντες τὴν λατομίαν καὶ τὴν εἰς τὸ ἱερὸν μεταφορὰν τῶν λίθων εἶνε κορίνθιοι· ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν ὡς βέβαιον συμπέρασμα ὅτι ἡ πλουσία ἐν λατομείῳ πωρίνου λίθου Κορίνθια παρεῖχε τὸ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ ὑλικόν, διότι δυνατόν ὁ λίθος οὗτος νὰ ἐκομίζετο καὶ ἄλλοθεν, ὅσον ἐξ Αἰγίνης, ἢ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς Ἐπιδαυρίας, διότι κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ Ἄργους εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τριῶν περίπου ὥρων, εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἔθνα ἔκειτο πιθανῶς ἡ Λήσσα (ἰδ. *Αρχ. Ἐφημ.* 1884 σελ. 22) ὑπάρχει λατομείον πωρίνου λίθου. Οἱ κορίνθιοι παρεῖχον τοὺς λίθους καὶ διὰ τὰ ἐν Ἐρμιόνι κατασκευαζόμενα οἰκοδομήματα (*Lebas-Foucart* 159^h στ. 13 καὶ 14), ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι οὗτοι ἦσαν τὸ πάλαι ὅτι οἱ σήμερον ἄργαιοι, οἵτινες περιέρχονται κατὰ ὀμίλους ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον καὶ ἀναλαμβάνουσι καὶ ἐκτελοῦσιν ἐργολαβικῶς οἰκοδομητικὰς ἐργασίας.

Τίμεν καὶ *ἀράγην*: Οὕτω συνεπλήρωσα κατὰ τὰ ἐν στ. 41.

Στ. 6. *Εἰς τὸ ἱερὸν*: Ἐν τῷ Εξ ὁ χαρακτήρ ἔγραψε κατὰ λάθος τὸ *ε* δις.

Ταῦ περιστάσι: Ἡ λέξις ἀπαντᾷ ἀλλαγῶν τε καὶ ἐν στ. 90 καὶ 93 τῆς γνωστῆς ἐκ Λεβαδείας ἐπιγραφῆς (*Στ. Κομμανοῦθης* ἐν *Ἀθηναίῳ τόμ. Δ*, καὶ *Er. Fabricius, De Architectura Graeca Commentationes epigraphicae* 1881)· ἐρμηνεύων δ' αὐτὴν ὁ Fabricius λέγει ὅτι εἶνε *ea stylobatae pars quae inter locum, quo columnae constituantur, et cellae parietem interest*. Ἡ ἡμέτερα δμοῦς ἐπιγραφή δεικνύει ὅτι περίστασις κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν λέξιν «*περίστασις*», ἦς τὸ σημαντικόν εἶνε ἡμῖν γνωστόν ἐκ τῶν περὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Βρεγελίου ἐπιγραφῶν, σημαίνει κυρίως τὴν τὸν σηκὸν περιθέουσιν σσιάν. Τοῦτο δὲ δηλοῦται ἐκ τῶν ἐξῆς: α') ἐν στ. 34 εἰρηται ὅτι ἐπληρώθησαν δραχμαὶ 1050 δι' ἐνκαυσιν τῆς περιστάσεως, ὅ ἐστι διὰ χρωματισμὸν αὐτῆς διὰ τῆς ἐγκαυστικῆς μεθόδου· ἀλλ' ὁ χρωματισμὸς οὗτος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γείνη ἐν τῷ δαπέδῳ, ἀλλὰ θὰ ἐγένετο ἐν τῷ θριγαφῶ κτλ. β') ἐν στ. 13 εἶνε ἀναγεγραμμένη δαπάνη 3068 δραχμῶν δι' ἐργασίαν τῆς περιστάσεως, ἐν ᾧ ἐν στίχῳ 8

εἶνε γεγραμμένον ἕτερον κοδύλιον δι' ἐργασίαν τῆς κρηπίδος καὶ τοῦ στυλοβάτου, ὅπερ θὰ ἦτο ἐπανάληψις τοῦ αὐτοῦ ἐν μέρει πράγματος, ἀν' ἐπιτάσει ἦτο τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ κρηπιδώματος τὸ μεταξὺ τῶν κίωνων τῆς στοᾶς καὶ τῶν τοίχων τοῦ σηκοῦ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ σηκοῦ ἐδαπανήθη (στ. 22) τὸ αὐτὸ περίπου ποσόν, ὃ καὶ διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς περιστάσεως, καταφανὲς εἶνε ὅτι οὕτω θὰ ἐκαλεῖτο ἢ περὶ τὸν σηκὸν στοᾶ, διότι ταύτης μόνον ἡ ἐργασία καὶ οὐχὶ ἡ τοῦ ἀνωτέρω ρηθέντος μέρους τοῦ κρηπιδώματος, δύναται νὰ ἰσοδυναμῆ πρὸς τὴν τοῦ σηκοῦ. Τὸ αὐτὸ δὲ συμπέρασμα ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως τοῦ δαπανηθέντος διὰ τὴν λατομίαν τῆς περιστάσεως ποσοῦ (πλέον τῶν 6300 καὶ μεῖον τῶν 6600 δραχμῶν: ἰδ. στ. 6) πρὸς τὸ δαπανηθὲν διὰ τὴν λατομίαν τοῦ ἡμίσεος τοῦ σηκοῦ (δρ. 6167: ἰδ. στ. 15-16), διότι διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς στοᾶς θὰ ἀπῆρται καταφανῶς ὕλικὸν ὀλίγον τι μείζον περίπου τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὸ ἥμισυ τοῦ σηκοῦ.

Ὁρσίαι: Ἐν τῷ τοῦ Παρε λεξικῷ ἀπαντᾷ: Ὁρσίαι: Ἀναφαίνεται δὲ οὗτος ὡς ἐγγυητῆς καὶ ἐν στίχῳ 18.

Ἀργῶν. Ἀπαντᾷ ὡς ἐγγυητῆς καὶ ἐν στ. 48 **Ἀντίμαχος ἀργεῖος:** Ἀπαντᾷ ὡς ἐργολάβος καὶ ἐν στ. 11. Τὰ ἐν τέλει τοῦ στίχου δυνάμεθα νὰ συμπληρώσωμεν ἴσως: *πᾶς ὀροφᾶς καὶ πᾶς κρηπίδος.*

Στ. 8. Στυλοβῆται: Παρατηρητέα ἡ διακρίσις τῆς κρηπίδος ἀπὸ τοῦ στυλοβάτου, τοῦ μέρους δηλ. ἐκεῖνου τοῦ κρηπιδώματος, ἐρ' οὐ ἐπεκλήθητο οἱ κίονες. Ἐκ τούτου δὲ φαίνεται ὅτι ὁ ναὸς ἦτο δωρικὸς ριθμοῦ.

Εὐκλῆς: Οὕτω συνεπλήρωσα ἀποδελῶσαν εἰς τὸν κατὰ προσέγγισιν ἐλλείποντα ἀριθμὸν γραμμάτων. Ἀπαντᾷ δὲ ὁ Εὐκλῆς ὡς ἐγγυητῆς ἐν στ. 71.

Στ. 9. Θεόδοτος ἀρχιτέκτων: Οὗτος εἶχε τὴν ἀνωτάτην ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς ἐποπτεῖαν καὶ διὰ τοῦτο ἐλάμβανε μισθόν. Ἡ συμπλήρωσις δὲ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ εἰς δρ. 1333 βεβαιούσται ἐκ τῶν στ. 32 καὶ 54. Ἐλαθε δ' οὗτος μισθὸν τριῶν ἐτών (στ. 9, 31 καὶ 54), ἐξ ἡμῶν (στ. 111), καὶ 70 ἡμερῶν (στ. 112), καὶ ἐλάμβανεν αὐτὸν κατὰ διαλείμματα, μέχρις οὗ ἐπερατώθη ἡ οἰκοδομή. Σημειωτέον δ' ὅτι ὁ ἐνιαύσιος αὐτοῦ οὗτος μισθὸς ἀντιστοιχεῖ πρὸς δραχμὴν τῆς ἡμέρας· ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀθήναις ὁ ἀρχιτέ-

κτων ἐλάμβανε κατὰ τὴν Ε'. ἑκατονταετηρίδα μισθὸν ἐπὶ ἐκάστης πρωτανείας δρ. 36, ἥτοι ἀκριβῶς μίαν δραχμὴν τῆς ἡμέρας καὶ οὗτος (C. I. A. ἀρ. 324) ἐν Ἐλευσίνι ἕμωι καὶ ἐν Δήλῳ, ἐν ὑστερωτέροις χρόνοις, ἐλάμβανε [δύο δραχμὰς καθ' ἐκάστην (ἰδ. Ἀρχ. Ἐφημερίς 1883 σελ. 3 στ. 62 καὶ Bull. d. cor. hellénique 1882 σελ. 83)].

Στ. 10. Τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ στίχου τούτου δὲν εἶνε δυνατόν νὰ συμπληρωθῶσιν ἀσφαλῶς. Εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἀγόμειθα εἰς τὴν συμπλήρωσιν: ἔγγυος· ἀλλ' οὕτως ἔχοντος τοῦ πράγματος δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἀρκετὸς χώρος ἐν τῷ λίθῳ διὰ τὰς πρώτας συλλαβάς ὀνόματος, οὗ ἡ λήγουσα ΜΟΞ γέγραπται ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἐπομένου στίχου 11. Καὶ ἕμωι ἡ διὰ τοῦ ἔγγυος συμπλήρωσις εἶνε ἀναγκαία, διότι ἄλλως ἀκατάληπτος εἶνε ἡ παράθεσις τοσοῦτων κυρίων ὀνομάτων. Ἄρα συμπληρωτέον ἴσως: [ἐγγυος Δᾶ]μος: διὰ κυρίου δηλ. ὀνόματος ἔχοντος, ὅσῳ δὲ δυνατόν, ὀλιγώτερα γράμματα.

Στ. 11-12 στορᾶν τοῦ σακοῦ κτλ. Ἡ λέξις *στορᾶ* εἶνε πρωτοφανὴς καὶ ἀπαντᾷ καὶ ἐν στίχῳ 33-34 «στορᾶν τάμεν καὶ ἀγάγεν καὶ συνθέμεν τῷ στρώματι» παράγεται δὲ, ὡς φαίνεται, ἐκ τῆς ρίζης *στορ*, ἐξ ἧς καὶ ἡ λέξις *στρωτήρ* κτλ. κατ' ἀναλογίαν θὰ σημαίνει ἐν γένει *στρώσιν* καὶ πράγμα τι πρὸς στρώσιν χρησιμεύον, ὃ ἐστὶ θὰ σημαίνει ἢ τοὺς λίθους, τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ δάπεδον τοῦ ναοῦ, ἢ τὴν ξυλείαν, τὴν ἀποτελοῦσαν τὴν στέγην αὐτοῦ. Τὸ δεύτερον εἶνε πιθανώτερον διότι ἐν στ. 40 εἶνε ἀναγεγραμμένη ἕτερα δαπάνη πρὸς λατομίαν τῷ στρώματι. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν τῷ μνημονευθέντι χωρίῳ, τῷ ἐν στ. 33-34, ἡ δοτ.: τῷ στρώματι: συνδέεται ἀμέσως τῇ λ. *στορᾶν*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *λατομίαν τῆς περιστάσεως* (στ. 6.) καὶ *λατομίαν τῷ στρώματι* (στ. 40) καὶ οὐχὶ τῷ συνθέμεν, ὃ εἰρηται ἀπολύτως, ὡς δηλοῦται καὶ ἐκ τῶν ἐν στ. 12 καὶ 28.

Στ. 15. Εὐτεπίδας ἀναφαίνεται ὡς ἐργολάβος καὶ ἐν στ. 27.

Στ. 19. Ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου ἐλλείποντος μέρους νομίζω ὅτι εἶνε βεβαία, διότι ὁ Εὐτεπίδας ἀνέλαθε νὰ παράσχη τοὺς διὰ τὸ ἥμισυ τοῦ σηκοῦ ἀναγκαίους λίθους καὶ μεταφέρῃ αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερὸν ἀντὶ δραχμῶν 6167 (στ. 14-16), ὁ Ἀρχιτέκτων δὲ νὰ παράσχη μόνον

τούς λίθους διὰ τὸ ἕτερον ἤμισυ ἀντὶ δραχ. 4400 καὶ τι πλεόν (στ. 16-17): ὑπελείπετο ἄρα ἡ διὰ τὴν μεταφορὰν καὶ τῶν λίθων τούτων δαπάνη, ἥτις βεβαίως εἶνε ἢ ἐν τῷ προκειμένῳ στίχῳ ἀναγεγραμμένη, διότι προστιθεμένη αὐτῇ τῷ ἀνωτέρω ποσῷ τῶν δραχ. 4400 ἀποτελεῖ τὸ ποσὸν ἐκεῖνο κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον, ἔπειτα ἔλαθεν ὁ Εὐτεπίδας διὰ τὴν παροχὴν καὶ τὴν μεταφορὰν τῶν διὰ τὸ ἕτερον ἤμισυ λίθων.

Στ. 20. Ὁ στίχος οὗτος εἶνε ἐντελῶς ἐξηλειμμένος, διότι ἐνταῦθα ὁ λίθος εἶνε εἰς δύο τεμάχια τεθραυσμένος καὶ κατὰ τὰ ἄκρα θλῆσι ἐφαρμμένος.

Στ. 21-30. Ἡ ἀρχὴ τῶν στίχων τούτων εἶνε ἀγνωστος, διότι ἐλλείπει τριγωνικὸν τεμάχιον ἐκ τοῦ λίθου.

Στ. 25. Ἡ διὰ τοῦ κορινθίου συμπλήρωσις φαίνεται μοι βεβαία, διότι ὁ Λύκιος κορινθίος ἀπαντᾷ ὡς ἐργολάβος καὶ ἐν στ. 5 καὶ 18.

Στ. 27. Ἐν τῇ προθέσει ἐς (ἐς τὸ ἐργαστήριον) ἐγαράχθη ἐν τῷ λίθῳ, κατὰ παραδρομὴν τοῦ γαράκτου, ἢ ἀντὶ Ε, ἣ προκειμένου νὰ γραφῆ ΕΙΣ παρελείφθη τὸ Ε.

Ἐργαστήριον. Τὰ διὰ τὸ ἐργαστήριον ἔξοδα ἀναγράφονται ἐνταῦθα τε καὶ ἐν τοῖς κατωτέρω στίχοις 27-44, 221, 245, 255. Εἶνε δὲ καταφανές ὅτι τὸ ἐργαστήριον τοῦτο κατασκευάσθη ἵνα χρησιμεύσῃ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, διὰ νὰ ἐργάζωνται τοῦτέστιν ἐν αὐτῷ οἱ διάφοροι τεχνίται, εἶχε δηλ. τοιαύτην χρῆσιν, οἷαν λ. γ. τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ περιφημον ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις ἐργαστήριον, ἐν ᾧ ἐργάζετο ὁ Φειδίας.

Στ. 29-30. Τὰ ἔνδοι τῷ θυμέτρῳ: Τοῦτο εἰρηται κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἐν στίχῳ 85 «καὶ τοῦ σακοῦ καταξοάν, τὰ ἔξω».

Στ. 31. Ἐνκαυσιν τῷ σακῷ κτλ. Διὰ τὴν ἔνκαυσιν τῆς περιστάσεως ἐδαπανήθησαν δραχ. 1050 (στ. 24).

Στ. 33-34. στορὰν τάμεν κτλ. Ἴδε σημείωσιν ἐν στίχῳ 11-12.

Στ. 39. Ἀλιυσιν τοῦ ἐργαστηρίου: Ἐκ τοῦ ἀλιῶν = ἐπαλείζω.

Στ. 41. Πύανθης: μήπως Εὐάνθης; Παρὰ Σουφδα ὅμως ἀπαντᾷ κύριον ὄνομα Πύανθος.

Στ. 42. ἑπωρηγίας τὰν ἐργασίαν: Ἐν C1A (I ἀρ. 322 στ. 81) ἀπαντᾷ «τῆς ἐπωρογίας σφη-

κίσκους καὶ ἱμάντας ἀθέτους» καὶ παρ' Ἡσυγίῳ: ὑπωροφίον = ὑπόστεγον. Ἐκ τούτων δηλοῦται ὅτι ὑπωροφία εἶνε ἡ ἐκ στρωτήρων, φατωμάτων κτλ. ἀποτελουμένη στέγη καὶ εἰρηται κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἐν στ. 46: τὰν ὄρογὰν τὰν ὑπένερθε.

Στ. 44. π(τ)ελέαν: Ἐν τῷ λίθῳ παρελείφθη τὸ Τ.

Στ. 46. ὑπένερθε: Κατωτέρω (π. 51): ὑπένερθεν.

Στ. 54. Ἀριστομήδης: ἐν στ. 62: Ἀριστομήδης.

Στ. 57. πρ(ο)σώπων: Ἐν τῷ λίθῳ γέγραπται Α ἀντὶ Ο.

Στ. 59-60: ὑποδοκίον: Ἡ λέξις, ἥς τὴν σημασίαν δυσκόλως δυνάμεθα νὰ ἐνοήσωμεν, ἀπαντᾷ καὶ ἐν στ. 233. Ἐν τῇ ἐπομένῃ δὲ λέξει ὁ λίθος εἶνε ἐφαρμμένος μεταξὺ τοῦ Α καὶ Μ διακρίνονται δὲ ἔγνη γράμματος, ὁ δύναιται νὰ εἶνε Α, Λ, Κ ἢ Ν: ἐκ τούτου δὲ ἡ συμπλήρωσις τῆς λέξεως εἶνε δυσχερής, καθόσον μὴ ὑπάρχοντος χώρου διὰ πλείοτερα τοῦ ἐνός γράμματα δὲν δυνάμεθα νὰ ἀναγνώσωμεν καὶ κυματίου, καλυματίου ἢ ἕτερον τι. Μήπως ἀναγνωστέον κ' αγματίου, ὃ εἶσι καὶ ἀναματίου (ἐκ τοῦ: ἄναμμα);

Στ. 63. διαστύλων θυρώματα: Οὕτω θὰ καλοῦνται, ὡς φαίνεται, αἱ εἰς τὸν πρόναον ἄγουσαι θύραι, ὃ εἶσιν αἱ μεταξὺ καὶ ἐκατέρωθεν τῶν δύο ἐν τῇ ἀνατολικῇ αὐτοῦ πλευρᾷ κίονων, διότι γνωστόν εἶνε ὅτι ὁ πρόναος, ὁ περιέχων ἀναθήματα, ἦτο εἰκότως κιγκλιδωμένος κεκλισμένος. Κατ' ἀντίθεσιν δὲ πρὸς τὰ θυρώματα ταῦτα τῶν διαστύλων, θύρωμα ἀπλῶς καὶ μέγα θύρωμα ἐκαλεῖτο ἡ μεγάλη καὶ πολυτελεῶς ἐξειργασμένη τοῦ σκηοῦ θύρα, ἡ ἀπέναντι τοῦ ἀγάλματος.

Στ. 65: ὀπίσσω κα δῆ(ι) πο(ι). Τὸ ἢ ἐλλείπει καὶ ἐν τῷ δῆ καὶ ἐν τῷ πο. Ὁ Σωταῖρος ἀνέλαβε νὰ παράσῃ διὰ τὸ θύρωμα (τὸ μέγα θύρωμα) τὸν ἐλέφαντα, ἔσως καὶ ἂν ἤθελε χρειασθῆ.

Στ. 69. κολλιατικὸν τῷ θυρώματι κτλ. Ἄπορον εἶνέ μοι διατὶ πρὸς τοῦτο ἐδαπανήθησαν τὸσον πολλὰ χρήματα, ἦτοι 2700 δραχμαὶ τοῦλάχιστον! Μήπως, διότι τὸ θύρωμα εἶχε καὶ ἐλέφαντα, ἢ ἐπικόλλησις παρεῖχε μεγάλας δυσχερείας;

Στ. 75-76: γάρξην τοῦ ναοῦ: Πρὸς C. I. A. 1, 319: «φάρξαι τὸ βάθρον τοῖν ἀγαλμάτων».

Στ. 73: *κάλχας*: Πρβ. C.I.A.I. 322 στ. 90 « τὰς κάλχας τὰς ἐπὶ τοῖς ἐπιστυλοῖς ἐξεργάσασθαι ἔδει ».

Στ. 88. Ὁ διὰ τὸν στίχον τοῦτον ἤμισυ περίπου χώρος ἐν τῷ λίθῳ κατελείφθη κενός.

Στ. 89. *κερκίδα τῷ αἰετῷ*: Κερκίς καλεῖται, ὡς φαίνεται, τὸ τριγωνικὸν τοῦ ἀετοῦ σχῆμα, ὃ ἐστὶ τὸ τύμπανον τοῦ ναοῦ ἢ αὐτὸ τὸ τρίπλευρον γέισον τὸ περιβάλλον τὸ τύμπανον. Τὸ πρῶτον φαίνεται πιθανώτερον ἕνεκα τῶν ἐν στίχῳ 112.

Στ. 92: *χρυσὸν χορὸν ἐργάσασθαι*. *Χορὸς* καθ' Ἡσίοχον, σημαίνει κύκλον, στέφανον, ὥστε μόνον ἂν τὴν τελευταίαν αὐτὴν σημασίαν ἀποδώσωμεν τῇ λέξει δυνάμεθα νὰ ἐνοήσωμεν τὸ παράδοξον τοῦτο χωρίον. Τίς δὲ ἦτο οὗτος ὁ ἐκ χρυσοῦ κατασκευασθεὶς στέφανος καὶ πρὸς τί ἐχρησίμειεν, ἀγνώστον. Τὸ χωρίον τοῦτο ὑπομνήσκει ἡμῖν τὸ ὁμηρικὸν ἐκείνο (Ἰλ. στ. 591) καθ' ὃ Ὁμήριος ἐποίησεν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τοῦ Ἀχιλλέως *χορὸν* « τῷ ἔκλειον, οἶόν ποτ' ἐνὶ Κνωσσῷ εὐρείη »

« Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδῃ » ἀλλ' οἰανδῆποτε σημασίαν καὶ ἂν ἀποδώσωμεν εἰς τὴν λέξιν, προκειμένου περὶ ἐρμηγείας τοῦ ὁμηρικοῦ τούτου χωρίου ἤ, κάλλιον εἰπεῖν, ὅπως καὶ ἂν φαντασθῶμεν τὸν *χορὸν*, ὃν ἐποίησεν ὁ Δαίδαλος τῇ Ἀριάδῃ, οὐδὲως δυνάμεθα νὰ ἐνοήσωμεν τὸν ἐν τῇ προκειμένῃ ἐπιγραφῇ *χορὸν*.

Στ. 94-96. Κατὰ τὰς στίχους τούτους ὁ λίθος εἶνε ἀποκεκομμένος καὶ ἐφθαρμένος, ὥστε ὀλίγιστα μόνον γράμματα σώζονται.

Στ. 97. *ἀκρωτάρια*: Οὕτω συνεπλήρωσα κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἐν στ. 91, ἀγόμενος ἐκ τούτου κυρίως ὅτι τὸ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις δαπανηθὲν ποσὸν εἶνε σχεδὸν τὸ αὐτό. Σημειωτέον δ' ὅτι ὁ ναὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ εἶχεν ὡς ἀκρωτήρια πτερωτὰς Νίκας (ἰδ. Ἀρχ. Ἐφημερίδα 1885 Πίν. 1).

Στ. 99. *ἐναιετιῶν*: Οὕτω συνεπλήρωσα ὁμηθεὶς ἐκ τῶν ἐν στίχῳ 114. Καλοῦνται δὲ *ἐναιετία*, ὡς γνωστὸν, τὰ ἐν τοῖς ἀετώμασιν ἀγάλματα (ἰδ. Miith. d. deutsch. Arch. Institutus IV σ. 34). Περὶ τῶν ἐν τοῖς ἀετώμασι τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἀγαλμάτων ἴδε Ἀρχ. Ἐφημερίδα 1884 Πίν. 3 καὶ 4.

Στ. 100. *παραιετίδας*. Τὴν σημασίαν τῆς λέξεως ἴδε ἐν Botticher's Tektonik I. σ. 233 σμ. 4.

Στ. 101. *βάθρα τοῖς ἀκρωτηρίοις*. Γνωστὸν ὅτι τὰ ἀκρωτήρια εἶχον ἰδίαν ἐπὶ τῶν γωνιῶν τοῦ ἀετώματος βάσιν. Ἐκ τούτου ὁρμώμενος συνεπλήρωσα ἐν τῷ ἐπομένῳ στίχῳ 102, *θέμεν* (διότι μόνον διὰ πέντε τὸ πολὺ γράμματα κενὸς χώρος ὑπάρχει, ἴθις δὲ ἄρα ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτῶν.

Πυρίας: Ἐν στίχῳ 16: Πυρίας.

Στ. 103. Ἀγαθίνῳ: Συμπληρῶ ὑποθετικῶς ἐναιετιῶν κατὰ τὰ ἐν στίχῳ 112. Καὶ ναὶ μὲν ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ χωρίῳ ἢ δαπάνῃ εἶνε πολὺ μικροτέρα, ἀλλὰ δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς γενομένη διὰ τινὰ μόνον ἐναιετία τῆς ἑτέρας κερκίδος οὐχὶ δι' ἅπαντα. Πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐναιετιῶν ἐκάστου ἀετώματος θὰ εἰργάζοντο πολλοὶ τεχνῖται (λιθοξόοι). Τοιοῦτοι ἴσως εἶνε οἱ Ἀγαθῖνος (στ. 103), Λυσίων (στ. 103) Ἐκτορίδας (στ. 104 καὶ 111-112) κ.λ. Ἀλλὰ ταῦτα εἶνε ἀπλῆ ὑπόθεσις, ἀφ' οὗ ἀτυχῶς ἐνταῦθα, ἐν τῷ σπουδαιοτάτῳ τῆς ἐπιγραφῆς μέρει, ὁ λίθος εἶνε ἀποκεκομμένος, ὥστε ἐλλείπει ἀρκετὸν μέρος ἐκ τοῦ τέλους ἐκάστου στίχου. Ἐν τοῖς ἐναιετιῶσι εἰργάζετο καὶ ὁ Πασιθέμις, καὶ μάλιστα ἐπὶ μισθῷ (στ. 302).

Στ. 106. ΑΘΙ. Μήπως τὰ γράμματα ταῦτα εἶνε ἀριθμοί;

Στ. 107. *Μακίλλο*: Ἐν τῷ λίθῳ γέγραπται Ω ἀντὶ Ο. Ἡ λέξις ἀπαντᾷ καὶ ἐν στίχοις 296, 298, 301.

Στ. 231. Εἰς τὸν *θησαυρόν*: Τοιοῦτον οἰκοδόμημα ἢ μέρος οἰκοδομήματος ὑπῆρχε καὶ ἐν Ἐλευσίνῃ (Ἀρχ. Ἐφημερ. 1883 σ. 115 στ. 10, 13 κτλ.). ἰδ. καὶ στ. 236, 243, 300.

Στ. 261. *Ἀριστόνος*: ὃ ἐστὶν Ἀριστόνους.

Στ. 282. Ἐν τῷ λίθῳ γέγραπται ΕΦΟΡΑΣ, παραλειφθέντος, ὡς φαίνεται, τοῦ ς, ὥστε ἀναγνωστέον ἔσοροῦς. Πρβ. καὶ στ. 293.

Στ. 289. Τὸ ἤμισυ περίπου τοῦ στίχου ὑπελείφθη κενόν.

Στ. 292. ΠΙΠΠ τὸ Γ ἐνταῦθα εἶνε ἀριθμὸς. Ὡκυ. τως ἀριθμοὶ δηλωτικοὶ τοῦ βάρους εἶνε τὰ ΞΞ ἐν στίχῳ 302.

Στ. 304 καὶ 305: *θυρώτων*: θύρωντων, ὡς φαίνεται, ἀντὶ θύρωτρον, καθ' ἀρόπτρον (Ἀρχ. Ἐφημερίδα, 1883 σ. 18 στ. 41) ἀντὶ ρόπτρον.

Π. ΚΑΒΒΑΣΙΑΣ.

ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΕΞ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

(Πίναξ 9)

Ἐν τῶν σπουδαιότερων μνημείων τῆς ἀττικῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης εἶνε πάντως τὸ ἐν τῷ πίνακι Θ, νῦν τὸ πρῶτον ἐκδιδόμενον ἀνάγλυφον τοῦ Μουσείου τῆς Ἀκροπόλεως. Δυστυχῶς ἀγνοοῦμεν, ἔνεκεν τῆς ἄλλοτε ἐπικρατησάσης ἀμελείας περὶ τὴν καταγραφὴν τῶν εἰς τὰ δῆμόσια Μουσεία ἐκάστοτε εἰσερχομένων μνημείων, τὸν χρόνον ἀκριβῶς καὶ τὴν θέσιν τῆς εὐρέσεως τούτου· πάντως ὅμως βέβαιον εἶνε ὅτι ἀνευρέθη ἐν Ἀκροπόλει καὶ δὴ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Sybel ἔκδοσιν τοῦ καταλόγου, διότι βεβαίως δὲν ἤθελε παραλειφθῆ μνημεῖον τοσοῦτω πολύτιμον (1). Ἡμεῖς τὴν ἐκ τῆς μὴ δημοσιεύσεως τοῦ ἀναγλύφου τούτου προερχομένην ζήτησιν ἠ ἀναπληρώσωμεν βουληθέντες, ἀνελάβομεν τὴν δημοσίευσιν καίπερ εἰδότες τὴν δυσχέρειαν πλήρους τινὸς αὐτοῦ ἔρμηνείας.

Τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἡμετέρου ἀναγλύφου καθορᾷ πᾶς τις ὁ καὶ ἐλάχιστος τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης τριβῶν, ὑποδείξεως ὅμως δέεται πρὸς τοὺς μὴ τυχὸν μελετήσαντας τὰ ἐσγᾶτως ἐν Ἀκροπόλει γεγενημένα εὐρήματα, ἡ σχετικὴ τοῦ μνημείου τούτου πρὸς ταῦτα ἀξία. Τὰ σπουδαιότερα τῶν εὐρημάτων τούτων εἰσιν, ὡς γνωστόν, αἱ ὑπὸ ἑνα τύπον, καίπερ ἐν τοῖς καθέκαστα παραλλάσσοντα, γυναικεῖαι ἐκεῖναι μορφαί, τὰ «ἀγάλματα» ἐκεῖνα, τὰ πρὸ τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀκροπόλεως ὑπὸ τῶν Περσῶν ταύτην κοσμοῦντα. Ἐκ τῆς ὁμοιότητος τούτων πρὸς ἄλλα προκύπτει, καὶ τοῦτο παρετηρήθη ἤδη ἐπιτυχῶς, ὅτι τὸν τύπον αὐτὸν εἶχεν παραλάβῃ ἡ ἀρχαϊκὴ τέχνη πρὸς παράστασιν τῆς γυναικεῖας μορφῆς θεῖας ταύτης εἴτε ἀνθρωπίνης, ἀπαράλλακτα ἔπως ὑπὸ τὸν τύπον τῶν καλουμένων ἀρχαϊκῶν Ἀπολλῶνων παρίστα τὴν ἀνδρικήν μορφήν ἀσχετῶς τῆς θεῖας αὐτῆς ἢ μὴ ἰδιότητος, ὡς τοῦτο τὰ νῦν ὑπὸ κρατίστων ἀρχαιολόγων παραδεκτὸν τυγχάνει (2).

(1) Σημειοῦν ὅτι οὗτε ὁ Schöne ἐν τοῖς ἠ' Ἑλλήνοισι ἀναγλύφοις μνημονεύει πᾶν τούτου.

(2) Milchhöfer *Archaeolog. Zeit.* 1884. σελ. 53. — Friedr. Wolters, *Gypsabgüsse Ant. Bild.* σελ. 11.

Τὸν τύπον τούτον τὸν κοινὸν πρὸς παράστασιν τῆς γυναικεῖας μορφῆς ἀνευρίσκομεν καὶ ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἀναγλύφῳ ἐν τῇ τῆς Ἀθηνᾶς εἰκόνι καὶ δὴ ὑπὸ παραλλαγῇ αἴρουσαν πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς εἰκονίσεως τῆς θεᾶς ταύτης, καθόσον τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς κράνος χαρακτηρίζει ταύτην ἀκριβῶς. Ἐπικυροῖ ἔθεν ἡ ἡμετέρα παράστασις τὴν ὑπόθεσιν περὶ τοῦ κοινοῦ τύπου ὅφ' ὃν παρίστατο ἐν γένει ἡ γυναικεῖα μορφή, ἀποδείκνυσι δὲ τρανῶς ὅτι τὰ ἐν τῇ Ἀκροπόλει εὐρήματα πᾶν ἄλλο δυνατόν νὰ εἰκονίζωσιν, ἱερείας ἔστω, ἀλλὰ πάντως οὐχὶ Ἀθηνᾶς. Ἐκτὸς τοῦ κράνου τοῦ χαρακτηριστικοῦ τούτου τῆς θεᾶς συμβόλου, κατὰ τὰ ἄλλα ἡ ἡμετέρα Ἀθηνᾶ οὐδόλως διαφέρει τῶν τῆς Ἀκροπόλεως γυναικῶν τὴν στολήν, τὴν κόμμωσιν καὶ τὸ *gestus* ἐκεῖνο, τὸ ἐν τοῖς ἀρχαίοις τούτοις ἀγάλμασι κοινόν, τὸ κομφοπρεπὲς τούτεστι τῆς ἐσθῆτος ἀνάστυμα, ὁμοιάζει τόσον ἢ ἐν ἀναγλύφῳ αὐτῇ Ἀθηνᾶ τοῖς ἀγάλμασι τῆς Ἀκροπόλεως, ὅσον καὶ πρὸς ἄλλα ταῦτα. Τὸ ἡμέτερον ἀνάγλυφον εἶνε ἐλλιπὲς καὶ εἰς τέσσαρα τετραυμένον, δυσχερῆς δὲ ἀποβαίνει καὶ ἔνεκα τούτου ἡ ἐντελής αὐτοῦ ἔρμηνεία, εἰκονίζει οὐχ ἥττον νομιζόμεν σκηπὴν ἐκ τῶν συνήθων ἐν τοῖς ἀναθηματικοῖς ἀναγλύφοις: τὴν θεᾶν τούτεστιν καὶ πρὸ αὐτῆς ἰκέτας μέλλοντας τελέσαι θυσίαν. Ἡ Ἀθηνᾶ εἰκονίζεται ἐν καταγραφῇ ἰσταμένη, διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀνέχουσα τὸ ἱμάτιον, φέρει δὲ κράνος, οὕτως ὁ λόφος δὲν ἦτο πλαστικῶς δὲδηλωμένος ἀλλὰ χρώματι ἐξαλειφθέντι τὰ νῦν. Ἡ κόμη καταπίπτει ἔμπροσθεν ἐπὶ τοῦ στήθους εἰς πρῆς πλοκάμους, ἔπως καὶ ἐν τοῖς ἀγάλμασι, ὅπισθεν δὲ πίπτει ἐπὶ τῆς ῥάχews διατεταγμένη κυματοειδῶς εἰς παραλλήλους γραμμὰς· τὸ κωνοειδὲς σχῆμα τῆς ὅπισθεν κόμης προῆλθεν πάντως ἐκ πλαστικῶν λόγων, ἄλλως καὶ ἐν τοῖς ἀγάλμασι δὲν ἐλλείπουσι τούτου ἀναλογίαι. Διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἀπτεται ἡ θεὰ τῆς ἐσθῆτος ὑπὸ τὸ στήθος, τοῦθ' ὅπερ νέον ἐν τῇ παραστάσει τοῦ κοινοῦ τύπου· ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐλλείπουσιν αἱ

δεξιά χεῖρες τῶν πλείστων σχετικῶν ἀγαλμάτων, ἀγνοοῦμεν δὲ ἕνεκα τούτου ἀκριβῶς πῶς διέκειντο, τοιαῦται μικραὶ σχετικῶς παραλλαγαὶ δὲν καταστρέφουσι τὴν προφανῆ ἀναλογίαν. Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ἀθηνᾶς καταφαίνεται ἅπασαι αἱ ἐλλείψεις τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης, τὸ λοξὸν καὶ οἰκῶδες τῶν χειλέων, ἡ ἀσυμμετρία τῶν ὠτων τὸ τριγωνικὸν τοῦ προσώπου καὶ κυρίως τὸ σχεδὸν ἀντιπῶν τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τῇ καταγραφῇ ἀπεικονίσει παρατηρεῖται ὅμως καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἀθηνᾷ ἡ τεχνικὴ ἐκεῖνη πρὸς τὸ λεπτομερές καὶ κομψὸν τάσις ἡ χαρακτηριστικῶς τὰ τελευταῖα ἐν Ἀκροπόλει εὐρήματα.

Πρὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἔχομεν δύο κατὰ τὸ ἤμισυ σωζομένους γυναικείας μορφάς καὶ πρὸ ἐκάστης ἀνά δύο μικροῦς ἰκέτας· λέγομεν ἀνά δύο ἐν ᾧ ὄντως τρεῖς ὁρατοὶ εἰσιν, ἤτοι δύο πρὸ τῆς πρώτης τῶν μεγάλων μορφῶν καὶ εἰς πρὸ τῆς ἐπομένης, εἰκάζομεν ὅμως ὅτι καὶ πρὸ τῆς τελευταίας αὐτῆς δύο ἀνελόγουν μικροὶ ἰκέται καὶ τὴν ὑπόθεσιν ἡμῶν ταύτην ὑποστηρίζει ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου ἐναργῶς φαινομένη μικρὰ τις ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ τρίτου μικροῦ ἰκέτου ἐξοχή, ὡσεὶ στεφάνη, ὁμοία τῇ ἐπὶ τοῦ ἔμπροσθεν ὁρατοῦ ἰκέτου. Ἐὰν παρατηρήσῃ τις τὴν δυσχέρειαν, ἣν ὁ τεχνίτης μόλις ὑπερνίκησεν ἐν τῇ ἀπεικονίσει τοῦ δευτέρου τῶν δύο πρώτων μικρῶν ἰκετῶν, ὅστις ἀληθῶς ὡσεὶ σκιά τοῦ πρώτου παρίσταται, λάβῃ δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἔλλειψιν χώρου ἐν τῇ τοῦ τετάρτου ἀπεικονίσει, δὲν θ' ἀπορήσῃ ὅτι ὁ τεχνίτης ἠρκέσθη ἀπλῶς εἰς ὑπόδειξιν τοῦ ἰκέτου τούτου. Διστάζομεν ἂν ἀποφθάνομεν γνώμην ὡς πρὸς τὸ γένος τῶν ἰκετῶν

τούτων, ἕνεκα τῆς ἐπιπολαίου διαπλάσεως τῶν μορφῶν τούτων, συμπεραίνομεν ὅμως ὅτι ὁ τεχνίτης ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἰκέταις ἀνδρας ἐν τοῖς ὄπισθεν γυναικας νὰ εἰκονίσῃ διενόηθη. Ἡ παρεμφερῆς ξοάνη τρίτη μικρὰ μορφή ὑποθέτομεν νὰ παρίστα γυναικα, ὡς ἐκ τῆς ὁμοιότητος μάλιστα ἣν ἔχει πρὸς τὸ ἐσχάτως ἐν Ἀκροπόλει ἀνευρεθὲν ἄγαλμα, τὸ ἐν πολλοῖς ξοάνῳ ὁμοιάζον. Ὁ πρῶτος τῶν μικρῶν τούτων ἰκετῶν κρατεῖ ἐν τῇ δεξιᾷ κυκλικόν τι ὡσεὶ φιάλην, ἐν τῇ τεταμένη δὲ ἀριστερᾷ ἀντικείμενόν τι ἐξηλειμμένον ὄλως. Ἡ δεξιά τοῦ ὄπισθεν τούτου ὑφούται ποιούσα σχῆμά τι ἴσως ἰκετευτικόν.

Παρὰ τοὺς δύο τούτους μικροῦς ἰκέτας φαίνεται κατὰ τὰ ὄπισθεν μόνον ὁρατὸν τὸ εἰς θυσίαν ἀγόμενον ζῶον. Ὁμοιάζει τοῦτο ἀληθῶς οἴ, καίπερ δὲ τὸ ζῶον τοῦτο καὶ ἐν ἑτέρῳ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν ἀναθηματικῶ ἀναγλύφῳ ἀπαντῶν (πρὸβλ. *Le Bas Voyage archéol. IV pl. 46*), φαίνεται ἡμῖν οὐχ ἕττον δυσσεμνήνετος ἢ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν θυσία τούτου, ἐὰν δὲ ἐπιτρέπετο ἡμῖν ἂν ἀποδώσομεν εἰς τὸν τεχνίτην ἀνακρίθειαν περὶ τὴν ἀπεικόνισιν ἠθέλομεν ὑπολάβῃ τοῦτο μάλλον ὡς βοῦν, ἤτις, ὡς γνωστὸν συχνὰ εἰς θυσίαν ἤγετο τῇ Θεᾷ. Ὁ Εὐστάθιος (283, 29) μεταδίδωσιν ἡμῖν ὅτι καὶ «θῆλα ἐθουον τῇ Ἀθηνᾷ». Ἐὰν εἰς ταῦτα συγκατελέγετο καὶ ἡ κυρίως εἰς τοὺς χθονίους θεοὺς καὶ τὴν Ἀφροδίτην σὺς, τοῦτο ἄς λυθῇ παρ' ἄλλων ἐντροιβεστέρων περὶ τὴν παράδοσιν ἐρμηνευτῶν. Τὸ ἡμέτερον ἀνάγλυφον ἦν, ὡς εἰκός, καὶ χρώματι πεποικιλμένον, σώζονται δὲ πού καὶ ἰχνη τοῦ ἐρυθροῦ.

B. ΣΤΑΗΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Ἡ ἐπομένη ἐπιγραφή εὑρέθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1884 κατεδαφισθείσης οἰκίας τινὸς κειμένης ἐπὶ τοῦ γώρου τῆς Στωᾶς τοῦ Ἀττάλου. Ὁ λίθος εἶναι πεντελικὸς καὶ ἔχει ὕψος μὲν μέγιστον 0,38, πλάτος 0,32 καὶ πάχος 0,15 περίπου· εἶναι ἀπο-

κεκρουσμένος πανταχόθεν, εἰς τὰ δεξιὰ ὁμῶς σώ- ζεται ἄκρα, ἤτις ἴσως εἶναι ἡ ἀρχικὴ· διότι ὁ λίθος εἰς μεταγενεστέρους χρόνους ἐχρησίμευσεν εἰς οἰκοδομὴν καὶ διὰ τοῦτο ἤλλαξε δλίγον καὶ τὸ σχῆμά του.

	Χ Α Ι Ι			Χαι[ρ - -]
	Ε	Δ Ι Ο Ν Υ Ξ Ι		- - - ος
	Δ Α Ρ - Ι Α Ξ	Τ Ε Υ Κ Ρ Ο Ξ		Θαρ[ρ]ίας
	Κ Α Λ Λ Ι Τ Ε Λ Ε Ξ	Ε Λ Ε Α Ξ		Καλλιτελής
5	Ε Λ Ε Ξ Ι Α Ξ	Α Θ Α Θ Α Ν Δ Ρ Ο		Ἴγυσιᾶς
	Ε Υ Α Λ Λ Ε Λ Ο Ξ	Ε Λ Ο Μ Ε Δ Ε Ξ		Εὐάγγελος
	Ε Χ Ξ Α Ν Δ Ρ Ο Ξ	Λ Υ Ξ Ι Ξ Τ Ρ Α Τ Σ		[Δ]εξανδρος
	Α Ι Ρ Ι Ξ	Π Ο Λ Υ Ι Ε Λ Ο Ξ		[Χ]αίρις
	Β Ο Κ Ι Δ Ε Ξ	Δ Ι Ο Τ Ι Μ Ο Ξ		[Φ]ωκίδης
10	Α Ξ Ξ Χ Υ Λ Ι Δ Ε Ξ	Μ Ν Ε Ξ Ι Ξ Τ Ρ Α ῤ		Αισχυλίδης
	Θ Ε Ο Λ Ν Ι Ξ	Α Π Α Τ Ο Ρ Ι Ο Ξ		Θέοργις
	Α Ι Ο Λ Ε Ι Τ Ο Ν	Κ Ε Φ Ι Ξ Ο Δ Ο Τ Ο		Διογείτων
	Ε Α Λ Ε Ξ	Χ Α Ι Ρ Ε Α Ξ		[Θ]εάγης
	Β Ρ Ο Ν	Λ Α Μ Π Ρ Ο Κ Λ Ε Ξ		[Ἄ]βρων
15	Α Ρ Ε - Ι Ν Ο Ξ	Π Α Τ Ρ Ο Κ Λ Ε Ξ		Ἄρε[σ]ίδης
	Σ Π Α Λ Κ Ε Ι Δ Ε Ξ	Δ Ι Ο Ν Υ Ξ Ι Ο Ξ		ἼΠαλκείδης
	Ο Κ Λ Ε Ι Δ Ε Ξ	Χ Α Ρ Ι Α Ξ		[Θ]ουκλείδης
	Ν Τ Ι Μ Ε Ν Ε Ξ	Λ Υ Ξ Ι Π Τ Ο Λ Ε Μ		[Ἄ]ντιμένης
	Α Ν Δ Ρ Ο Μ Ε Ν Ε Ξ	Ε Υ Θ Ι Π Ρ Ο Ξ		Ἄνδρομένης
20	ῤ Ι Λ Ι Ν Ο Ξ	Η Ι Π Ρ Ο Μ Α Χ Ο Ξ		Φίλινος
	Ρ Χ Ε Ν Ε Ο Ξ	Α Ι Ξ Χ Ι Ν Ε Ξ		[Ἄ]ργένεως
	ῤ Ξ Ξ Τ Ι Α Ξ	Ξ Ο Ξ Ι Κ Λ Ε Ξ		[Ι]ιστίας
	Ι Ο Φ Α Ν Τ Ο Ξ	Χ Α Ρ Ι Α Δ Ε Ξ		[Δ]όφαντος
	Ο Ε Μ Ο Ν	Κ Ε Φ Ι Ξ Ι Ο Ξ		[Ε]θήμων
25	Υ Κ Λ Ε Ξ	Φ Α Ι Δ Ρ Ι		[Ε]υκλής
	Ξ Ε Ν Ο Τ Ι Μ Ο Ξ	Α Ν Τ Ι Φ Ο		[Χ]σενότιμος
	Ε Μ Ο Ξ Τ Ρ Α Τ Ο Ξ	Λ Υ Ξ Ι Μ		[Δ]ημόστρατος
	Ι Ο Ν Υ Ξ Ι Ο Ξ	Ε Ρ Λ		[Δ]ιονύσιος
	Α Ρ Ρ Ι Λ Ξ			[Θ]αρρίας
30	Α Χ Ο Ι			[Μ]αχω[ν]ή νίδης
	Ρ			. π - - -

Χρ. Δ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ.

(Ἐξεδόθη τῇ 25ᾳ Νοεμβρίου 1886.)

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΕΞ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

Φωτοτυπία

Ἀδελφῶν Ῥωμαιοῦν

ΚΕΦΑΛΗ ΕΞ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛ.
STUDNICZKA, FR. — Παραστάσεις Ἀθηνᾶς ἐπὶ κεραμείων θραυσμάτων ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν (πίναξ 8)	117
ΚΑΒΒΑΣΙΑ, Π. — Ἄρχεργμος ὁ χίος (μετὰ ξυλογραφήματος)	133
ΔΑΜΙΡΑΛΗ, Κ. Ν. — Ἐπιγραφαὶ Ἀκροπόλεως	135
ΠΑΝΤΑΖΙΔΗ, Ι. — Διορθώσεις εἰς τινὰ ἐξ Ἐπιδαύρου ἐπιγραφῆν καὶ εἰς χωρίον τι τοῦ Πausανίου	141
ΚΑΒΒΑΣΙΑ, Π. — Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῶν ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφῶν (μετὰ δύο ξυλογραφημάτων)	145
ΣΤΑΗ, Β. — Ἀρχαῖκόν ἀνάγλυφον ἐξ Ἀκροπόλεως (πίναξ 9)	179
ΤΣΟΥΝΤΑ, ΧΡ. Ν. — Κατάλογος ὀνομάτων	183

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΜΑΤΑ

Πίναξ	8	Παραστάσεις Ἀθηνᾶς.
—	9	Ἀνάγλυφον ἐξ Ἀκροπόλεως.
—	10	Κεφαλὴ ἐξ Ἐλευσίνος.
Σελ.	133	Πανομοίωτον ἐπιγραφῆς.
—	169	Σχεδιάσμα ναοῦ Ἀσκληπιοῦ.
—	170	Σχεδιάσμα ναοῦ Ἀρτέμιδος.

Τοῦ 10^{ου} πίνακος, ἐφ' οὗ ἀπεικονίζεται κεφαλὴ ἐξ Ἐλευσίνος, τὸ ἄρθρον θέλει δημοσιευθῆ ὑπὸ τοῦ κ. Δ. ΦΙΛΙΟΥ εἰς τὸ προσεχὲς τέταρτον τεύχος.

